

ÅRSREDOVISNING 2017

S-Banken

1 ÅRSREDOVISNING 2017

S-Banken – Överlägset enkla och användbara banktjänster	6
Verkställande direktörens översikt	8

2 INLEDNING

Inledning	11
---------------------	----

3 STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE 1.1.–31.12.2017

3.1 Omvärld	12
3.2 Händelser under räkenskapsperioden	13
3.3 Ekonomisk ställning	14
3.3.1 Verksamhetsresultat och lönsamhet	14
3.3.2 Nettointäkter	14
3.3.3 Kostnader	15
3.3.4 Kreditförluster och nedskrivningar	15
3.3.5 Inlåning	15
3.3.6 Utlåning och investeringsverksamhet	15
3.3.7 Eget kapital	15
3.3.8 Förvaltade tillgångar	15
3.4 Verksamheten i S-Bankens dotterbolag	16
3.5 Förvaltning	16
3.5.1 Bolagsstämma	16
3.5.2 Styrelse	16
3.5.3 Verkställande direktör	17
3.5.4 Personal	17
3.5.5 Löne- och ersättningspolicy	17
3.6 Viktiga händelser efter räkenskapsperiodens slut	18
3.7 Utsikter för 2018	18
3.8 Styrelsens förslag om behandlingen av räkenskapsperiodens resultat	18
3.9 Formler för uträkning av nyckeltal	19

4 COMPLIANCE-RAPPORT

4.1 S-Banken-koncernens affärsmodell	20
4.2 Till förmån för kunder	21
4.3 Arbetshälsa för medarbetarna.	22
4.4 Till förmån för samhället	24
4.4.1 Öppen och transparent verksamhet.	24
4.4.2 Miljö	25
4.4.3 Ansvarsfulla investeringar	25

5 KONCERNBOKSLUT

5.1 Koncernens balansräkning	26
5.2 Koncernens resultaträkning	28
5.3 Koncernens finansieringsanalys.	29
5.4 Principer för upprättande av bokslut	30
5.4.1 Allmänt.	30
5.4.2 Poster i utländsk valuta	30
5.4.3 Finansiella tillgångar och finansiella skulder	31
5.4.3.1 Finansiella tillgångar	31
5.4.3.2 Finansiella skulder.	32
5.4.4 Finansiella tillgångar och finansiella skulder enligt IFRS 9 fr.o.m. 1.1.2018	33
5.4.4.1 Finansiella tillgångar	33
5.4.4.2 Finansiella skulder.	34
5.4.5 Principer för intäktsföring	38
5.4.6 Avskrivningar och nedskrivningar	38
5.4.7 Inkomstskatt	39
5.5 Kapitaltäckning och riskhantering	40
5.5.1 S-Banken-koncernens betydande risker och riskförklaring	40
5.5.2 Inledning till publicering av uppgifter om kapitaltäckning och riskexponering	41
5.5.3 Reglering	42
5.5.4 Mål för riskhanteringen	43

5.5.4.1 Risktagningsförmåga och risktagningsvilja	43
5.5.4.2 Risklimiter	44
5.5.5 Organisation av riskhanteringen inom S-Banken	44
5.5.5.1 De betydande organens roll och ansvar i anslutning till riskhanteringen .	44
5.5.5.2 Uppföljning och övervakning av samt rapportering om risker	47
5.5.6 Intern kapitalutvärdering	48
5.5.6.1 Intern kapitalutvärdering och kapitalplanering	48
5.5.6.2 Stresstest	49
5.5.6.3 Riskbaserat kapitalkrav enligt pelare 2 samt åtgärdsgränser för intern kapitalutvärdering	50
5.5.7 Återhämtningsplan	51
5.5.8 Kapitalbas och kapitaltäckning.	51
5.5.8.1 Kapitalbaskrav	51
5.5.8.2 Kapitalbas	53
5.5.8.3 Kapitaltäckning.	55
5.5.8.4 S-Bankens riskbaserade kapitalkrav	57
5.5.8.5 Skuldsättning och bruttosoliditetsgrad	59
5.5.8.6 Intecknade tillgångar	61
5.5.9 S-Bankens risker	64
5.5.9.1 Allmänt	64
5.5.9.2 Kreditrisker.	64
5.5.9.3 Marknadsrisker	82
5.5.9.4 Likviditetsrisker.	87
5.5.9.5 Operativa risker inklusive anseenderisk	91
5.5.9.6 Strategi- och affärsrisker	93
5.5.10 Offentliggörande av information enligt kapitalkravsförordningen	94
5.6 Noter till balansräkningen	102
5.7 Noter till resultaträkningen	120
5.8 Noter om säkerheter och ansvarsförbindelser	125
5.9 Noter om personalen och förvaltnings- och tillsynsorganens ledamöter	126
5.10 Närståendetransaktioner	127
5.11 Dotter- och intressebolag	127
5.12 Övriga noter	128
5.13 Noter om revisorsarvoden.	128

6 S-BANKEN AB:S BOKSLUT

6.1 Balansräkning	129
6.2 Resultaträkning	131
6.3 Finansieringsanalys.	132
6.4 Principer för upprättande av bokslut	133
6.5 Noter till balansräkningen	134
6.6 Noter till resultaträkningen.	155
6.7 Noter om säkerheter och ansvarsförbindelser	160
6.8 Noter om personalen och förvaltnings- och tillsynsorganens ledamöter	161
6.9 Närståendetransaktioner	162
6.10 Noter om aktieinnehav	162
6.11 Övriga noter	163
6.12 Noter om revisorsarvoden.	163

Det är fråga om en översatt version av ett finskspråkigt dokument, och detta ska beaktas vid eventuella motstridigheter mellan originaldokumentet och översättningen. Vid eventuella motstridigheter har det finskspråkiga dokumentet företräde framför den översatta versionen.

S-PANKKI – ÖVERLÄGSET ENKLA OCH ANVÄNDBARA BANKTJÄNSTER

S-Banken är en finländsk bank med komplett service vars uppdrag är att göra vardagen smidig för sina kunder genom att erbjuda enkla och nyttiga lösningar för skötsel av dagliga penningärenden, sparande, investeringar och finansiering av anskaffningar.

S-Bankens verksamhet grundar sig på enkla produkter, snabb och aktiv service, transparent pris-sättning, lättillgänglighet och samarbete med handeln. S-Banken satsar kraftigt på utvecklingen av digitala tjänster, och bankens mål är att erbjuda kunderna de bästa digitala banktjänsterna i Finland. Spjutspetsen för de digitala tjänsterna är S-mobil, en internationellt prisbelönad app som på ett genialiskt sätt förenar kundrelationen hos butikskedjan och hos banken samt LokalTapiolas försäkringar. S-Bankens kunder har tagit till sig S-mobil och över 70 procent av e-kontakterna med banken sköts med mobila plattformar.

De avgiftsfria grundläggande banktjänsterna – det vill säga brukskonto, internationella betalkort och bankkoder – är betydande förmåner som S-gruppens ägarkunder får i sin egen bank. S-Banken betjänar sina kunder i dagliga bankärenden på över 700 av S-gruppens serviceställen över hela landet. Dessutom går det att göra kontantuttag och -insättningar i kassan på nästan 1 000 av S-gruppens verksamhetsställen. Kunderna kan också lätt sköta sina penningärenden via webbanken och S-mobil samt i kundtjänsten per telefon, tjatt och sociala medier.

S-Banken erbjuder enkla och smidiga spar- och placeringsalternativ. Banken har också privatbanktjänster och heltäckande kapitalförvaltning under varumärket FIM. De fonder och kapitalförvaltningstjänster som S-Banken-koncernen förmedlar tillhandahålls av FIM Kapitalförvaltning.

I krävande bankärenden får kunderna hjälp av S-Bankirerna som betjänar på verksamhetsställen på större orter. Via webbkontakt står S-Bankirerna till tjänst oavsett ort.

Banken ägs av SOK (37,5 %), regionhandelslagen i S-gruppen (37,5 %), LokalTapiola Skadeförsäkring (10 %), LokalTapiola Livbolag (3,5 %), regionbolagen i LokalTapiola (10 %) och Elo (1,5 %). S-Banken har erhållit Nyckelflaggan som symbol för den finländska tillhörigheten.

S-BANKENS VIKTIGASTE SIFFROR I SLUTET AV 2017

3,0 miljoner kunder | **2,1 miljoner** internationella betalkort

1,8 miljoner bankkoder | **5 005,8 miljoner** euro i insättningar

3 724,9 miljoner euro i beviljade krediter | **6 892 miljoner** euro i förvaltad kapital (FIM)

16,7 % kapitaltäckningsgrad | **16,0 miljoner** euro i rörelseresultat

---

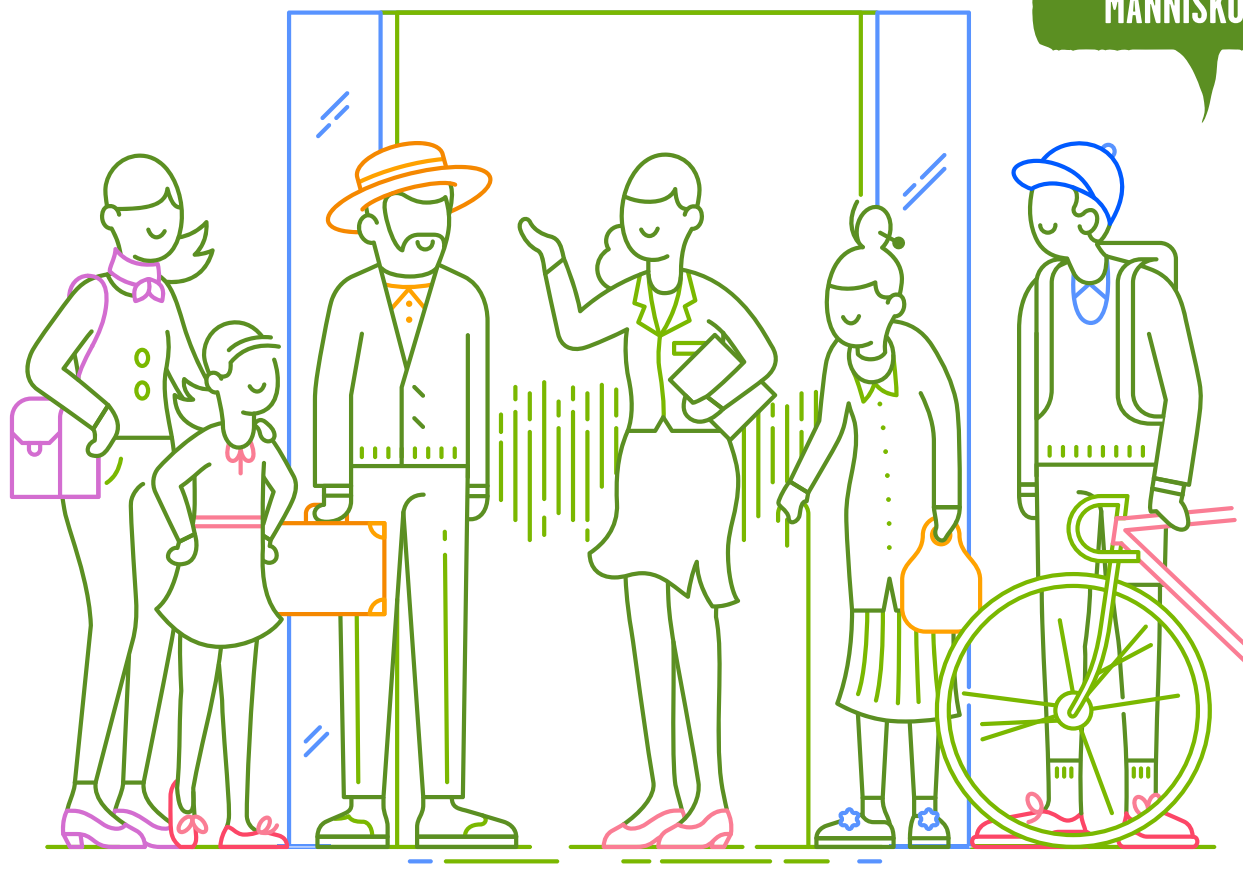
*¹) JAG ÄR NÖJD. NI SPELAR ETT ÄRLIGT OCH TRANSPARENT SPEL.

*¹) GRATIS TILLGÅNG TILL WEBBANK OCH INTJÄNANDE AV BONUS. LÄTT ATT SYSSLA LITE MED INVESTERING.

*¹) AVGIFTSFRIA TJÄNS-TER ÄR TOPPEN. JAG SPARAR ETT REJÄLT BELOPP VARJE MÅNAD OCH FÅR VERKLIGEN VÄNLIG BETJÄNING PER TELEFON!

*¹) JAG ÄR MYCKET NÖJD MED ER KUNDBETJÄNING. PERSONALEN ÄR TILLMÖTESGÅENDE OCH KUNNIG. DET KÄNNS SKÖNT ATT FÅ PRATA MED TREVLIKA MÄNNISKOR.

≡ S-Pankki ≡

*¹) JAG ÄR MYCKET NÖJD MED ALLA TJÄNS-TER SOM S-BANKEN TILLHANDAHÅLLER. MAN FÅR SNABBT KON-TAKT MED KUNDTJÄNSTEN VIA TJATTEN OCH SVARET PÅ HJÄLPFÖRFRÅGAN KOMMER SNABBT. ALLT ÄR SOM DET SKA!

*¹) JAG KUNDE UTRÄTTA MITT ÄRENDE MYCKET SNABBARE ÄN FÖRVÄNTAT OCH DESSUTOM FICK JAG EXTRA INFORMATION OM DET. TACK FÖR HJÄLPEN!

*¹) DET ÄR SUPERBEHÄNDIGT ATT KUN-NA IDENTIFIERA SIG MED S-MOBIL, UTAN DET DÄR KODKORTET. DESSUT-OM FATTADE JAG NYLIGEN ATT JAG KAN ANVÄNDA TELEFONENS KAMERA FÖR ATT AVLÄSA STRECKKODEN PÅ FAKTUROR. TOPPENGREJER!

*) Sagt om S-Banken på Facebook och Twitter.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Senaste oktober hade det gått tio år sedan S-Banken inledde inlåningsbankverksamheten. Då gjorde vi också en felbedömning, som vi gärna minns så här i efterskott. När banken öppnade i mitten av oktober 2007 hade vi räknat med att vi skulle ha 10 000 betalkort vid utgången året. Sanningen visade sig vara en annan. Lanseringen ”i all tysthet” realiserades som köer med hundratals kunder och till slut sålde vi över tiofalt fler kort än vi hade satt som mål.

Mycket har utvecklats och förändrats på tio år, men S-Bankens grundval är densamma. Vi riktar våra tjänster främst till ägarkunderna i S-gruppen. På den punkten gick vi i fjol så att säga tillbaka till rötterna, när vi avyttrade affärsverksamheten för små och medelstora företag samt jordbruksföretag, som vi förvärvade genom fusionen med LokalTapiola Bank. Nu kan vi åter fokusera på vår kärnverksamhet – att betjäna privatkunder. Att tillhandahålla avgiftsfria grundläggande banktjänster till kunderna har alltid utgjort kärnan i våra tjänster. Det betyder att alla ägarkunder i S-gruppen kan ha tillgång till konto, betalkort och bankkoder utan månads- och årsavgift.

Självklart har vi breddat och utvecklat vårt utbud av tjänster under de gångna tio åren. Vi har gjort det både genom företagsförvärv och intensiva egna utvecklingsinsatser. De första åren satsade vi mycket på att utveckla konsumtionskrediterna, expanderade till fonder och kapitalförvaltning 2013 och vidare till lån med säkerhet, som bolån, året därpå. Med anledning av den digitala omvandlingen valde vi att satsa på digitala tjänster, och siffrorna bevisar att vi valde rätt. I appen S-mobil, som kombinerar bank- och butikstjänster och LokalTapiolas försäkringar, hade vid utgången av 2017 laddats ned i över 1,3 miljoner telefoner och datorplattor. Samtidigt sköttes 73 procent av de elektroniska bankärendena hos S-Banken på mobila plattformar.

För tio år sedan sågs en bank som bihang till en butik som något av en anomali. I dag har den vunnit sin plats i finländarnas vardag och inom banksektorn i Finland. I mitten av september anslöt vi oss till branschorganisationen Finans Finland. Det innebär ändå inte att S-Banken håller på att utvecklas till en konventionell bank, utan vi kommer även i framtiden att vara en utmanare på banksektorn, med fokus på rättvist bemötande av alla kunder.

Allt viktigare med ansvarsfull verksamhet

Företagsansvar är en av de stora frågorna i dagens värld. Det räcker inte med att företagen nu och då visar ansvar i sitt agerande, utan de ska göra det genomgående. Det ska finnas en solid grund. S-Bankens rötter i det kooperativa har format vårt förhållande till ansvarsfrågor. Genom att kunden och ägaren är en och samma person, måste vi lägga ribban extra högt. Vi kan inte söka avkastning åt ägaren genom att pruta på kvaliteten och höja priserna. Genom att banken är ett företag hålls de olika aspekterna i balans och verksamheten följer principerna för företagsansvar.

Finländarna utsåg för femte året i följd S-Banken till den mest ansvarsfulla banken i undersökningen Sustainable Brand Index, som är Nordens största varumärkesstudie om hållbarhet. Vi är glada och stolta över utmärkelsen, trots att vi har en lång väg kvar till vårt mål. Hösten 2017 inledde vi insatser för att identifiera de teman inom företagsansvar som är väsentliga och utmärkande för S-Banken. Kring dessa teman – det vill säga till förmån för kunder, arbetshälsa för medarbetarna och till förmån för samhället – kommer vi att bygga upp åtgärdsprogram. Inga tomma ord, utan konkreta handlingar. En del åtgärder är stora, andra är små – och alla är de viktiga. Arbetet fortsätter. I bokslutet 2017 lämnar vi för första gången även en icke-finansiell rapport, med andra ord information om företagsansvar.

Ansvar inom investeringsverksamhet figurerade flera gånger i den offentliga debatten under 2017. Allt fler investerare ser ansvarsfrågor som lika viktiga som avkastning när de väljer placeringar. Ett bra exempel på ansvar vid investeringar är projektet för socialt drivna investeringar som vi genomförde med AIF-förvaltaren Epicus. Projektet hämtade in sammanlagt över 13 miljoner euro från investerare för sysselsättning av invandrare. På tre år ska projektet ge jobb till minst 2 000 invandrare som har fått uppehållstillstånd i Finland. Om projektet lyckas sparar staten hela 28 miljoner euro. De som investerar i projektet får också en skälig kompensation. Dyliga projekt för påverkansinvesteringar är ett stort fenomen runtom i världen. Målet i dem är att uppnå både ekonomisk avkastning och mätbara positiva effekter för samhället eller miljön.

Hur kommer morgondagens bank att se ut?

Genom den tekniska utvecklingen används tjänster allt mer på mobila plattformar. Tjänsterna ska vara tillgängliga och lätta att använda: om kunden inte kan använda en tjänst, är det fel på tjänsten och inte på kunden. Nya tjänster ska vara intuitiva.

Med enkla och automatiska mobila tjänster för kundernas rutinmässiga penningärenden, ligger fokus i den personliga kundservicen på handledning och rådgivning, som bland annat bolåneförhandlingar och investeringsrådgivning. Då när kunden vill det.

Tekniken tar vid och kompenserar människosinnets tillkortakommanden, oavsett om det gäller planering och hantering av den personliga ekonomin eller investeringsprodukter. Ett utmärkt exempel på detta är fonden FIM Artificiell Intelligens, som lanserades i slutet av året. Den utnyttjar artificiell intelligens och maskininlärning för att upptäcka sådana kausalitetsrelationer på marknaden som förblir osynliga för människor. Fondens aktieval baserar sig på observationer med hjälp av artificiell intelligens.

Vår uppgift är att se till att de tekniska lösningarna tillämpas på ett sätt som ger oss alla en möjlighet att göra morgondagen en bit bättre än den dag som är.

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping, sweeping lines.

PEKKA YLIHURULA
Verkställande direktör, S-Banken

2 INLEDNING

S-Banken-koncernens bokslut 2017 består av följande fyra delar: styrelsens verksamhetsberättelse, compliance-rapport, koncernens och moderbolagets redovisningar samt uppgifter om kapitaltäckning och riskhantering enligt pelare 3.

I bokslutshelheten ingår för första gången en compliance-rapport, som utgör en icke-finansiell rapport enligt 3 a kap. i bokföringslagen (137620136). Under principerna

för upprättande av koncernbokslutet presenteras effekterna av IFRS 9 på de finansiella tillgångarna och finansiella skulderna. Redovisningen av uppgifter om kapitaltäckning och riskhantering enligt pelare 3 har upprättats enligt del åtta i EU:s kapitaltäckningsförordning (575/2013) och därtill anknytande Europeiska bankmyndighetens direktiv. I kapitaltäcknings- och riskhanteringsredovisningen ingår också en beskrivning av nedskrivningsmodellen enligt IFRS 9.

3 STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1.1.–31.12.2017

3.1 OMVÄRLD

De ekonomiska konjunkturerna var gynnsamma under 2017. De ekonomiska indikatorerna blev starkare och världshandeln fick ett uppsving. Den ekonomiska tillväxten var bred, eftersom den ekonomiska aktiviteten tilltog i många länder.

Den politiska osäkerheten överskuggade den ekonomiska miljön i Europa och USA 2017. Osäkerheten minskade dock under året, och dess inverkan på den ekonomiska utvecklingen var liten. I USA blev skattepaketet klart före utgången av året.

Efter uppgången i början av året var inflationen måttlig. Priset på råolja steg i slutet av året och höjde energiinflationen på vissa håll. Europeiska centralbanken höll centralbanksräntorna oförändrade, och alla Euriborräntor låg klart på minus i euroområdet. USA:s centralbank höjde styrrentan tre gånger.

Den starkare tillväxten i världen och den lätta penningpolitiken ledde till att aktieindexen slog nya rekord på många av de centrala marknaderna.

Finlands ekonomi växte mycket starkt 2017. Utvecklingen var positiv när det gäller de ekonomiska drivkrafterna, dvs.

konsumtionen, investeringarna och exporten. Den tilltagande världshandeln och den positiva ekonomiska tillväxten i euroområdet satte fart på Finlands export. Investeringarna ökade fortsättningsvis. Privathushållens konsumtion fick stöd av ett starkt förtroende för ekonomin och ökad sysselsättning.

Efterfrågan på bostadslån var relativt god under 2017. Nya bostadslån lyftes för i genomsnitt cirka 1,5 miljarder euro i månaden. Bolånestocken ökade med 2,2 procent. Låga räntor, rekordstarkt konsumentförtroende och bättre sysselsättningsläge gynnade bostadshandeln. Bostadspriserna steg i hela landet med ungefär en procent under 2017 jämfört med året innan.

Privathushållens konsumtionskrediter ökade med 4,2 procent. Privathushållens insättningar ökade med i genomsnitt cirka tre procent. Företagens lån ökade med drygt fem procent bland annat på grund av de lån som bostadssammanslutningar tog. Bostadssammanslutningarnas uteliggande lån ökade med över 10 procent i fjol. Fondkapitalet i fonder registrerade i Finland ökade med 8,9 procent under året till 116,2 miljarder euro, vilket är mer än någonsin. Det totala fondkapitalet ökade till följd av både positiva nettoteckningar och investeringarnas värdeförändringar.

3.2 HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSPERIODEN

I början av året skärpte S-Banken sin strategi bland annat till de delar som gäller utvecklingen av digitala tjänster. Kärnan i S-Bankens digitala tjänster utgörs av S-mobil som kombinerar bank- och butikstjänster och LokalTapiolas försäkringar. De viktigaste nya produktlanseringarna under 2017 kompletterade S-mobil.

I mars lanserades tjänsten Siirto, där användarna kan använda mobilen för att överföra pengar från eget konto till mottagarens konto med hjälp av enbart telefonnumret. I Siirto, som är en gemensam tjänst för alla banker, överförs pengar från konto till konto utan fördröjning även mellan olika banker. Vid utgången av 2017 hade Nordea och Andelsbanken också anslutit sig till tjänsten.

I april lanserades i S-mobil en identifieringstjänst med vilken S-Bankens närmare tre miljoner kunder kan sköta ärenden med fingeravtryck eller valfri kod i tjänster som kräver webbankskoder. Identifiering med appen S-mobil är ett alternativ till papperskodtabellen.

Efter att ABC-mobiltankning utvidgades till alla ABC-stationer i april 2017 är det möjligt att betala tankningen med S-mobil överallt i Finland.

Det redan 2016 inledda arbetet med att förenkla funktionerna fortsatte 2017.

I april avtalade S-Banken Ab och Oma Sparbank Abp om att S-Bankens affärsverksamhet för små och medelstora

företag samt lantbruksföretag ska övergå till Oma Sparbank Abp. De balansposter som var föremål för transaktionen överfördes 30 november 2017. Orsaken till transaktionen var S-Bankens önskan att fokusera på sitt kärnområde, det vill säga betjäning av privatkunder. Banken avstod därför från banktjänster för småföretag och lantbruk. S-Banken kommer att delta i finansieringen av bostadsaktiebolag och de största byggfirmorna även i framtiden.

Genom en organisationsreform i början av juli 2017 inordnades S-Bankens hela bankverksamhet i en enhet. Därmed har S-Banken-koncernen nu följande tre affärsområden: bankverksamhet, digital affärsverksamhet och kapitalförvaltningsverksamhet.

Bankens ägarunderlag utvidgades i slutet av juni då Lokal-Tapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag genom en intern omstrukturering överlät hälften av sitt innehav av aktier i S-Banken till de lokala skadeförsäkringsbolagen i LokalTapiola-gruppen. Därmed fick S-Banken tjugo nya ägare.

I december kom FIM Kapitalförvaltning Ab och AM Omaisuuendoito överens om ett arrangemang där AM Omaisuuendoitos kunder övergick till FIM Kapitalförvaltning.

I september 2017 gick S-Banken med i Finans Finland, eftersom banken vill vara med om att utveckla verksamheten inom finanssektorn i Finland.

3.3 EKONOMISK STÄLLNING

3.3.1 VERKSAMHETSRESULTAT OCH LÖNSAMHET

S-Banken-koncernens rörelseresultat minskade jämfört med året innan och var 16,0 miljoner euro (22,3). Det jämförbara rörelseresultatet växte ändå med 8,3 miljoner euro, då man tar i beaktande engångsposterna som ingår i föregående års nettointäkter. Räkenskapsperiodens resultat efter skatt var 12,4 miljoner euro (18,4).

Koncernens förhållande mellan kostnader och intäkter uppgick till 0,83 (0,82). Avkastningen på eget kapital minskade till följd av resultatet och var 3,1 procent (4,4) och avkastningen på totalt kapital var 0,2 procent (0,3).

S-Banken-koncernens kapitalbas ökade jämfört med året innan tack vare resultatet och ökningen av sekundärkapitalet. Å andra sidan minskade också kapitalbaskravet främst till följd av avyttringen av affärsverksamheten för små och medelstora företag samt lantbruksföretag. Koncernens kapitalbas utgjorde 422,2 miljoner euro (398,2) vid utgången av räkenskapsperioden, och kapitalbaskravet var 202,5 miljoner euro (215,6). Den positiva utvecklingen av balansräkningen stärkte kapitaltäckningen betydligt och var 16,7 procent (14,8). Ytterligare information om riskhanteringen och kapitaltäckningens utveckling finns under Kapitaltäckning och riskhantering.

Tabell 2: De viktigaste nyckeltalen

DE VIKTIGASTE NYCKELTALEN (MN €)	12/2017	12/2016	12/2015
Rörelseresultat	16,0	22,3	16,6
Nettointäkter	154,3	160,5	153,8
Inlåning	5 005,8	4 547,0	4 112,0
Utlåning	3 724,9	3 492,2	2 831,1
Förvaltad kapital	6 891,7	6 152,6	6 012,0
Skuldebrev	1 324,8	1 481,5	1 594,2
Förhållande mellan kostnader och intäkter	0,83	0,82	0,88
Avkastning på eget kapital	3,1 %	4,4 %	3,2 %
Avkastning på totalt kapital	0,2 %	0,3 %	0,3 %
Soliditet	7,3 %	7,7 %	8,2 %
Kapitaltäckningsgrad	16,7 %	14,8 %	15,4 %

3.3.2 NETTOINTÄKTER

Nettointäkterna var totalt 154,3 miljoner euro (160,5). De jämförbara nettointäkterna ökade med 6,8 miljoner euro, då man tar i beaktande engångsposterna från året innan. Räntenettet stod för 47,5 procent av nettointäkterna. Räntenettet ökade med 5,6 procent jämfört med året innan och uppgick till totalt 73,3 miljoner euro (69,4). Intäkterna från räntenettet kom i huvudsak från ränteintäkter av kreditprodukter och placeringar på penning- och kapitalmarknaden. Räntekostnaderna utgjordes främst av räntor som betalats på kundernas insättningar.

Nettoprovisionsintäkterna ökade med 10,9 procent jämfört med året innan och uppgick till totalt 59,2 miljoner euro (53,4). Nettoprovisionsintäkternas andel av nettointäkterna var 38,3 procent. Nettoprovisionsintäkterna ökade på alla verksamhetsområden.

De övriga intäkterna var totalt 21,8 miljoner euro (37,7). Nettointäkterna från finansiella tillgångar som kan säljas var 6,8 miljoner euro (22,6). I jämförelsetalen ingår en försäljningsvinst på 13,4 miljoner euro från försäljningen av aktierna i Visa Europe. Övriga rörelseintäkter var 15,7

miljoner euro (15,5). Köpeskillingen från avyttringen av småföretags- och lantbruksföretagsverksamheten bokfördes som övriga rörelseintäkter. I jämförelsetalet beaktas köpeskillingen för de förvaltningsfastigheter som såldes våren 2016. Övriga nettointäkter uppgick till -0,7 miljoner euro (-0,5).

3.3.3 KOSTNADER

Rörelsekostnaderna minskade med 2,6 procent jämfört med året innan och uppgick till sammanlagt 131,7 miljoner euro 2017 (135,2). Personalkostnaderna låg ungefär på samma nivå som året innan och var 46,2 miljoner euro (45,9). De övriga administrationskostnaderna sjönk och var totalt 67,0 miljoner euro (70,7). Avskrivningarna under räkenskapsperioden ökade jämfört med föregående år och var totalt 12,5 miljoner euro (11,8). De övriga rörelsekostnaderna minskade och uppgick till 6,0 miljoner euro (6,7). De övriga rörelsekostnaderna utgjordes av bland annat medlems- och tillsynsavgifter, hyror för kontorslokaler, maskiner och utrustning samt kostnader för fordon.

3.3.4 KREDITFÖRLUSTER OCH NEDSKRIVNINGAR

Bruttokreditförlusterna och bruttonedskrivningarna samt förlusterna till följd av missbruk uppgick till 11,8 miljoner euro (11,3). Återförda kreditförluster och nedskrivningar var 5,3 miljoner euro (8,3). Kreditförlusterna och nedskrivningarna sammanlagt var med andra ord 6,6 miljoner euro (3,0). Ökningen av kreditförlusterna och nedskrivningarna har sin främsta förklaring i den ökade kreditstocken. I förhållande till kreditstockens storlek är kreditförlusterna och nedskrivningarna procentuellt på en låg nivå.

3.3.5 INLÅNING

Inlåningen ökade kraftigt under räkenskapsperioden. Sammanlagt uppgick inlåningsstocken vid bokslutstidpunkten till 5 005,8 miljoner euro (4 547,0). Ökningen jämfört med året innan var 10,1 procent. Ökningen var i själva verket större om man beaktar inlåningsstocken på 84,4 miljoner euro som förvärvades av Oma Sparbank.

Vid räkenskapsperiodens utgång utgjorde insättningarna på avistakonton totalt 5 000,0 miljoner euro (4 529,3) och insättningarna på tidsbundna konton 5,8 miljoner euro (17,7). Av dessa utgjorde inlåning från privatkunder sammanlagt 4 004,6 miljoner euro (3 601,1), fördelat på avistainlåning, som var 3 998,9 miljoner euro (3 584,1) och tidsbunden inlåning, som var 5,8 miljoner euro (17,0). Inlåningen från företagskunder var totalt 1 001,1 miljoner euro (945,8). Av denna utgjorde avistainlåning 1 001,1

miljoner euro (945,1) och tidsbunden inlåning 0,0 miljoner euro (0,7).

3.3.6 UTLÅNING OCH INVESTERINGSVERKSAMHET

Den starka ökningen i utlåningen fortsatte 2017. År 2016 ökade bolånestocken med sammanlagt 232,7 miljoner euro och vid utgången av året var den 3 724,9 miljoner euro (3 492,2). Ökningen jämfört med året innan var 6,7 procent. Ökningen var i själva verket större om man beaktar inlåningsstocken på 146,9 miljoner euro som överfördes vid ovan nämnda förvärv.

Med en ökning på 10,5 procent ökade bolånestocken snabbare än marknaden, vilket även var fallet föregående år. Även utlåningen till bostadsaktiebolag ökade kraftigt. Privatkundernas krediter uppgick till 2 959,0 miljoner euro (2 647,8) och företagskundernas krediter till 765,9 miljoner euro (844,4). S-Banken placerade 1 324,8 miljoner euro (1 481,5) på penning- och kapitalmarknaden.

3.3.7 EGET KAPITAL

Vid utgången av räkenskapsperioden uppgick det egna kapitalet till 414,1 miljoner euro (401,4), varav minoritetsandelen var 0,2 miljoner euro (0,1). Det egna kapitalet ökade till följd av räkenskapsperiodens goda resultat.

I och med balansräkningens tillväxt sjönk soliditetsgraden till 7,3 procent (7,7), trots att det egna kapitalet ökade.

3.3.8 FÖRVALTADE TILLGÅNGAR

Vid årsskiftet uppgick beloppet av FIM Kapitalförvaltning Ab:s förvaltade tillgångar till 6 891,7 miljoner euro (6 152,6). Ökningen jämfört med året innan var 12 procent. Av denna summa stod fondkapitalet för en andel av 6 029,8 miljoner euro (5 389,6) och kapitalförvaltningen för en andel av 861,9 miljoner euro (763,0). Nettoteckningar i fonderna var sammanlagt 326,8 miljoner euro (-100,5) under rapportperioden. Antalet fondandelsägare var över 200 000 i slutet av december. FIM Kapitalförvaltning förvaltar FIM- och LokalTapiola-fonderna.

3.4 VERKSAMHETEN I S-BANKENS DOTTERBOLAG

FIM KAPITALFÖRVALTNING AB

FIM Kapitalförvaltning Ab förvaltar FIM:s och LokalTapiolas fonder och levererar portföljförvaltningstjänster för hela S-Banken-koncernen. S-Banken Ab äger 100 procent av FIM Kapitalförvaltning Ab:s aktiestock. FIM Kapitalförvaltning Ab:s rörelseresultat under räkenskapsåret var 0,5 miljoner euro (-1,6).

FIM KAPITALFONDER AB

FIM Investerings tjänster avstod från sitt tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster och fortsatte verksamheten som FIM Kapitalfonder Ab med tillstånd att förvalta alternativa investeringsfonder. S-Banken Ab äger 100 procent av FIM Kapitalfonder Ab:s aktiestock. FIM Kapitalfonder Ab:s rörelseresultat under räkenskapsåret var -0,2 miljoner euro (-1,2).

FIM FASTIGHET AB

FIM Fastighet Ab är ansvarig bolagsman för S-Banken-koncernens fastighetsfonder. FIM Fastighet Ab är dotterbolag till FIM Kapitalfonder Ab, som äger 80 procent av dotterbolaget. FIM Fastighet Ab:s rörelseresultat under räkenskapsåret var 0,8 miljoner euro (0,5).

S-ASIAKASPALVELU OY

S-Asiakaspalvelu Oy är ett helägt dotterbolag till S-Banken Ab. S-Asiakaspalvelu Oy grundades den 8 augusti 2007, och bolaget tillhandahåller databehandlingstjänster och andra tjänster som hänför sig till ett kreditinstituts huvudsakliga verksamhet. Bolaget är ett tjänsteföretag enligt kreditinstitutslagen (610/2014).

S-Asiakaspalvelus omsättning under räkenskapsperioden var 6,4 miljoner euro (7,2), varav den koncerninterna andelen var 4,7 miljoner euro (5,6). Den övriga omsättningen utgjordes av telefontjänster till ägarkunderna, som sköttes för handelslagens räkning. Kostnaderna var främst personalrelaterade kostnader. S-Asiakaspalvelu Oy:s rörelseresultat var 0,6 miljoner euro (0,5).

3.5 FÖRVALTNING

3.5.1 BOLAGSSTÄMMA

Ordinarie bolagsstämma hölls 7.4.2017. Bolagsstämman fastställde bokslutet för 2016 och beviljade styrelsen och verkställande direktören ansvarsfrihet. Sju medlemmar och tre ersättare utsågs till styrelsen. Revisionsammanslutningen KPMG Oy Ab utsågs till revisor.

3.5.2 STYRELSE

Bolagsstämman fastställer antalet medlemmar i styrelsen och utser styrelsemedlemmar för ett år åt gången. Styrelsen väljer internt en ordförande och en vice ordförande. Styrelsen har en fastställd arbetsordning. Enligt denna svarar styrelsen för bankens strategiska utveckling samt för ledning och övervakning av bankens affärsverksamhet. Styrelsen beslutar även om bolagets centrala verksamhetsprinciper och allmänna värderingar, i enlighet med tillämpliga lagar och bestämmelser.

Styrelsen ska leda banken sakkunnigt samt med iakttagande av sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsen sammanträder minst åtta gånger per år.

Vid S-Banken Ab:s ordinarie bolagsstämma valdes följande personer till medlemmar i bankens styrelse: Jari Annala, SOK:s ekonomi- och finansdirektör, Juha Ahola, SOK:s finansdirektör, Harri Lauslahti, innovationsdirektör för LokalTapiola-gruppen, Juha Mäkinen, verkställande direktör för LähiTapiola Itä, Matti Niemi, verkställande direktör för Osuuskauppa HOK-Elanto, och som ny medlem Olli Vormisto, verkställande direktör för Osuuskauppa Hämeenmaa. Till oberoende styrelsemedlem i förhållande till ägarna utsågs Heli Arantola, koncept- och kategorichef på HKScan.

Jari Annala valdes till styrelseordförande och Harri Lauslahti till vice ordförande.

Till S-gruppens ersättare i S-Banken Ab:s styrelse valdes Hannu Krook, verkställande direktör för Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslag, och Harri Miettinen, verkställande direktör för Kymen Seudun Osuuskauppa.

Erik Valros, verkställande direktör för LokalTapiola Nyland, valdes till LokalTapiola-gruppens ersättare i S-Banken Ab:s styrelse.

Veli-Matti Puutio lämnade styrelsen.

Styrelsen sammanträdde 14 gånger (12) under räkenskapsperioden och medlemmarnas närvaro var 97 procent (98). Arvodena till styrelsemedlemmarna uppgick till totalt 30 000 euro (30 000).

3.5.3 VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

S-Bankens styrelse utnämner bankens verkställande direktör. Verkställande direktörens uppgift är att sköta bankens löpande förvaltning enligt styrelsens anvisningar och direktiv, tillämpliga lagar och bestämmelser samt bolagsordningen. Verkställande direktören är ordförande i koncernens ledningsgrupp som styrelsen utser. Ledningsgruppen är ett organ som bistår verkställande direktören i administrativa uppgifter. Om verkställande direktören är förhindrad att närvara sköter verkställande direktörens ställföreträdare dennes arbetsuppgifter.

S-Banken Ab:s verkställande direktör är Pekka Ylihurula och hans ställföreträdare är Aki Gynther, som är direktör för bankverksamheten.

3.5.4 PERSONAL

Jämfört med året innan minskade S-Banken-koncernens personal med 10 anställda. I slutet av året hade S-Banken-koncernen 656 anställda (666): 526 (466) personer arbetade för S-Banken Ab, 91 (126) personer för S-Asiakaspalvelu Oy och 39 (74) personer för FIM-bolagen. S-gruppens regionhandelslag och LokalTapiola-gruppens regionbolag fungerar som S-Bankens ombud.

3.5.5 LÖNE- OCH ERSÄTTNINGSPOLICY

S-Banken-koncernen följer belöningsprinciper som har fastställts av styrelsen. S-Bankens styrelse fattar beslut om en gällande helhet av tillämpliga ersättningsprinciper och övervakar och bedömer regelbundet belöningssystemens funktion och efterlevnaden av de fastställda verksamhetsprinciperna och policyerna.

Ersättnings- och nomineringskommittén bistår S-Bankens styrelse och bereder enligt arbetsordningen varje år principer för resultatpremier som gäller bankens personal och som fastställs av bankens styrelse. Ersättnings- och nomi-

neringskommitténs uppgift är att för sin del säkerställa att bankens löne- och ersättningspolicy överensstämmer med en god och effektiv riskhantering och att den inte uppmuntrar till överdriven risktagning. Ersättnings- och nomineringskommittén består av minst två medlemmar och en ordförande vilka utses internt av bankens styrelse.

S-Banken-koncernens monetära belöningsmodell utgörs av grundlön och en eventuell rörlig ersättning. Syftet med modellerna med rörlig ersättning är att uppmuntra personalen att satsa på frågor som är särskilt viktiga med hänsyn till uppnåendet av de strategiska och operativa målen. S-Banken-koncernens system med rörliga ersättningar gäller högst ett kalenderår åt gången. Målen med modellerna med rörlig ersättning utgörs av hela bankens gemensamma mål, mål på enhetsnivå och/eller personliga mål och dessa kan variera enligt personalgrupp. Resultatpremierna betalas i pengar.

S-Banken-koncernen betalade ut sammanlagt 37,4 miljoner euro (36,7) i löner och arvoden till sina anställda under 2017. I S-Banken Ab uppgick lönerna till totalt 27,0 miljoner euro (23,5) och arvodena till totalt 3,4 miljoner euro (1,8). I S-Asiakaspalvelu uppgick lönerna till 2,9 miljoner euro (3,2) och arvodena till 0,2 miljoner euro (0,2). I FIM-bolagen uppgick lönerna till 3,1 miljoner euro (6,6) och arvodena till 0,7 miljoner euro (1,4).

Arvodena till S-Banken Ab:s styrelsemedlemmar uppgick till 30 000 euro (30 000). Arvodena till FIM Kapitalförvaltnings styrelsemedlemmar uppgick till 9 000 euro. Arvodena till FIM Fastighet Ab:s styrelsemedlemmar uppgick till 11 000 euro (7 250). Till de personer i S-Banken Ab vars arbete inverkar väsentligt på kreditinstitutets riskprofil utbetalades år 2017 löner för 4,9 miljoner euro (4,1) och arvoden för 0,7 miljoner euro (0,7). Sammanlagt 56 personer (51) fick sådana löner och arvoden. I FIM-bolagen uppgick motsvarande löner 2017 till 2,1 miljoner euro och arvodena till 0,5 miljoner euro. Sammanlagt 23 personer fick sådana löner och arvoden.

I enlighet med S-Banken Ab:s belöningsprinciper skjuts rörliga ersättningar upp, om mottagarens arvoden under den ett år långa intjäningsperioden överstiger 50 000 euro. År 2017 sköts rörliga ersättningar upp för en person (1).

Ytterligare information om belöningspraxis finns på S-Bankens webbplats www.s-banken.fi.

3.6 VIKTIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSPERIODENS SLUT

S-Banken-koncernen började tillämpa bestämmelserna enligt IFRS 9 den 1 januari 2018. IFRS 9 medför preciseringar i hur finansiella instrument ska tas upp i bokföringen, av vilka den för S-Banken viktigaste ändringen är redovisning av förväntade kreditförluster. En uppskattning av standardens konsekvenser för S-Bankens eget kapital presenteras i principerna för upprättande av bokslutet (Tabell 6 i avsnitt 5.4.4).

Den 30 januari 2018 fastställde Finansinspektionen för S-Banken ett kapitalkrav enligt prövning inom ramen för pelare 2 (SREP) med anledning av ränterisken i finansieringsbalansen och koncentrationsrisken i fråga om kreditrisker. En närmare beskrivning finns i avsnitt 5.5.8.1 om kapitaltäckning och riskhantering.

3.7 UTSIKTER FÖR 2018

Utsikterna för världsekonomin är positiva för 2018. Den ekonomiska tillväxten är fortsatt omfattande och centralbankernas penningpolitik är fortsatt expansiv, trots att bankerna kommer att ta små steg i riktning mot en mer normal penningpolitik. Räntorna var fortsatt låga i euroområdet.

De ekonomiska utsikterna är positiva i Finland. Den ekonomiska tillväxten avtar något men förblir stark. Löneförhöjningarna och den förbättrade sysselsättningen stöder hushållens köpkraft och konsumtion. Den minskande kapaciteten, den låga räntenivån och den positiva ekonomiska utvecklingen främjar investeringarna. Den starka orderstocken och den goda externa efterfrågan främjar exporten. Inflationen är fortsatt måttlig och bostadspriserna stiger.

S-Banken fortsätter att växa och fokuserar i sin verksamhet på att öka förståelsen för kunderna och därigenom fördjupa kundrelationerna med privatkunderna. Utvecklingsinsatserna riktas även framöver på digitala tjänster. Koncernen antas göra ett något bättre resultat än 2017.

3.8 STYRELSENS FÖRSLAG OM BEHANDLINGEN AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT

Styrelsen föreslår att moderbolaget S-Banken Ab:s vinst på 122 445,87 euro under räkenskapsperioden upptas på tidigare räkenskapsperioders vinst/förlustkonto och att ingen utdelning betalas ut.

3.9 FORMLER FÖR UTRÄKNING AV NYCKELTAL

Nettointäkter:

Räntenetto + nettoprovisionsintäkter + övriga intäkter

Räntenetto:

Ränteintäkter - Räntekostnader

Nettoprovisionsintäkter:

Provisionsintäkter - Provisionskostnader

Övriga intäkter:

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet + Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas + Nettointäkter från förvaltningsfastigheter + Övriga rörelseintäkter

Rörelsekostnader:

Administrationskostnader + avskrivningar och nedskrivningar av koncerngoodwill och materiella och immateriella tillgångar + Övriga rörelsekostnader

Förhållande mellan kostnader och intäkter:

Administrationskostnader + avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar + övriga rörelsekostnader (nedskrivningsförluster inte inkluderade)

Räntenetto + intäkter från egetkapitalinstrument + nettoprovisionsintäkter + nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet + nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas + nettoresultat av säkringsredovisning + nettointäkter från förvaltningsfastigheter + övriga rörelseintäkter + andel av intresseföretagens resultat (netto)

Avkastning på eget kapital (ROE), %

$$\frac{\text{Rörelsevinst/-förlust - inkomstskatt}}{\text{eget kapital och minoritetsandel + ackumulerade bokslutsdispositioner efter avdrag för uppskjuten skatteskuld (medelvärde av ingående och utgående balans för året)*}} \times 100$$

Avkastning på totalt kapital (ROA), %

$$\frac{\text{Rörelsevinst/-förlust - inkomstskatt}}{\text{Genomsnittlig balansomslutning (medelvärde av ingående och utgående balans för året)}} \times 100$$

Soliditet, %

$$\frac{\text{Eget kapital och minoritetsandel + ackumulerade bokslutsdispositioner efter avdrag för uppskjuten skatteskuld*}}{\text{Balansomslutning}} \times 100$$

Kapitaltäckningsgrad, %

$$\frac{\text{Total kapitalbas}}{\text{Totalt minimikapitalkrav}} \times 8 \%$$

Primärkapitalets kapitaltäckningsgrad, %

$$\frac{\text{Totalt primärkapital}}{\text{Totalt minimikapitalkrav}} \times 8 \%$$

Minimisoliditet (Leverage ratio), %

$$\frac{\text{Totalt primärkapital}}{\text{Exponeringar i och utanför balansräkningen}} \times 100$$

* endast vid beräkning av bolagsspecifika nyckeltal; bokslutsdispositioner och därtill hörande uppskjutna skatteskulder gäller inte koncernen

4. COMPLIANCE-RAPPORT

S-Banken är en ung bank, med bara tio år på nacken. Däremot sträcker sig dess rötter över hundra år tillbaka i tiden, till S-gruppens sparkassor. Verksamheten vilar med andra ord på en uttalat kooperativ värdegrund, och därmed är företagsansvar en självfallen del av S-Bankens kärnverksamhet.

De teman som definierats som viktiga inom S-Bankens företagsansvar är arbete till förmån för kunderna och samhället samt medarbetarnas arbetshälsa. De är teman som arbetades fram hösten 2017 genom bakgrundsanalyser, synpunkter från de viktigaste intressenterna och ledningens workshopar. I bokslutet 2017 rapporterar S-Banken för första gången också icke-finansiella uppgifter och nyckeltal.

4.1 S-BANKEN-KONCERNENS AFFÄRSMODELL

S-Banken Ab är en finländsk bank som tillhandhåller primärt produkter och tjänster till privatkunder. Banken riktar sina tjänster främst till ägarkunderna i S-gruppen. De ägarkundsförmåner som betalas i pengar, som Bonus och betalningssättsförmån, betalas till kundens konto i S-Banken.

S-Banken betjänar kunderna under två varumärken. Tjänsterna inom kapitalförvaltning och privatbank hör till FIM. S-Banken har också riktade tjänster till företag. Verksamheten i koncernens dotterbolag beskrivs i avsnitt 3.4.

S-Banken har bedrivit inlåningsbanksverksamhet sedan 15 oktober 2007. Under de tio åren har banken vuxit både organiskt och genom företagsförvärv. I mars 2010 förvärvade banken Citibanks verksamhet för konsumentkrediter i Finland. I augusti 2013 förvärvade banken majoriteten i kapitalförvaltningsföretaget FIM och resten av aktierna i juni 2016. S-Banken och LokalTapiola Bank gick samman i maj 2014. I slutet av 2017 avstod banken från tjänsterna för småföretag och lantbruk.

Kärnan i verksamheten utgörs av de grundläggande bank-

tjänsterna, det vill säga brukskonto, betalkort och bankkoder. Hela produktsortimentet omfattar bruks- och sparkonton, konsumtionskrediter, bolån och övriga krediter med säkerhet samt internationella betalkort. S-Banken-koncernen erbjuder kunderna tjänster för fondinvesteringar och kapitalförvaltning, vilka levereras och förvaltas av S-Bankens dotterbolag FIM Kapitalförvaltning Ab.

S-Banken betjänar kunderna främst på kundtjänstställen som finns på S-gruppens verksamhetsställen samt via webbanken, S-mobil och S-Bankens telefontjänst. S-Bankirerna betjänar kunderna huvudsakligen i bolåneärenden på tretton orter. Dessutom finns FIM privatbankirer på sex orter.

S-gruppens regionhandelslag fungerar som S-Bankens ombud och tillhandahåller banktjänster för S-Banken.

S-Bankens tjänster är planerade så att de är lätta att använda och prissättningen är transparent. Banken strävar efter att priserna ska vara skäliga. Bankkoderna är avgiftsfria för ägarkunderna i handelslagen och personer som hör till ägarkundshushåll.

Bankens intjäningsmodell bygger på inlåning från kunderna samt utlåning och investeringsverksamhet. Differensen mellan de erhållna ränteintäkterna och betalda räntekostnaderna utgör räntenettot, som är bankens största inkomstkälla. Ränteintäkterna härrör huvudsakligen från krediter och utlåning till kunderna. Räntekostnaderna beror på de räntor som ska betalas på insättningar och de räntor som ska betalas på tillgångar från andra finansieringskällor.

Koncernens intjäning påverkas utöver räntenettot även av nettoprovisionsintäkterna, som härrör från bland annat tjänster för kreditgivning, betalningsförmedling, tjänster för kortanvändning, fondrörelse och värdepappersförmedling. Till provisionskostnader hör bland annat kostnader för fondrörelse och serviceavgifter som betalas till serviceleverantörer för kortanvändning. Kostnaderna omfattar huvudsakligen personalkostnader, IT-kostnader och andra administrativa kostnader, inklusive ombudsarvoden som betalas till handelslagen.

Lönsam affärsverksamhet förutsätter att banken har balansräkningen, riskerna och kostnaderna under kontroll. Banken ska se till sin kapitaltäckning och likviditet under alla omständigheter.

Den verksamhet som S-Banken-koncernen bedriver är tillståndspliktig, noga reglerad och under myndighetstillsyn.

4.2 TILL FÖRMÅN FÖR KUNDERNA

I enlighet med sin vision "Överlägsen smidighet och nytta" vill S-Banken vara en rättvis partner till sina kunder som enkelt och smidigt kan sköta sin ekonomi hos banken.

Inom S-gruppen är ägaren och kunden en och samma person – därför har även bankens tjänster uttryckligen planerats med tanke på behoven hos handelslagens ägarkunder, för att underlätta vanliga människors vardag. S-Banken erbjuder exempelvis avgiftsfria grundläggande banktjänster till alla ägarkunder och deras familjemedlemmar.

Detta har gått hem hos S-Bankens kunder: För femte året i följd utsåg finländarna S-Banken till den mest ansvarsfulla banken i undersökningen Sustainable Brand Index, som är Nordens största varumärkesstudie om hållbarhet¹. Kundernas förtroende och nöjdhet hör till de viktigaste indikatorerna för hur väl banken har lyckats.

Det är många faktorer som spelar in på hur enkelt det är att sköta sina bankärenden. S-Bankens tjänster och produkter är lättanvända och tydligt prissatta. Banken utvecklar sina tjänster i samarbete med kunderna.

Tjänsterna är lättillgängliga: utöver de digitala kanalerna och telefontjänsten kan kunderna också sköta sina bankärenden på bankens kundtjänstställen samtidigt som de är ute och handlar. Dessutom går det att göra kontantuttag och -insättningar i kassan på nästan 1 000 av S-gruppens verksamhetsställen runtom i Finland. Bankens mål är en sömlös kundservice mellan olika kanaler.

S-Banken strävar efter att använda ett lättfattligt språk i sin kommunikation. Dessutom vill banken trygga lika tillgång till banktjänster till olika kundgrupper. Tillgängligheten för bankens fysiska och digitala tjänster kommer att utvärderas 2018 inom ramen för S-gruppens tillgänglighetsprojekt.

S-Banken följer upp kundnöjdheten på två plan. Kvaliteten på kundservicen mäts hela tiden i de olika kanalerna i samband med de enskilda servicekontakterna. Två gånger om året genomför banken dessutom en mer omfattande utredning av hur nöjda kunderna är med kundrelationen överlag.

Tabell 2: Enkelt att sköta sina bankärenden på S-Banken (på skalan 1–5)

Telefontjänst ²	4,1
Kundtjänstställen ²	4,6
Webbanken ²	4,4
S-mobil ³	4,6

¹ Sustainable Brand Index 2017 är en utredning där inemot 30 000 konsumenter betygsätter mer än 750 varumärken. Varje varumärke har fått betyg av minst 1 000 konsumenter som har fyllt 16 år.

² Siffrorna anger medeltalet för de olika kanalerna 2017. Som källa har använts S-Bankens mätning av kundkontakter, januari–december 2017 (genomförd av Bisnode).

³ Enkelhet mättes i bankavsnittet i S-mobil efter egen överföring och ny betalning. Siffran är ett medeltal av de vägda medeltalen per månad. Som källa har använts en enkät i S-mobil, januari–december 2017.

4.3 ARBETSHÄLSA FÖR MEDARBETARNA

S-Banken vill utmana branschens invanda rutiner. För att kunna uppnå detta mål behöver banken kunniga och engagerade medarbetare. Därför är arbetshälsa och gott ledarskap viktiga fokusområden för S-Bankens framgång.

Antal anställda

Vid utgången av 2017 var S-Banken-koncernens aktiva personalstyrka 656 personer (666).

S-Bankens medarbetare är i regel anställda tillsvidare och på heltid. I vissa arbetsuppgifter inom kundtjänsten och backoffice är det dock ändamålsenligt med deltidsanställningar. I vissa fall kan det vara medarbetaren själv som hellre vill arbeta på deltid och få flexibilitet för att till exempel kunna samordna arbete och studier. Utöver deltidsar-

bete erbjuder S-Banken också studenter möjlighet till praktik. Tillsvidareanställningar används bland annat vid olika arrangemang för vikariat och tillfälliga resursbehov.

På S-Banken är det lätt att förena arbete och privatliv. Under året var 65 personer familjelediga (exkl. partiell vårdledighet), och av dem var 38 kvinnor och 27 var män. Vid årets slut var 17 personer studielediga.

År 2017 började 131 nya medarbetare på S-Banken. Sammanlagt 133 personer avslutade sin anställning, inklusive sex personer som gick i pension. Inga medarbetare avgick med sjukpension, och inga anställningar sades upp på produktionsmässiga och ekonomiska skäl.

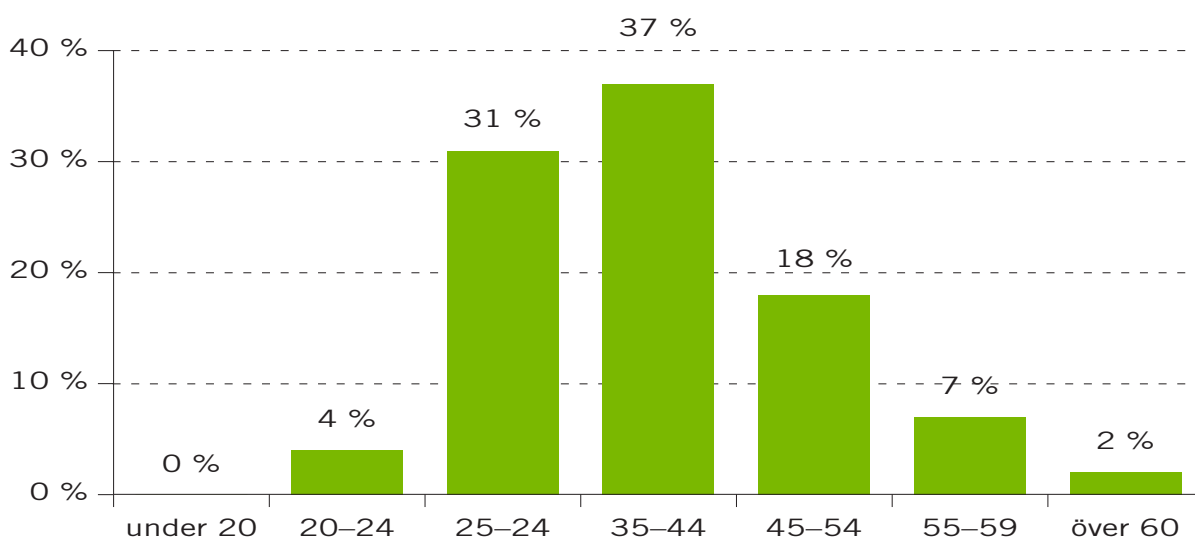
Figur 1: Anställningstyper och arbetstid

Tabell 3: Könsfördelning inom personalen

	MÄN	KVINNOR	TOTALT
Tillsvidareanställda på heltid	232	321	553
Tillsvidareanställda på deltid	9	44	53
Visstidsanställda på heltid	9	32	41
Visstidsanställda på deltid	3	6	9

Figur 2: Åldersfördelning inom personalen

68 % av S-Bankens personalstyrka är 25-44-åringar.

Arbetstillfredsställelse och gott ledarskap

S-Banken erbjuder medarbetarna mångsidiga arbetsuppgifter och möjligheter att delta i utvecklingen av verksamheten och påverka de egna arbetsuppgifterna. Banken följer upp arbetstillfredsställelsen och arbetshälsan genom en årlig personalenkät. År 2017 var indextalet för arbetstillfredsställelse 70,8 (på skalan 0-100), vilket var en ökning med 1,9 procentenheter jämfört med föregående år. Indextalet baserar sig på nyckelfrågorna i enkäten. Även svarsprocenten var utmärkt, 90,5 procent.

Resultatutvecklingen var positiv på alla områden, vilket tyder på att banken hade lyckats med sina utvecklingsinsatser. Enligt resultaten var medarbetarna speciellt nöjda med kommunikation och inklusion samt chefsarbete.

S-Banken har identifierat gott ledarskap som en av de centrala faktorerna för medarbetarnas motivation och engagemang. Banken satsar på att utveckla och stöda chefsarbetet bland annat genom aktiv kommunikation till cheferna, olika slags utbildnings- och diskussionsmöten samt chefs-sammankomster.

S-Banken satsar på ett gott samarbete och en öppen dialog mellan ledningen och medarbetarna. Av medarbetarna omfattas 92 procent av kollektivavtal. Samarbetet mellan medarbetarna och ledningen verkställs bland annat i en

samarbetsdelegation som sammanträder fyra gånger om året. Delegationen diskuterar bankens affärsöversikt samt andra frågor som anknuter till personalen och aktuella ärenden. Dessutom har S-Banken en arbetarskyddskommitté som behandlar arbetshälsoproblem. Kommittén sammanträder fyra gånger om året.

Kompetensutveckling

För att kunna verkställa sin strategi behöver S-Banken rätt slags kompetens och denna kompetens ska utvecklas efter de konstanta förändringarna i kraven och omvärlden.

De individuella kompetenserna utvärderas årligen i utvecklingssamtal där chefen och medarbetaren tillsammans gör en bedömning av medarbetarens kunskaper och färdigheter och kommer överens om eventuella kompetenshöjande åtgärder. Utöver de individuella samtalen har S-Banken också kompetenssamtal för teamen, där hela teamet får möjlighet att diskutera vilken kompetens som finns eller behövs i teamet.

Omvärldsförändringar och den digitala omvandlingen gör det nödvändigt för alla att lära sig nytt i sina arbetsuppgifter, ofta genom inläring i arbetet. Utöver de individuella kompetensinsatserna bidrar också den interna arbetsrotationen till informationsförmedlingen och samarbetet mellan enheterna.

Olika former av utbildning och coachning används också som kompetenshöjande åtgärder.

Belöningsystem

S-Bankens belöningsystem stöder bankens vision, strategiska mål och värderingar. Konkurrenskraftiga, uppmuntrande och rättvisa belöningar hjälper att öka medarbetarnas engagemang i resultatgivande verksamhet och företaget på lång sikt. Belöningspolicyn fastställs årligen.

S-Bankens belöningsmodell utgörs av grundlön och en rörlig ersättning. Syftet med modellerna med rörlig ersättning är att de utgör ett komplement till grundlönen och bidrar till uppnåendet av de strategiska och operativa målen. Banken har olika belöningsmodeller för olika personalgrupper. Modellerna fastställs årligen och de utgår från affärsverksamheternas resultat och den individuella prestationen.

Varje uppgift på S-Banken har en kravprofil enligt vilken det är möjligt att fastställa rättvis och sporrande avlöning. Skillnaderna i avlöningen mellan kvinnor och män granskas årligen. Vid granskningen 2017 uppdagades inga skillnader i avlöningen på grund av kön.

S-Banken har också omfattande anställningsförmåner för medarbetarna.

4.4 TILL FÖRMÅN FÖR SAMHÄLLET

S-Banken hör till S-gruppen vars uppgift är att tillhandahålla tjänster och förmåner – och därigenom välfärd – för ägarkunderna. Det handlar emellertid inte bara om välfärd, utan också om välbefinnande och att S-gruppen tillsammans med ägarkunderna vill göra Finland till en ännu bättre plats att leva på. År 2016 lanserade S-gruppen programmet "Bästa platsen att leva på" som innehåller konkreta handlingar som ska hjälpa samhället, motarbeta klimatförändringarna och bidra till en cirkulär ekonomi, stärka en etisk verksamhetskultur och de mänskliga rättigheterna samt främja välbefinnande och hälsa.

4.4.1 ÖPPEN OCH TRANSPARENT VERKSAMHET

S-Banken iakttar lagar och förordningar i sin verksamhet. Enligt sina etiska principer ska banken handla på ett öppet, rättvist och transparent sätt. Genom exempelvis transparent

prissättning av produkterna och tjänsterna vill S-Banken främja öppenheten inom banksektorn och i hela samhället.

De etiska principerna omfattar också Finansbranschens principer för en god banksed, som till exempel banksekretess och integritetsskydd för kunderna. Varje ny anställd får före anställningen en genomgång av de etiska principerna. Dessutom ordnas utbildning för hela personalen om de etiska principerna.

Medarbetarnas personliga intressen eller närståendes intressen får inte påverka de beslut som medarbetaren fattar i arbetet. Medarbetare som uppdagar en intressekonflikt är skyldig att underrätta sin chef eller Compliance om det. S-Bankens Compliance-funktion övervakar efterlevnaden av de interna direktiven, de etiska principerna och föreskrifterna i enlighet med funktionens årsplan. Dessutom utövar affärs- och stödfunktionerna intern kontroll av regelefterlevnaden. Förseelser mot de etiska principerna eller i anknytning till intressekonflikter kan rapporteras konfidentiellt via en särskild anmälningskanal.

S-Banken har förbundit sig att respektera de globala mänskliga rättigheterna. Banken förväntar sig detsamma av sina samarbetspartner.

S-Banken kartlägger regelbundet de risker som anknyter till verksamheten. Banken har inte uppdagat sådana risker som hänför sig till miljö, sociala förhållande och personal, respekt för mänskliga rättigheter eller bekämpning av korruption och mutor som sannolikt skulle påverka S-Bankens verksamhet om de realiserades.

Förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Processer för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism hör till S-Bankens dagliga verksamhet. De säkerställer att bankens tjänster och system varken direkt eller indirekt används i lagstridiga syften. Bekämpning av penningtvätt förutsätter att S-Banken känner sina kunder. För att förhindra finansiering av terrorism kör S-Banken sina kundregister och kundernas kontotransaktioner konstant mot myndigheternas sanktionslistor.

Banken ordnar regelbundet utbildning för personalen om förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism.

Insider- och handelsanvisning

S-Bankens insider- och handelsanvisning innehåller föreskrifter för hela personalen om hantering av insiderinforma-

tion, upprätthållande av insiderregister och om handelsregler. Syftet med anvisningen är att säkerställa korrekt hantering av insiderinformation. Transaktioner av personer som finns i insiderregistret och personer i ledande ställning följs upp regelbundet.

Kreditgivning till närmaste kretsen

S-Bankens policy för kreditgivning till den närmaste kretsen anger de villkor och förfaranden som gäller krediter och annan finansiering som beviljas närstående. S-Banken kontrollerar regelbundet villkoren och förfaranden för krediter och annan finansiering som beviljas närstående.

Tillförlitlighetsutredning

Varje ny anställds tillförlitlighet undersöks genom en utredning av eventuella bidningar som kan leda till intressekonflikter. Tillförlitligheten hos koncernbolagens styrelseledamöter, ledning och nyckelpersoner undersöks regelbundet.

4.4.2 MILJÖ

S-Banken har inget omfattande kontorsnätverk, utan banken verkar i S-gruppens regionala andelslags lokaler. Dessutom finns bankens huvudkontor i anslutning till SOK:s huvudkontor, vilket innebär att S-Bankens verksamhet inte har någon betydande direkt miljöpåverkan. Som en del av S-gruppen deltar banken i arbetet för att hitta de bästa lösningarna för att reducera S-gruppens påverkan på klimatet och miljön.

4.4.3 ANSVARSFULLA INVESTERINGAR

S-Banken vinnlägger sig om att investeringsverksamheten bedrivs på ett ansvarsfullt sätt. S-Bankens dotterbolag FIM Kapitalförvaltning Ab förvaltar FIM:s och LokalTapiolas fonder och levererar fond- och kapitalförvaltningstjänsterna för hela S-Banken-koncernen.

FIM har undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar och beaktar i placeringsverksamheten internatio-

nellt godkända normer vad beträffar anställda, mänskliga rättigheter, miljö och förvaltningssed (till exempel FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella bolag och FN:s konvention om barnets rättigheter). FIM hör till föreningen FINSIF som främjar ansvarsfulla investeringar i Finland och medverkar i internationella Carbon Disclosure Project (CDP) som främjar rapportering av koldioxidavtrycket.

I investeringsverksamheten beaktas de så kallade ESG-synpunkterna (Environment, Society, Governance, dvs. miljö, samhälle och god förvaltningssed). FIM:s fondförvaltare träffar representanter för portföljföretag och potentiella portföljföretag flera hundra gånger om året på olika företagssammankomster.

Fonderna placerar inte direkt i företag inom tobaks-, pornografi-, kärnvapen-, personmins- och klustervapenindustrin. FIM:s samarbetspartner GES Investment Services gör en bedömning av alla fonders innehav två gånger om året och hjälper FIM att inleda en process om påverkan vid eventuella överträdelser.

FIM utövar vid behov sin rösträtt på fondernas vägnar i portföljföretagens bolagsstämmor. Avsikten är att bevaka fondandelsägarnas långsiktiga intressen.

FIM rapporterar fondernas koldioxidavtryck två gånger om året. Avsikten är att öka fondernas transparens och jämförbarhet när det gäller koldioxidutsläpp. Koldioxidavtrycket rapporteras för de fonder som investerar direkt i aktier och där över 50 procent av företagen rapporterar sina utsläpp.

FIM är en föregångare inom impact investing (påverkansinvesteringar) i Finland. Inom impact investing kanaliseras kapital till placeringsobjekt där man strävar efter att uppnå positiva och omfattande samhälls- och miljöeffekter vid sidan av ekonomisk avkastning.

5 KONCERNBOKSLUT

5.1 KONCERNENS BALANSRÄKNING

1000 €

AKTIVA	Not	31.12.2017	31.12.2016
Kontanta medel	18	493 015	96 964
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	3,15,16,18	860 478	930 242
Övriga		860 478	930 242
Fordringar på kreditinstitut	1,15,16,18	25 737	31 214
På anfordran betalbara		14 823	19 462
Övriga		10 914	11 751
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	2,15,16,18	3 724 854	3 492 232
På anfordran betalbara		2 977	2 998
Övriga		3 721 877	3 489 234
Skuldebrev	3,15,16,18	464 280	551 296
Övriga		464 280	551 296
Aktier och andelar	4,16,18	30 965	30 605
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	4,16,18	5	3
Derivatinstrument	5,15,16,18	999	1 278
Immateriella tillgångar	6,16	38 696	42 466
Goodwill		892	1 716
Koncerngoodwill		8 931	13 267
Övriga utgifter med lång verkningstid		28 873	27 482
Materiella tillgångar	6,16	232	503
Övriga materiella tillgångar		232	503
Övriga tillgångar	7	4 605	3 872
Resultatregleringar och förskottsbetalningar	8	25 071	21 769
Uppskjutna skattefordringar	9	1 674	1 129
AKTIVA SAMMANLAGT		5 670 612	5 203 571

PASSIVA	Not	31.12.2017	31.12.2016
FRÄMMANDE KAPITAL			
Skulder till kreditinstitut	15,16,18	10 109	25 006
Kreditinstitut		10 109	25 006
På anfordran betalbara		109	6
Övriga		10 000	25 000
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	15,16,18	5 047 522	4 583 846
Inlåning		5 005 766	4 546 959
På anfordran betalbara		4 999 990	4 529 267
Övriga		5 775	17 693
Övriga skulder		41 757	36 887
På anfordran betalbara		39 747	30 513
Övriga		2 010	6 374
Skuldebrev emitterade till allmänheten	10,15,16,18	0	11 000
Övriga		0	11 000
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	5,15,16,18	6 260	11 523
Övriga skulder	12,16	112 110	97 798
Övriga skulder		112 110	97 798
Resultatregleringar och erhållna förskott	13	19 781	22 760
Efterställda skulder	14,15,16,18	50 000	42 000
Övriga		50 000	42 000
Uppskjutna skatteskulder	9	10 763	8 209
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT		5 256 546	4 802 143
EGET KAPITAL OCH MINORITETSANDEL			
Aktiekapital	19	82 880	82 880
Övriga bundna fonder	19	11 590	11 359
Fond för verkligt värde (tillgångar som kan säljas)			
Värdering till verkligt värde		11 590	11 359
Fria fonderv	19	243 813	243 813
Fonden för inbetalt fritt eget kapital		243 813	243 813
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	19	63 262	44 858
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	19	12 352	18 404
Minoritetsandel av kapitalet		169	114
EGET KAPITAL OCH MINORITETSANDEL TOTALT	19	414 066	401 428
PASSIVA SAMMANLAGT		5 670 612	5 203 571
FÖRBINDELSER UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN			
FÖRBINDELSER UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN	34		
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kund		170 542	196 174
Övriga		1 407 963	965 317

5.2 KONCERNENS RESULTATRÄKNING

1000 €	Not	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Ränteintäkter	20	81 175	77 872
Räntekostnader	20	-7 910	-8 479
RÄNTENETTO		73 265	69 393
Intäkter från egetkapitalinstrument	21	58	9
Ägarintresseföretag		40	0
Övriga företag		19	9
Provisionsintäkter	22	100 612	88 745
Arvodeskostnader	22	-41 413	-35 372
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	23	-395	0
Nettointäkter från värdepappershandel		-561	30
Nettointäkter från valutaverksamhet		166	-30
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	24	6 809	22 577
Nettoresultat av säkringsredovisning	25	-367	-545
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	26	0	209
Övriga rörelseintäkter	27	15 728	15 458
Förvaltningskostnader		-113 214	-116 626
Personalkostnader		-46 155	-45 879
Löner och arvoden		-37 410	-36 729
Lönebikostnader		-8 745	-9 150
Pensionskostnader		-7 196	-7 070
Övriga lönebikostnader		-1 549	-2 080
Övriga administrationskostnader		-67 058	-70 747
Avskrivningar och nedskrivningar av koncerngoodwill	29	-4 336	-3 394
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	29	-8 183	-8 439
Övriga rörelsekostnader	28	-5 982	-6 729
Nedskrivningar av krediter och andra fordringar	30	-6 563	-3 009
Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar	30	0	-21
Andel av intresseföretagens resultat		1	0
RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)		16 020	22 256
Inkomstskatt		-3 541	-4 975
VINST (FÖRLUST) AV ORDINARIE VERKSAMHET EFTER SKATT		12 479	17 281
Minoritetsandel av räkenskapsperiodens vinst eller förlust		-127	1 123
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)		12 352	18 404

5.3 KONCERNENS FINANSIERINGSANALYS

MN €	2017	2016
Kassaflödet i verksamheten		
Räkenskapsperiodens resultat	16	17
Justeringar i räkenskapsperiodens resultat	14	4
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-239	-652
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-234	-659
Övriga tillgångar	-5	7
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	444	421
Skulder till kreditinstitut	-15	13
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	464	437
Övriga skulder	-5	-29
Kassaflödet i verksamheten sammanlagt (A)	234	-210
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-8	-7
Förvärvade aktier i dotterbolag	0	-16
Avyttrade aktier i dotterbolag	0	3
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	0
Investeringarnas kassaflöde sammanlagt (B)	-8	-20
Finansieringens kassaflöde		
Efterställda skulder	8	-1
Övriga kontanttillskott i egetkapitalposter	0	0
Övriga kontantavdrag i egetkapitalposter	0	0
Utbetald utdelning och övrig avkastning	0	-1
Förändring av minoritetsandelar	0	0
Finansieringens kassaflöde sammanlagt (C)	8	-2
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	233	-231
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	1 635	1 867
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	1 869	1 635
Ränteintäkter	79	74
Räntekostnader	-8	-8
Justeringar i periodens vinst		
Nettoresultat av säkringsredovisning	0	1
Avskrivningar enligt plan	13	12
Andel av intresseföretagens resultat	0	0
Nedskrivningar av krediter och andra fordringar	1	1
Poster utan betalningstransaktioner och övriga justeringar	0	-9
Justeringar sammanlagt	14	4
Likvida medel		
Kontanta medel	493	97
Skuldebrev	1 324	1 484
Aktier och andelar	26	24
Fordringar på kreditinstitut	26	31
Likvida medel sammanlagt	1 869	1 635

5.4 PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV BOKSLUT

5.4.1 ALLMÄNT

Bolaget

Koncernen S-Banken omfattar S-Banken Ab och dess dotterbolag. S-Banken är en inlåningsbank som bedriver kreditinstitutsverksamhet enligt kreditinstitutslagen (8.8.2014/610). Banken bedriver sådan affärsverksamhet som avses i 5 kap 1 § i nämnda lag och tillhörande verksamhet samt tillhandahåller sådana investeringstjänster som avses i 1 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster (14.12.2012/747). Banken svarar i egenskap av moderbolag för uppgifter som hanteras centralt för de bolag som ingår i koncernen, bland annat koncernadministration, styrning och övervakning.

S-Bankens huvudkontor finns på Flemingsgatan 34, 00510 Helsingfors.

Styrelsen godkände 7.2.2018 koncernbokslutet och moderbolagets bokslut för perioden 1.1–31.12.2017.

Principer för upprättande av bokslutet

Bokslutet har upprättats i enlighet med bokföringslagen och -förordningen, kreditinstitutslagen, finansministeriets förordning om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag samt Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om bokföring och årsredovisning inom finanssektorn som trädde i kraft den 29 mars 2016. Vid upprättandet av bokslutet har även bokföringsnämndens allmänna anvisningar beaktats i tillämpliga delar.

Finansinspektionens tillsynsmeddelande 69/2017 av 8 december 2017 innehåller upplysningar om effekterna av IFRS 9 när den införs den 1 januari 2018.

Dessutom har bokslutet upprättats med beaktande av kreditinstitutsdirektivet (CRD IV), EU:s kapitaltäckningsförordning (575/2013, "CRR") jämte genomförandeförordningar, Europeiska bankmyndighetens (European Banking Authority) regelverk och Finansinspektionens ställningstaganden.

Konsolideringsprinciper

I koncernbokslutet ingår förutom S-Banken alla de dotterbolag i vilka banken utövar bestämmanderätt. Bestämmanderätt uppstår när koncernen har rätt att besluta över företagets ekonomiska och operativa principer för att få nytta

av dess verksamhet. Som dotterbolag i koncernbokslutet ingår FIM Kapitalförvaltning Ab, FIM Kapitalfonder AB (tidigare FIM Investeringstjänster Ab), FIM Fastighet Ab och S-Asiakaspalvelu Oy och FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy.

Dotterbolag som grundats/förvärvats under räkenskapsperioden har konsoliderats i koncernbokslutet från och med datum för grundandet/förvärvet enligt förvärvsmetoden. Intressebolagen S-Crosskey Ab och ASIAN Pro Oy har konsoliderats enligt kapitalandelsmetoden.

Koncernens interna affärstransaktioner, fordringar och skulder har eliminerats i koncernbokslutet.

Jämförbarhet

De nya bolagen FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy och ASIAN Pro Oy som grundades 2017 har inte inlett verksamheten och påverkar därmed inte jämförbarheten.

Den 1 augusti 2013 förvärvade S-Banken Ab 51 procent av FIM Abp:s aktiestock och bestämmanderätt och den 1 juni 2016 återstående 49 procent. FIM Abp:s ägarandel i FIM Fastighet Ab (80 %) övergick genom aktiebyte till FIM Investeringstjänster Ab den 31 oktober 2016. FIM Abp fusionerades med S-Banken Ab den 30 november 2016. Efter fusionen äger S-Banken Ab 100 procent av FIM Kapitalförvaltning Ab och FIM Investeringstjänster Ab, medan FIM Investeringstjänster Ab äger 80 procent av FIM Fastighet Ab. Affärsverksamheten i FIM Investeringstjänster Ab överfördes till S-Banken Ab den 31 december 2016. Dessutom sålde S-Banken den 1 mars 2016 aktierna i Koy Lempäälän Terminaali och Koy Limingan terminaali till en ägare utanför bankkoncernen. FIM Investeringstjänster Ab heter numera FIM Kapitalfonder Ab.

5.4.2 POSTER I UTLÄNDSK VALUTA

Bokslutet anges i euro. Transaktioner i utländsk valuta bokförs enligt transaktionsdagens kurs. På bokslutsdagen omräknas balansposter i utländsk valuta till euro enligt bokslutsdagens kurs.

Kursdifferenser bokförs som valutakursvinster/-förluster i resultaträkningen, i fråga om finansiella poster i nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet och i fråga om leverantörsskulder i övriga administrationskostnader.

5.4.3 FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH FINANSIELLA SKULDER

Inom koncernen S-Banken tillämpas ett förfarande där finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen enligt avräkningsdagen, med undantag av finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. I fråga om finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen tillämpas ett förfarande där de upptas i balansräkningen enligt handelsdagen. När poster som ingår i finansiella tillgångar och skulder för första gången upptas i bokföringen används verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Finansiella tillgångar och skulder indelas i samband med den ursprungliga bokföringen i finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, i investeringar som hålls till förfall, i finansiella tillgångar som kan säljas, i lånefordringar och kundfordringar samt i övriga finansiella skulder. Finansiella tillgångar och skulder värderas utgående från klassificeringen antingen till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

5.4.3.1 Finansiella tillgångar

I fråga om finansiella tillgångar tillämpas standarden IAS 39 som delar in de finansiella tillgångarna i fyra kategorier:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen
- Finansiella tillgångar som kan säljas
- Investeringar som hålls till förfall
- Lånefordringar och kundfordringar

Värdering av finansiella instrument till verkligt värde

De finansiella instrumentens verkliga värde fastställs enligt de noterade priserna på den aktiva marknaden eller med värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Bankcertifikatens, företagscertifikatens och derivatkontraktens (exkl. futurer) verkliga värden fastställs genom att framtida kassaflöden diskonteras till nuläget med bokslutsdagens marknadsräntor. Obligationslån, andelar i placeringsfonder och futurer värderas till marknadspriser. Finansiella tillgångar som ska värderas till verkligt värde värderas med hjälp av köpkurser och finansiella skulder med hjälp av säljkurser.

Finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till verkligt värde indelas i tre klasser enligt definitionen av verkligt värde.

- Verkliga värden på nivå 1 fastställs genom att använda noterade icke korrigerade priser för identiska finansiella tillgångar och skulder på aktiva marknader.
- Verkliga värden på nivå 2 fastställs med hjälp av allmänt godkända värderingsmodeller, vars indata till betydande del bygger på observerade marknadspriser.
- Marknadspriserna på nivå 3 bygger på indata för tillgången eller skulden i fråga som inte bygger på observerbara marknadsdata, utan till betydande del på ledningens uppskattningar.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

I finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen upptas skuldebrev och andra inhemska och utländska värdepapper och andelar som är föremål för aktiv handel och som är anskaffade i intjänings syfte inom kort tid samt derivatkontrakt på vilka säkringsredovisning inte tillämpas.

Finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen. Differensen mellan bokslutsdagens värde på de finansiella instrument som upptas till verkligt värde i resultaträkningen och föregående boksluts bokföringsvärde upptas som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad. Om ett finansiellt instrument som upptas till verkligt värde har förvärvat under räkenskapsperioden, upptas differensen mellan värdet på det finansiella instrumentet vid bokslutstidpunkten och anskaffningsvärdet som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad.

Investeringar som hålls till förfall

I investeringar som hålls till förfall upptas sådana skuldebrev och andra finansiella tillgångar som inte ingår i derivattillgångar, som har fasta betalningar eller vars betalningar kan bestämmas, som förfaller på en bestämd dag och som hålls till förfall. Investeringar som hålls till förfall värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

S-Banken har inga investeringar som hålls till förfall i sin balansräkning.

Lånefordringar och kundfordringar

I lån och övriga fordringar upptas sådana finansiella tillgångar som inte är noterade på den aktiva finansmarknaden

och vars betalningar är fasta eller kan bestämmas. Dessa tillgångar tillhör inte finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som hålls till förfall eller finansiella tillgångar som kan säljas. Lånefordringarnas och kundfordringarnas transaktionskostnader inkluderas i det upplupna anskaffningsvärdet som beräknas med hjälp av effektivräntemetoden och periodiseras i resultaträkningen över fordringens löptid. Efter den ursprungliga bokföringen värderas lånefordringar och kundfordringar till upplupna anskaffningsvärden enligt effektivräntemetoden.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I finansiella tillgångar som kan säljas upptas skuldebrev samt övriga inhemska och utländska värdepapper som inte klassificeras som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall, eller lånefordringar och kundfordringar. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde. Det verkliga värdet för placeringar som är föremål för offentlig handel fastställs enligt placeringarnas marknadsvärden. Placeringar som inte är offentligt noterade värderas med hjälp av värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Om verkligt värde inte kan bestämmas tillförlitligt med detta förfarande används anskaffningsvärdet. Ändringar i verkligt värde bokförs direkt i fonden för verkligt värde som ingår i eget kapital. När ett finansiellt instrument säljs, resultatförs den i eget kapital ackumulerade förändringen i verkligt värde, tillsammans med upplupna räntor och realisationsvinst eller -förlust.

5.4.3.2 Finansiella skulder

En post som ingår i övriga finansiella skulder upptas i bokslutet till nominellt värde när postens verkliga värde är dess nominella värde. Om det belopp som erhållits som skuldens kapital skiljer sig från skuldens nominella värde, upptas skulden till det belopp som har erhållits. Differensen mellan skuldens nominella värde och anskaffningsvärdet upptas som räkenskapsperiodens kostnad eller intäkt och periodiseras samt upptas som en ökning eller minskning av skuldens anskaffningsvärde. Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet eller en till skulden hörande provisionskostnad eller sådan kostnad som är en del av skuldens räntekostnad, periodiseras med effektivräntemetoden som en kostnad över skuldens löptid. De övriga finansiella skulderna värderas vid bokslutstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

Derivat

Derivatinstrument klassificeras som säkringsderivat och derivat som innehas för handel och i S-Banken inkluderar

dessa räntederivat, valutaderivat och swaptioner. Derivatinstrument innehas i huvudsak i säkringssyfte och de värderas alltid till verkligt värde.

Enligt S-Bankens principer presenteras derivatens positiva värdeförändringar som derivattillgångar och negativa värdeförändringar som derivatskulder. Värdeförändringar i derivat som innehas för handel bokförs i resultaträkningen under posten "Nettointäkter från värdepappershandel". Värdeförändringar i derivat som ingår i säkringsredovisningen bokförs på motsvarande sätt i "Nettointäkter från säkringsredovisning".

Inbäddade derivat

Ett inbäddat derivat är en del av ett hybridinstrument som också omfattar ett värdavtal som inte är ett derivat. Därför varierar en del av hybridinstrumentets kassaflöden på ett sätt som liknar kassaflödena för fristående derivat. Ett inbäddat derivat ska avskiljas från värdavtalet och redovisas som ett derivat, om villkoren för avskiljande i IAS 39.10–13 uppfylls. Ett sådant krav är bland annat att det inbäddade derivatets ekonomiska egenskaper och risker inte är nära förknippade med värdavtalets ekonomiska egenskaper och risker. Om ett inbäddat derivat avskiljs från värdavtalet, ska värdavtalet redovisas enligt IAS 39 om det är ett finansiellt instrument och i enlighet med andra tillämpliga standarder om det inte är ett finansiellt instrument.

S-Banken har emitterat debenturlån med sämre företrädesrätt, vilka räknas till ovan nämnda hybridinstrument på grund av de optioner som ingår i avtalen och som berättigar till återbetalning av skulden före förfallodagen.

Beträffande ovan nämnda debenturer avskiljer inte S-Banken de inbäddade derivaten från värdavtalet. De ekonomiska egenskaperna och riskerna anses vara nära förknippade med värdavtalens ekonomiska egenskaper och risker, eftersom optionernas lösenpriser motsvarar skuldavtalens upplupna anskaffningsvärden vid alla lösentidpunkter.

Säkringsredovisning

Alla derivat värderas till verkligt värde. Derivatinstrument innehas i huvudsak i säkringssyfte. S-Banken tillämpar makrosäkringsredovisning till verkligt värde på sådana ovan nämnda derivatinstrument som uppfyller dokumenterade effektivitetsförutsättningar och andra förutsättningar gällande säkringsredovisning. I sådana fall säkrades öppen ränterisk med ränteswapavtal, som fortfarande bedöms som säkringsposter i säkringsredovisningen. Säkringsredovisningen i S-Banken följer standarden IAS 39.

När säkringsredovisning tillämpas ska säkringen vara effektiv. Utfallet ska vara 80–125 procent. Effektiviteten mäts både prospektivt och retrospektivt varje månad. Om säkringsförhållandet inte uppfyller effektivitetskriterierna, upphör säkringsredovisningen och derivatet bokförs i resultatposten nettointäkter från värdepappershandel från och med föregående effektivitetsprövning.

Säkringsredovisning av verkligt värde

Säkring av verkligt värde tillämpas i S-Banken på derivat som har ingåtts i fråga om ränterisk för säkring av förändringar i verkligt värde. I S-Banken handlar risken i anslutning till förändringar i verkligt värde som är föremål för säkringen främst om värdepapper med fast ränta vilka innebär en ränterisk.

Förändringar i verkligt värde i de poster som ska skyddas och som beror på den säkrade risken har bokförts i posten "nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen. Andra förändringar i verkligt värde än de som beror på den säkrade risken har bokförts i fonden för verkligt värde. Förändringar i verkligt värde i de poster som ska skyddas och som hör till säkringsredovisningen har bokförts i posten "nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen. Om säkringen är effektiv, motverkar förändringar i verkligt värde varandra och nettoresultatet är nära noll. Som säkringsderivat har S-Banken godkänt ränteswapavtal.

Säkringen av verkligt värde upphör i följande fall: säkringsinstrumentet förfaller, säljs, svecklas eller löses in, säkringsförhållandet uppfyller inte längre de dokumenterade kriterierna för säkringsredovisning eller säkringsförhållandet avbryts.

5.4.4 FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH FINANSIELLA SKULDER ENLIGT IFRS 9 FR.O.M. 1.1.2018

Finansiella tillgångar ska efter det första redovisningstillfället värderas till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultaträkningen. En post som vid det första redovisningstillfället hänförs till finansiella tillgångar värderas till verkligt värde, såvida det inte är fråga om en post som ska värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Poster som bokförs till verkligt värde via resultaträkningen värderas vid det första redovisningstillfället till verkligt värde och de transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet läggs till eller avdras från beloppet.

Finansiella skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden med undantag för finan-

siella skulder som ska redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, såsom bland annat derivat. Sådana finansiella skulder redovisade till verkligt värde via resultaträkningen värderas senare till verkligt värde.

Inom koncernen S-Banken tillämpas ett förfarande där finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen enligt avräkningsdagen, med undantag av de finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Dessa tillgångar och skulder upptas i balansräkningen enligt det förfarande som tillämpas på transaktionsdagen.

5.4.4.1 Finansiella tillgångar

I fråga om finansiella tillgångar tillämpas standarden IFRS 9 som delar in de finansiella tillgångarna i följande kategorier:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över övrigt totalresultat
- Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

Värdering av finansiella instrument till verkligt värde

De finansiella instrumentens verkliga värde fastställs enligt de noterade priserna på den aktiva marknaden eller med värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Bankcertifikatens, företagscertifikatens och derivatkontraktens (exkl. futurer) verkliga värden fastställs genom att framtida kassaflöden diskonteras till nuläget med bokslutsdagens marknadsräntor. Obligationslån, andelar i placeringsfonder och futurer värderas till marknadspriser. Finansiella tillgångar som ska värderas till verkligt värde värderas med hjälp av köpkurser och finansiella skulder med hjälp av säljkurser.

Marknaden anses vara fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra.

Finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till verkligt värde indelas i tre klasser enligt definitionen av verkligt värde.

- Verkliga värden på nivå 1 fastställs genom att använda noterade icke korrigerade priser för identiska finansiella tillgångar och skulder på aktiva marknader
- Verkliga värden på nivå 2 fastställs med hjälp av allmänt godkända värderingsmodeller, vars indata till betydande del bygger på observerade marknadspriser

- Marknadspriserna på nivå 3 bygger på indata för tillgången eller skulden i fråga som inte bygger på observerbara marknadsdata, utan till betydande del på ledningens uppskattningar

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

En post i finansiella tillgångar ska redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, såvida den inte enligt IFRS 9 ska redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde över övrigt totalresultat.

I finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen upptas skuldebrev och andra inhemska och utländska värdepapper och andelar som är föremål för aktiv handel och som är anskaffade inom en kort tid i intjänings-syfte eller hantering av likviditetspositionen samt derivatkontrakt på vilka säkringsredovisning inte tillämpas. Till verkligt värde via resultaträkningen redovisas alla räntebärande aktie- och fondandelar som inte uppfyller de i affärsmodellerna fastställda kriterierna för redovisning till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde över övrigt totalresultat.

Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen. Differensen mellan bokslutsdagens värde på de finansiella instrument som upptas till verkligt värde i resultaträkningen och föregående boksluts bokföringsvärde upptas som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad. Om ett finansiellt instrument som upptas till verkligt värde har förvärvats under räkenskapsperioden, upptas differensen mellan värdet på det finansiella instrumentet vid bokslutstidpunkten och anskaffningsvärdet som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad.

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

Till upplupet anskaffningsvärde redovisas alla poster som uppfyller följande kriterier: tillgången innehas i en affärsmodell vars syfte är att inneha tillgångar för att erhålla deras kontraktensliga kassaflöden, och avtalsvillkoren för den finansiella tillgången kommer vid specifika datum ge upphov till kontraktensliga kassaflöden som enbart utgör betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet.

På S-Banken omfattar redovisning till upplupet anskaffningsvärde sådana finansiella tillgångar som inte är noterade på den aktiva finansmarknaden och vars betalningar är fasta eller kan bestämmas. Dessa tillgångar tillhör inte

finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller till verkligt värde över övrigt totalresultat.

Finansiella tillgångar som efter det första redovisningstillfället upptagits till upplupet anskaffningsvärde ska värderas enligt effektivräntemetoden. Transaktionskostnaderna inkluderas i det upplupna anskaffningsvärdet enligt effektivräntemetoden och periodiseras i resultaträkningen över fordringens löptid, förutsatt att effektivräntemetoden enligt IFRS 9 ska tillämpas på dem.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över övrigt totalresultat

Till verkligt värde över övrigt totalresultat redovisas alla poster som uppfyller följande kriterier: tillgången innehas i en affärsmodell vars syfte är att inneha tillgångar för att erhålla deras kontraktensliga kassaflöden såväl som att sälja dessa finansiella tillgångar, och avtalsvillkoren för den finansiella tillgången kommer vid specifika datum ge upphov till kontraktensliga kassaflöden som enbart utgör betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet.

Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde över övrigt totalresultat omfattar skuldebrev och övriga inhemska och utländska värdepapper som inte hänförs till finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde över övrigt totalresultat värderas till verkligt värde. Det verkliga värdet för placeringar som är föremål för offentlig handel fastställs enligt placeringarnas marknadsvärden. Placeringar som inte är offentligt noterade värderas med hjälp av värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Om verkligt värde inte kan bestämmas tillförlitligt med detta förfarande används anskaffningsvärdet. Ändringar i verkligt värde bokförs direkt i fonden för verkligt värde som ingår i eget kapital. När ett finansiellt instrument säljs, resultatförs den i eget kapital ackumulerade förändringen i verkligt värde, tillsammans med upplupna räntor och realisationsvinst eller -förlust.

S-Banken har inte redovisat till verkligt värde över övrigt totalresultat sådana egetkapitalinstrument vars värdeändringar oåterkalleligen har hänförts till värdering över övrigt totalresultat och inte via resultaträkningen.

5.4.4.2 Finansiella skulder

S-Banken har redovisat finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde med undantag för derivat, som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, samt eventuella andra finansiella skulder som ska redovisas till verkligt

värde via resultaträkningen.

En post som ingår i övriga finansiella skulder upptas i bokslutet till nominellt värde när postens verkliga värde är dess nominella värde. Om det belopp som erhållits som skuldens kapital skiljer sig från skuldens nominella värde, upptas skulden till det belopp som har erhållits. Differensen mellan skuldens nominella värde och anskaffningsvärdet upptas som räkenskapsperiodens kostnad eller intäkt och periodiseras samt upptas som en ökning eller minskning av skuldens anskaffningsvärde. Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet eller en till skulden hörande provisionskostnad eller sådan kostnad som är en del av skuldens räntekostnad, periodiseras med effektivräntemetoden som en kostnad över skuldens löptid. De övriga finansiella skulderna värderas vid bokslutstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

Derivat

Derivatinstrument klassificeras som säkringsderivat och derivat som innehas för handel och i S-Banken inkluderar dessa räntederivat, valutaderivat och swaptioner. Derivatinstrument innehas i huvudsak i säkringssyfte och de värderas alltid till verkligt värde.

Enligt S-Bankens principer presenteras derivatens positiva värdeförändringar som derivattillgångar och negativa värdeförändringar som derivatskulder. Värdeförändringar i derivat som innehas för handel bokförs i resultaträkningen under posten "Nettointäkter från värdepappershandel". Värdeförändringar i derivat som ingår i säkringsredovisningen bokförs på motsvarande sätt i "Nettointäkter från säkringsredovisning".

Inbäddade derivat

Ett inbäddat derivat är en del av ett hybridinstrument som också omfattar ett värdavtal som inte är ett derivat. Därför varierar en del av hybridinstrumentets kassaflöden på ett sätt som liknar kassaflödena för fristående derivat.

Hybridinstrument där värdavtalet är en post som hör till finansiella tillgångar ska för hela hybridinstrumentets del redovisas enligt IFRS 9.

Om IFRS 9 inte tillämpas på värdavtalet i ett hybridinstrument ska det inbäddade derivatet avskiljas från värdavtalet och redovisas enligt IFRS 9 såvida det inbäddade derivatets egenskaper och risker inte är nära förknippade med värdavtalets ekonomiska egenskaper och risker, det är ett separat instrument med samma villkor som det inbäddade derivatet och motsvarar definitionen av derivat och hybridinstrumen-

tet inte värderas till verkligt värde så att värdeändringarna redovisas via resultaträkningen.

S-Banken har emitterat debenturlån med sämre företrädesrätt, vilka räknas till ovan nämnda hybridinstrument på grund av de optioner som ingår i avtalen och som berättigar till återbetalning av skulden före förfallodagen.

Beträffande ovan nämnda debenturer avskiljer inte S-Banken de inbäddade derivaten från värdavtalet i enlighet med IFRS 9.

Säkringsredovisning

Alla derivat värderas till verkligt värde. Derivatinstrument innehas i huvudsak i säkringssyfte. S-Banken tillämpar makrosäkringsredovisning till verkligt värde på sådana ovan nämnda derivatinstrument som uppfyller dokumenterade effektivitetsförutsättningar och andra förutsättningar gällande säkringsredovisning. I sådana fall säkrades öppen ränterisk med ränteswapavtal, som fortfarande bedöms som säkringsposter i säkringsredovisningen. Säkringsredovisningen i S-Banken följer IAS 39 i enlighet med avsnitt 7.2.2 i IFRS 9, där det föreskrivs att ett företag när det börjar tillämpa IFRS 9 som redovisningsprincip kan välja att fortsätta tillämpa kraven på säkringsredovisning i IAS 39 i stället för kraven i kapitel 6 i IFRS 9.

När säkringsredovisning tillämpas ska säkringen vara effektiv. Utfallet ska vara 80–125 procent. Effektiviteten mäts både prospektivt och retrospektivt varje månad. Om säkringsförhållandet inte uppfyller effektivitetskriterierna, upphör säkringsredovisningen och derivatet bokförs i resultatposten nettointäkter från värdepappershandel från och med föregående effektivitetsprövning.

Säkringsredovisning av verkligt värde

Säkring av verkligt värde tillämpas i S-Banken på derivat som har ingåtts i fråga om ränterisk för säkring av förändringar i verkligt värde. I S-Banken handlar risken i anslutning till förändringar i verkligt värde som är föremål för säkringen främst om värdepapper med fast ränta vilka innebär en ränterisk.

Förändringar i verkligt värde i de poster som ska skyddas och som beror på den säkrade risken har bokförts i posten "nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen. Andra förändringar i verkligt värde än de som beror på den säkrade risken har bokförts i fonden för verkligt värde. Förändringar i verkligt värde i de poster som ska skyddas och som hör till säkringsredovisningen har bokförts i posten "nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen.

Om säkringen är effektiv, motverkar förändringar i verkligt värde varandra och nettoresultatet är nära noll. Som säkringsderivat har S-Banken godkänt ränteswapavtal.

ringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in, säkringsförhållandet uppfyller inte längre de dokumenterade kriterierna för säkringsredovisning eller säkringsförhållandet avbryts.

Säkringen av verkligt värde upphör i följande fall: säk-

Tabell 4: Prelimära ändringar till följd av klassificering enligt IFRS 9 mellan koncernens finansiella tillgångar som kan säljas respektive poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen (mn €)

Balansräkning	IAS39	IFRS9
Kontanta medel	493,0	493,0
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 724,9	3 724,9
Fordringar på kreditinstitut	25,7	25,7
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen (IFRS 9 VPNL)	0,0	235,6
skuldebrev, anskaffningsutgift	0,0	0,0
skuldebrev, värdering per 31.12.2017	0,0	0,0
aktier och andelar, anskaffningsutgift	0,0	25,1
aktier och andelar, värdering per 31.12.2017	0,0	5,6
bankcertifikat, anskaffningsutgift	0,0	204,7
bankcertifikat, värdering per 31.12.2017	0,0	0,1
Finansiella tillgångar som kan säljas (IFRS 9 FVOCI)	1 355,7	1 120,1
skuldebrev, anskaffningsutgift	1 112,8	1 112,8
skuldebrev, värdering per 31.12.2017	7,1	7,1
bankcertifikat, anskaffningsutgift	204,7	0,0
bankcertifikat, värdering per 31.12.2017	0,1	0,0
aktier och andelar, anskaffningsutgift	25,1	0,0
aktier och andelar, värdering per 31.12.2017	5,6	0,0
övriga aktier	0,2	0,2
Derivatinstrument	1,0	1,0
Finansiella tillgångar totalt	1 356,7	1 356,7
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	0,0	0,0
Derivatinstrument	6,3	6,3
Övriga finansiella skulder	50,0	50,0
Finansiella skulder totalt	56,3	56,3
Övriga poster över övrigt totalresultat	11,6	7,0
Värdeförändring av finansiella tillgångar som kan säljas värderade till verkligt värde	14,5	8,7
Latent skatt	-2,9	-1,7

Ändringarna i klassificeringen hanteras enligt 6.6.7 i IFRS 9 och övergångsbestämmelserna. Enligt övergångsbestämmelserna ska vinster eller förluster inte omklassificeras till resultaträkningen utan redovisas i den ackumulerade vinsten i eget kapital.

Tabell 5: Preliminära ändringar till följd av IFRS 9 mellan fonden för verkligt värde och ackumulerade vinster (mn €)

Ändrad redovisning	
Fond för verkligt värde	
Värde enligt IAS 39 per 31.12.2017	11,6
Ändrad klassificering enligt IFRS 9	-4,6
Ingående balans enligt IFRS 9 per 1.1.2018	7,0
Ackumulerade vinster	
Värde enligt IAS 39 per 31.12.2017	63,3
Ändrad klassificering enligt IFRS 9	4,6
Ingående balans enligt IFRS 9 per 1.1.2018	67,9

Tabellen nedan beskriver effekterna av IFRS 9 på eget kapital enligt preliminära konsekvensanalyser. Enligt nuvarande analyser är det fråga om ändringar i klassificeringen av finansiella instrument, fonden för verkligt värde samt effekterna av redovisningen av förväntade kreditförluster (ECL) på nedskrivningar. Ändringar i nedskrivningarna behandlas närmare i avsnitt 5.5.9.2.6 om kapitaltäckning och riskhantering, och de uppskattade ekonomiska effekterna av ECL-redovisningen beskrivs i tabell 27: IAS 39–IFRS 9 övergångskalkyl. Enligt preliminär uppskattning uppgår de förväntade kreditförlusterna till cirka 15,9 miljoner euro. Inklusive nedskrivningarna enligt IAS 39 (4,2 mn €) är den totala effekten på eget kapital 11,7 miljoner euro.

Tabell 6: Preliminära effekter av IFRS 9 på eget kapital (mn €)

	Aktie- kapital	Fond för verkligt värde	Fonden för inbetalt fritt kapital	Ackumule- rade vinster	Räken- skapsperi- odens vinst	Eget kapital totalt
Balansräkning 31.12.2017	82,9	11,6	243,8	63,3	12,4	413,9
Uppskattad effekt av IFRS 9						
ECL				-11,7		-11,7
Omklassificering (inkl. latent skatt)		-4,6		4,6		0,0
Ingående balans 1.1.2018	82,9	7,0	243,8	56,2	12,4	402,2

5.4.5 PRINCIPER FÖR INTÄKTSFÖRING

Ränteintäkter och -kostnader

Räntor på finansiella tillgångar och skulder periodiseras som ränteintäkter och -kostnader för de räkenskapsperioder som de tidsmässigt hänför sig till. Provisioner som utgör en väsentlig del av den effektiva räntan på lån, fordringar eller insättningar hänförs till ränteintäkter eller -kostnader.

Provisionsintäkter och -kostnader

Provisionsintäkter och -kostnader uppkommer genom de tjänster som erbjuds kunderna och de resurser som används för att producera tjänsterna. Provisionsintäkterna och -kostnaderna resultatförs när tjänsten är producerad eller mottagen. Intäkter och kostnader för tjänster som fördelas över flera år allokeras till ifrågavarande år.

Effekt av IFRS 9 fr.o.m. 1.1.2018

Införandet av IFRS 9 antas inte ha någon betydande effekt på principerna för intäktsföring inom S-Banken-koncernen eftersom periodiseringen av de väsentliga posterna redan har följt IAS 39.

5.4.6 AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR

Immateriella tillgångar

De immateriella tillgångarna består av licenskostnader för ADB-program och av anslutningskostnader. Under ADB-program aktiveras även kostnader för licensändringsarbeten som gjorts för koncernen. De immateriella tillgångarna värderas till ursprungligt anskaffningsvärde och de avskrivs linjärt under den uppskattade ekonomiska livslängden.

Avskrivningstider för immateriella tillgångar

IT-system och licensavgifter: 5 år

Anslutningsavgifter: 5 år

Goodwill: 5 år

Grundliga förbättringar i hyreslokaler: 5 år

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till deras ursprungliga anskaffningsvärden, med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella tillgångar avskrivs linjärt enligt den uppskattade ekonomiska livslängden. Inga avskrivningar görs för markområden.

Avskrivningstider för materiella tillgångar/förvaltningsfastigheter

Maskiner och inventarier 3 år

Byggnader: 25 år

Byggnaders anordningar: 10 år

Nedskrivningar

Vid räkenskapsperiodens slut bedöms huruvida det finns tecken på att värdet av någon fordran eller tillgångspost har sjunkit. Om detta är fallet värderas det penningbelopp som kan flyta in från ifrågavarande fordran eller tillgångspost med hjälp av objektiva kriterier. Det penningbelopp som kan flyta in är tillgångspostens verkliga värde med avdrag för försäljningsutgifterna eller ett högre bruksvärde. Nedskrivningar bokförs om tillgångspostens bokföringsvärde är högre än det penningbelopp som kan flyta in från den. När det gäller fordringar bokförs som nedskrivningar det belopp som motsvarar de uppskattade förväntade kreditförlusterna i prövningen av nedskrivningsbehovet. Nedskrivningen upptas i resultat- och balansräkningen genom nedskrivningsprövning minst fyra gånger per år.

Nedskrivningar av betydande poster har bokförts enskilt i gruppen av krediter med säkerhet och gruppvis i gruppen av krediter med och utan säkerhet.

Om det på bokslutsdagen finns objektiva belägg för en avsevärd och mer permanent värdenedgång i säljbara eget- eller främmandekapitalinstrument, upptas förlusten i eget kapital i resultaträkningen som nedskrivning. Om det

verkliga värdet för ett säljbart skuldebrev senare stiger och uppgången objektivt kan anses anknyta till en händelse efter nedskrivningen, återkallas nedskrivningen via resultaträkningen. Om det verkliga värdet av en aktie stiger senare upptas värdeuppgången i eget kapital.

Inga nedskrivningar i finansiella tillgångar som kan säljas gjordes under 2017.

Inverkan av IFRS 9 på nedskrivningar fr.o.m. 1.1.2018

IFRS 9 som började gälla 1 januari 2018 medför betydande ändringar i redovisningen av nedskrivningar. Nedskrivningsmodellen enligt IFRS 9 bygger på redovisning av förväntade kreditförluster (Expected Credit Loss, ECL), så att den förväntade kreditförlusten ska redovisas redan vid redovis-

ningstillfället för alla poster som omfattas av IFRS 9, oavsett hur stor kreditrisken som hänförs till fordringen är. Inverkan av IFRS 9 på nedskrivningar behandlas närmare i avsnitt 5.5.9.2.6 om kapitaltäckning och riskhantering. De ekonomiska effekterna beskrivs i tabell 27: IAS 39–IFRS 9 övergångskalkyl.

5.4.7 INKOMSTSKATT

Inkomstskatten innehåller de skatter som beräknats utifrån räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst samt korrigeringar av tidigare räkenskapsperioders skatter och ändringar i uppskjutna skattefordringar och skatteskulder. Skatteeffekten av poster som bokförs direkt i eget kapital bokförs på motsvarande sätt direkt i eget kapital. Skatterna beräknas enligt de skattesatser som gäller vid bokslutstidpunkten samt, när skattesatserna ändras, enligt den nya kända skattesatsen.

5.5 KAPITALTÄCKNING OCH RISKHANTERING

5.5.1 S-BANKEN-KONCERNENS BETYDANDE RISKER OCH RISKFÖRKLARING

I detta avsnitt presenteras ett sammandrag av den övergripande riskprofilen och arrangemangen för riskhantering i S-Banken-koncernen ("S-Banken"). Avsnittet innehåller en kortfattad riskförklaring som godkänts av styrelsen enligt artikel 435 i EU:s kapitaltäckningsförordning 575/2013. Riskförklaringen omfattar en kort beskrivning av institutets övergripande riskprofil i samband med affärsstrategin. Dessutom lämnas en deklARATION om att institutets arrangemang för riskhantering är tillfredsställande, där det försäkras att de riskhanteringsystem som införts är ändamålsenliga i förhållande till institutets profil och strategi.

I enlighet med sin strategi vill S-Banken nå betydande och tillika kontrollerad tillväxt de närmaste åren, med särskild fokus på tjänster till privatkunder och tillväxt inom kapitalförvaltningsverksamheten. De största externa riskerna gällande bankens lönsamhet, kapitaltäckning och likviditet anknyter till en ogynnsam utveckling av affärsvolymerna, marginalerna i utlåningen och inlåningen, den allmänna räntenivån och ekonomin samt kostnadseffektiv verksamhet. Även kundbeteende och konkurrensen inom utbudet av banktjänster kan påverka utfallet för tillväxtstrategin. Som en del av målsättning och genomförande av tillväxtstrategin har S-Banken fastställt förändringsprogram och åtgärder för att kunna hantera de ovan nämnda riskerna på både kort och lång sikt. Hanteringen av strategiska risker och affärsrisker bygger på en övergripande riskstrategi som godkänts av S-Bankens styrelse. I den definieras bankens risktagningsförmåga och risktagningsvilja samt målen och arrangemangen för riskhanteringen. Den övergripande riskstrategin omfattar också de väsentligaste identifierade riskerna inklusive metoder för hantering av dem, samt tekniker för mätning och hantering av risker och för kvalitetskontroll. I riskstrategin ingår en riskbudget med de fastställda numeriska målen, godtagbara risknivåerna, begränsningarna och limiterna, beslutsnivåerna samt övriga riskmätare.

Risiktagningsförmågan anger den maximala risktagningen, affärsverksamhetens tillväxt och koncernens negativa lönsamhet som koncernen klarar av på kort och lång sikt. De viktigaste faktorerna för risktagningsförmågan är att säkerställa bankens kapitaltäckning, likviditet och fortlevnad.

Risiktagningsviljan beskriver omfattningen och typen av godtagbara risker, som S-Banken är redo att ta i sin affärs-

verksamhet vid en viss tidpunkt i sin strävan efter att uppnå de fastställda målen. Inom affärsverksamheten tar banken inom ramen för risktagningsviljan kontrollerade risker där den förväntade avkastningen är tillräcklig i förhållande till de väntade riskerna. Faktorer som påverkar risktagningen är i princip såväl interna val som förändringar i omvärlden, vilka avspeglas som affärsrisker och strategirisker. S-Bankens risktagningsvilja utgår från följande element:

- Uppnå en stabil och tillräcklig avkastning på eget kapital på kort och lång sikt. Det innebär att prissättningen av produkterna och tjänsterna ska ske med beaktande av kostnadsstrukturen och riskerna.
- Uppnå en kapitaltäckning där risktagningsviljan är risktagningsförmågan plus buffertar som styrelsen fastställt. Bedömningen av hur mycket egna tillgångar som behövs för att täcka riskerna från affärsrörelsen ska bygga på realistiska värderingar och hög säkringsnivå.
- Uppnå en likviditet där risktagningsviljan är risktagningsförmågan plus buffertar som styrelsen fastställt.
- Operativt säkerställa fortsatt störningsfri verksamhet.
- Turvata operatiivisesti toiminnan häiriötön jatkuvuus.
- Säkerställa att risktagningen sker på ett kontrollerat och planerat sätt.
- Säkerställa att verksamheten uppfyller kraven i regleringen.
- Säkerställa att S-Bankens verksamhet uppfyller bankens kundlöfte.

Risiktagningsviljan avspeglas i riskbudgeten genom de fastställda limiterna.

S-Bankens kapitaltäckningsgrad vid räkenskapsperiodens slut är 16,7 % (14,8 %), vilket är betydligt bättre än 13 % som styrelsen fastställt som mål. S-Bankens kapital överstiger klart styrelsens målsättning för utvärderingen av kapitalkravet enligt pelare 2. Pelare 2 omfattar också andra riskområden som är relevanta för S-Banken (bland annat affärsrisk och strategirisk, koncentrationsrisk med avseende på kreditrisker och ränterisk för finansiell balans) än de som hör till pelare 1. Kapitalbufferten är 219,7 miljoner euro i förhållande till minimikravet (8 %) i pelare 1, 155,5 miljoner euro i förhållande till kapitalkravet (10,53 %) i pelare 1 och 108,2 miljoner euro i förhållande till kapitalkravet i pelare 2.

S-Banken hade utmärkt likviditetstäckning under räkenskapsperioden. LCR-värdet som anger likviditetstäckningskvoten låg vid räkenskapsperiodens slut på 163 % då den av myndigheterna fastställda miniminivån är 80 %. Från om med 1 januari 2018 är likviditetstäckningskravet 100 %, och S-Bankens styrelse har därför höjt målnivån för indikatorn till 110 % från början av 2018.

Kreditriskerna utgör 89 % av S-Bankens riskvägda exponeringsbelopp (Risk Exposure Amount, REA) och är därmed det överlägset tyngsta enskilda riskområdet för banken. De största kapitalbindande posterna inom kreditriskerna är exponeringar med säkerhet i fastigheter (35 % av det totala exponeringsbeloppet), hushållsexponeringar (23 % av det totala exponeringsbeloppet) och företagsexponeringar (23 % av det totala exponeringsbeloppet). Kreditrisken hanteras enligt de principer och limiter som är fastställda i den övergripande riskstrategin och kreditriskstrategin. På så sätt säkerställer banken att man har reserverat tillräckligt kapital för de tagna riskerna och att målen med risktagningens viljan och riskhanteringen uppnås.

Operativa riskerna står för 11 % av S-Bankens totala exponeringsbelopp och utgör därmed det näst största risksegmentet. Realiserade operativa risker orsakade obetydliga förluster under redovisningsperioden i proportion till det kapital som reserverats för dem. På S-Bankens operativa riskprofil inverkar väsentligen produkter och tjänster, den modell för ombudsverksamhet som S-Banken använder, anskaffningen av datasystem från olika systemleverantörer samt den ökade betydelsen av digitala kanaler. Följderna av en realiserad operativ risk kan yppa sig som en ekonomisk förlust eller indirekt exempelvis som en försämring av S-Bankens anseende, försämrade uppskattningar eller försämrade förtroende för S-Banken. Det viktigaste målet med bankens riskhantering är att hantera anseenderisken och trygga en kontinuerlig störningsfri verksamhet på både kort och lång sikt. Målet för hanteringen av den operativa risken är också att identifiera och bedöma operativa risker som kan påverka uppnåendet av de fastställda målen för verksamheten väsentligt, att fastställa metoder för att hantera identifierade risker, det vill säga de åtgärder vars syfte är att förebygga, upptäcka och minska olika störningar, brister, fel och missbruk, samt att säkerställa kontrollerna på olika nivåer i bolaget är fungerande, ändamålsenliga, kostnadseffektiva och tillräckliga.

I avsnitten om kapitaltäckning och riskhantering i föreliggande bokslut ges omfattande och fullständig information om riskerna, riskhanteringen och kapitaltäckningen som krävs enligt regleringen. Utifrån den fortlöpande riskrapport

tering som tillställts styrelsen samt genom att godkänna detta bokslut och det i detta avsnitt presenterade sammandraget av S-Bankens övergripande riskprofil i samband med affärsstrategin anser styrelsen att bokslutet innehåller tillräcklig och heltäckande information om S-Bankens riskhantering och riskprofil för bankens intressenter (artikel 435.1f i EU:s kapitaltäckningsförordning). På samma grunder anser styrelsen att de riskhanteringssystem som införts är ändamålsenliga i förhållande till bankens profil och strategi (artikel 435.1e i kapitaltäckningsförordningen).

5.5.2 INLEDNING TILL PUBLICERING AV UPPGIFTER OM KAPITALTÄCKNING OCH RISKEXPONERING

Del åtta i EU:s kapitaltäckningsförordning (575/2013) innehåller föreskrifter om institutens upplysningsplikt och om lämnande av upplysningar om bankernas risker, riskhantering och kapitaltäckning. Lämnande av upplysningar behandlas närmare i flera andra bestämmelser, bland annat har Europeiska bankmyndigheten (EBA) utfärdat riktlinjer om upplysningskraven.

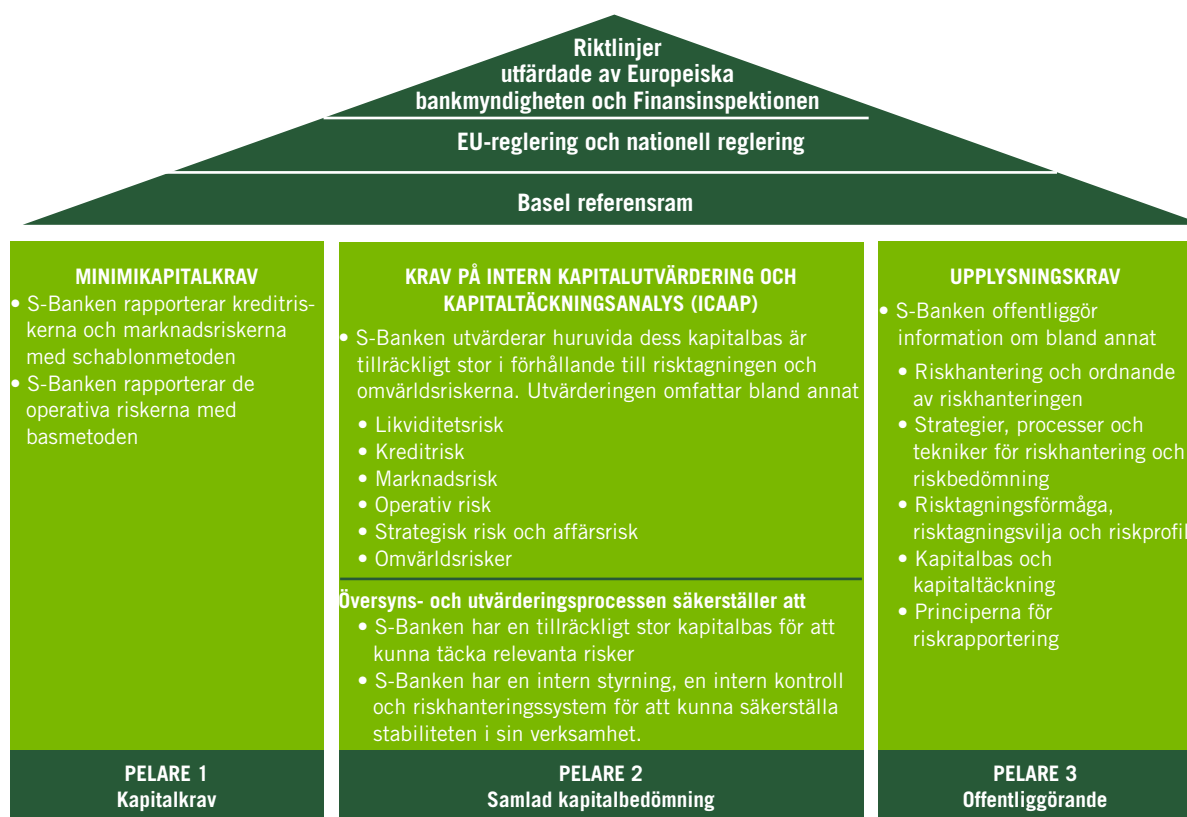
S-Banken-koncernen ("S-Banken") uppfyller upplysningsplikten genom att årligen i årsredovisningen lämna omfattande och fullständig information om riskerna, riskhanteringen och kapitaltäckningen. Den publicerade informationen om riskerna och kapitaltäckningen finns alltid på S-Bankens webbplats, som en del av S-Bankens verksamhetsberättelse och bokslut. S-Banken lämnar i delårsrapporterna sådan information om kapitaltäckningen och riskhanteringen som enligt reglerna ska offentliggöras oftare än en gång per år. Vid behov bedömer S-Banken behovet av tätare publicering än så, ifall exempelvis marknadsläget eller väsentliga förändringar i bolagets ekonomiska utveckling eller riskställning förutsätter detta.

Avsnitt 5.5.10 innehåller en förteckning över var de upplysningar som avses i artiklarna 435–451 i kapitaltäckningsförordningen har offentliggjorts. Banken får utelämnas upplysningar om informationen inte är väsentlig eller den är av oväsentlig betydelse för S-Bankens lönsamhet, resultatförmåga, balansräkning eller kapitaltäckning. Upplysningar kan också utelämnas om informationen betraktas som företagsintern eller konfidentiell. Om någon del av upplysningarna utelämnas, motiveras detta i avsnitt 5.5.10 och i samband med ifrågavarande ämnesområde. Vid behov offentliggör banken allmän information om de utelämnade upplysningarna.

De dotterbolag som hör till S-Banken-koncernen beskrivs i avsnitt 3.4. De bolag som ingår i koncernbokslutet samt

konsolideringen av dem behandlas i samband med redovisningsprinciperna (avsnitt 5.4). I övrigt finns inga andra väsentliga skillnader mellan konsolideringsgrunderna i redovisnings- och tillsynssyfte.

Figur 3: Basel-kapitaltäckningsregelverket

5.5.3 REGLERING

Basel-kapitaltäckningsregelverket består av tre nära relaterade ämnesshelheter, så kallade pelare, som åskådliggörs på bilden nedan. Regleringen enligt denna referensram genomförs på EU-nivå genom direktiv, förordningar, standarder och riktlinjer samt genom nationell lagstiftning. Kapitaltäckningsreglerna preciseras också genom Europeiska bankmyndighetens riktlinjer och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

De kvantitativa minimikapitalkraven i pelare 1 gäller kreditrisker, marknadsriskerna och operativa riskerna.

Pelare 2 ålägger bankerna att göra en helhetsbedömning av den interna kapitalutvärderingen och kapitalbasens tillräcklighet i förhållande till verksamhetens riskprofil och riskerna i omvärlden. Bankens övergripande risker och risker som inte omfattas av pelare 1 blir i så fall beaktade i processen för att bedöma det riskbaserade kapitalmålet. Pelare 2 fastställer också kvalitativa kriterier för riskhanteringen och den interna kontrollen. Dessutom styr pelare 2 tillsynsmyndigheternas årliga prövning (SREP) av ordnandet av den interna kapitalutvärderingen och riskhanteringen samt om kapitalbasens tillräcklighet.

Pelare 3 kompletterar de två första pelarna genom att fastställa principer för offentliggörande och har som ett centralt

mål att främja insynen på marknaden när det gäller uppgifter om kapitaltäckning och risker.

Regleringen om kapitaltäckningen och bankernas riskhantering i allmänhet har befunnit sig i ett kraftigt brytningskede under senare år. Myndigheterna har flera projekt och författningsutkast på gång, vilket innebär att regleringen av bankerna kommer att förnyas även i framtiden. Reformerna gäller bland annat kapitaltäckning, kredit-, marknads- och likviditetsrisker samt operativa risker, förvaltning och kontroll, bokföring och revision, värdepapperisering samt förhindrande av finansiering av terrorism och penningtvätt. S-Banken strävar efter att kontinuerligt utveckla sina riskhanteringsmetoder och säkerställa att de är förenliga med gällande och planerade kapitaltäcknings- och riskhanteringsregler.

Baselkommittén för banktillsyn publicerade uppdateringar (s.k. Basel IV) till regleringsstandarden Basel III som kommittén utfärdade 2010. Syftet med uppdateringarna är att förbättra jämförbarheten mellan bankernas kapitaltäckningssiffror samt återställa förtroendet för beräkningen av riskvägda exponeringsbelopp och minska risken för omotiverade skillnader i kapitalkraven mellan olika banker och olika länder. De uppdaterade standarderna genomförs i Europa på ett samordnat sätt genom EU-kapitaltäckningsregler.

S-Banken börjar 1 januari 2018 tillämpa standarden IFRS 9 Finansiella instrument. Den gäller bland annat finansiella instrument och de processer som hänför sig till dem och påverkar därmed också riskhanteringen, kapitaltäckningen och de upplysningar som ska lämnas om dem. De väsentligaste förändringarna med anledning av IFRS 9 gäller klassificering och värdering av skulder och tillgångar, nedskrivningar och förväntade kreditförluster inklusive beräkning av dessa samt säkringsredovisning. Förändringarna och besluten i anslutning till övergången kommer att ha både direkta och indirekta effekter på S-Bankens resultat. Grunderna för IFRS 9 och effekterna av klassificeringen beskrivs närmare under redovisningsprinciperna (avsnitt 5.4.4). Dessutom behandlas nedskrivningar enligt IFRS 9 i avsnitt 5.5.9.2.6.

5.5.4 MÅL FÖR RISKHANTERINGEN

Övergripande riskhantering är en kontinuerlig process som integrerats i S-Bankens strategi, processer, beslutsfattande, rapportering och interna kontroll. Med riskhantering avses de metoder med hjälp av vilka man identifierar, bedömer, mäter och följer upp risker i anslutning till verksamheten samt upprätthåller och utvecklar hanteringsmetoder, med hjälp av vilka man håller de förverkligade riskerna eller följderna av dessa på en godtagbar nivå. Riskhanteringen omfattar alla väsentliga risker i anslutning till affärsverksamheten.

Det viktigaste målet med riskhanteringen är att hålla lönsamhetsnivån, kapitaltäckningen och likviditeten ovanför de gränsvärden som styrelsen har fastslagit, att hantera anseenderisken och trygga en kontinuerlig störningsfri verksamhet på både kort och lång sikt. En riskhanteringskultur som förankrats i koncernens hela organisation främjar uppnåendet av verksamhetsmålen genom att se till att de väsentliga riskerna identifieras, deras konsekvenser analyseras och de hanteras.

S-Banken-koncernen har en övergripande riskstrategi som har fastställts av moderbolagets styrelse. Strategin anger koncernens risktagningsförmåga, risktagningsvilja, mål för riskhanteringen och ramarna för hur den ordnas inom koncernen. I dokumentet fastställs också de viktigaste limiterna för risktagningsviljan och risktagningsförmågan, vilka behandlas närmare i avsnitten 5.5.4.1 och 5.5.4.2. Dessutom innehåller den övergripande riskstrategin definitioner av de väsentligaste riskerna och allmänna principer enligt vilka koncernens kapitaltäckning och likviditet samt kontinuiteten i verksamheten säkerställs. Den övergripande riskstrategin är bindande för alla koncernbolag samt för deras affärs- och stödfunktioner. Den övergripande riskstrategin preciseras med principer och metoder för varje risktyp. Utöver detta gör koncernens affärs- och stödfunktioner upp mer ingående arbetsanvisningar och beskrivningar som stöd för riskhanteringen i den egna verksamheten.

5.5.4.1 Risktagningsförmåga och risktagningsvilja

Styrelsen fastställer inom ramen för den övergripande riskstrategin koncernens risktagningsförmåga, som används för att fastställa den maximala risktagningen, affärsverksamhetens tillväxt och koncernens negativa lönsamhet som koncernen klarar av på kort och lång sikt. Styrelsen fastställer också risktagningsviljan. Den beskriver antalet och typen av godtagbara risker, som S-Banken är redo att ta i sin affärsverksamhet vid en viss tidpunkt i sin strävan efter att uppnå de fastställda målen. Risktagningsförmågan är den absoluta övre gränsen för risktagningsviljan. Risktagningsförmågan och risktagningsviljan reflekteras på koncernens verksamhet och risktagning genom de fastställda limiterna. Dessa limiter uppdateras regelbundet och alltid vid behov, om iakttagelserna i anslutning till identifiering och bedömning av affärsverksamhetens eller verksamhetsmiljöns risker förutsätter detta.

Inom affärsverksamheten tar man på ett kontrollerat sätt inom ramen för risktagningsviljan sådana risker där den förväntade avkastningen är tillräcklig i förhållande till de väntade riskerna. Utgångspunkten är att uppnå en stabil och tillräcklig avkastning på koncernens eget kapital på kort och lång sikt. Målet är att uppnå en sådan nivå i kapitaltäckningen och likviditeten att risktagningsviljan motsvarar det som styrelsen fastställt. Syftet är också att säkerställa en störningsfri kontinuitet i verksamheten och att S-Bankens risktagning är kontrollerad, planerad och uppfyller kraven i regleringen. Vid bedömning av risktagningsviljan utvärderas bland annat uppställda tillväxtmål och utvidgning av verksamheten till nya områden och produktgrupper.

5.5.4.2 Risklimit

Utgående från S-Bankens risktagningsförmåga och risktagningens vilja fastställer styrelsen de numeriska målen, godtagbara risknivåerna, begränsningarna och beslutsnivåerna för varje riskkategori, och de uppdateras regelbundet. Styrelsen delegerar beslutsrätt till vidare ändamålsenliga nivåer, för att beslutsfattandet ska ske smidigt i den dagliga verksamheten.

Ur de limiter som styrelsen har fastslagit för hela koncernen härleds affärsfunktionernas mål, begränsningar och limiter för risktagningens vilja, som följs upp och övervakas inom ramen för den regelbundna uppföljningen och rapporteringen (avsnitt 5.5.5.2). Kapital allokteras till affärsområdena också genom affärsplanen och budgeten. Limiter för specifika kundgrupper fastställs främst för att stärka hanteringen av kreditrisker och dessa limiter fastställs på koncernnivå. Affärs- och stödfunktionerna ansvarar för sina risker inom ramen för de fastställda limiterna. Till och med vid enskilda beslut beaktas konsekvenserna av eventuella avgöranden på det riskbaserade kapitalbehovet och S-Bankens kapitaltäckning både då beslutet fattas och i framtiden.

Enligt EBA:s riktlinjer (EBA/GL/2016/11) ska institutet offentliggöra de godkända limiter som institutet är exponerat för. S-Banken lämnar i bokslutet upplysningar om bankens risktagningens vilja och risktagningsförmåga. Banken offentliggör inga limitbelopp eftersom den informationen betraktas som företagsintern.

Figur 4: Riskhanteringsens tre försvarslinjer

5.5.5 ORGANISATION AV RISKHANTERINGEN INOM S-BANKEN

S-Bankens riskhantering är uppbyggd kring principen för tre försvarslinjer enligt figuren nedan. Ledningen av andra och tredje försvarslinjen har inte förändrats under 2017.

Den första försvarslinjen utgörs av koncernens affärs- och stödfunktioner, som utövar affärsverksamhet i enlighet med S-Bankens strategi och affärsplan. Affärs- och stödfunktionerna ansvarar för risktagning enligt de riktlinjer som styrelsen fastställt, för identifiering av risker i anslutning till verksamheten och målen, för daglig riskhantering av sina egna risker och åtgärder i anslutning till detta samt för rapportering i anslutning till uppföljningen av riskerna.

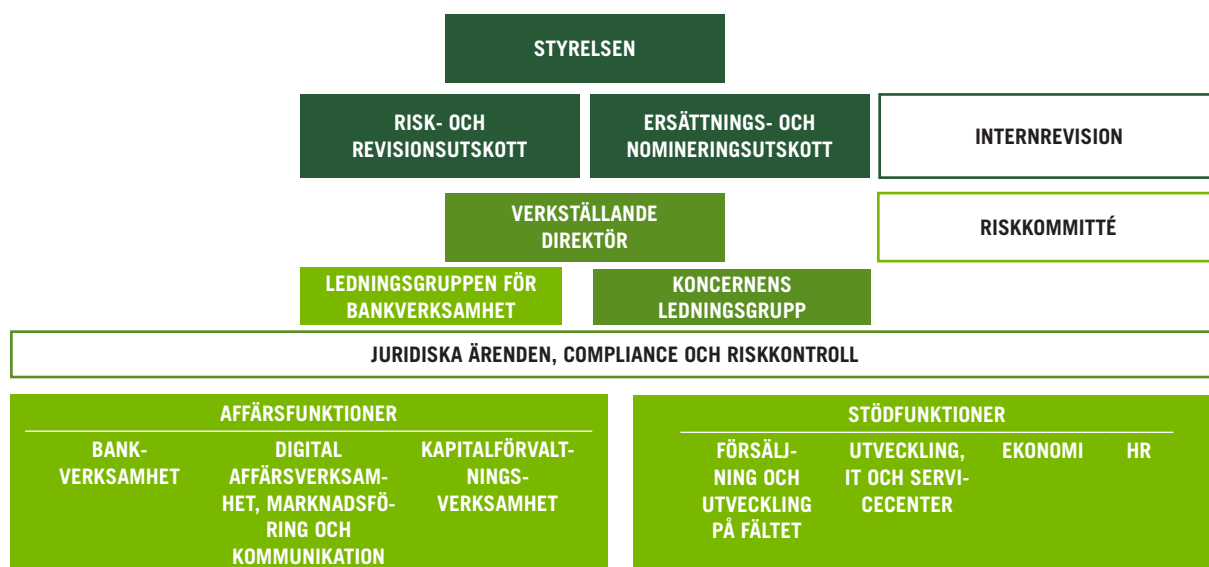
Den andra försvarslinjen utgörs av koncernfunktionerna riskkontroll och compliance som är oberoende av affärsverksamheten. Riskkontroll följer upp och bedömer koncernens risktagning samt identifieringen och hanteringen av riskerna. Riskkontroll övervakar genomförandet av den övergripande riskstrategin samt den totala riskpositionen i förhållande till risktagningsförmågan och risktagningens vilja samt tillräckligheten hos kapitalen och likviditeten. Compliance bedömer och övervakar att de externa regler som är bindande för S-Banken, de interna instruktionerna och de beslut som fattats av S-Bankens ledning efterföljs.

Internrevisionen utgör den tredje försvarslinjen och är oberoende av de funktioner som ska granskas. Internrevisionens uppgift är att granska och utvärdera hur koncernens riskhantering och interna kontroll fungerar. Internrevisionen utvärderar sålunda också funktionen av riskkontroll och compliance.

5.5.5.1 De betydande organens roll och ansvar i anslutning till riskhanteringen

På bilden nedan visas S-Bankens administrativa struktur, som samtidigt beskriver riskhanteringsorganisationen. Nedan behandlas de betydande organens roll och ansvar i anslutning till riskhanteringen.

Figur 5: S-Bankens administrativa struktur

Styrelsen

Moderbolagets styrelse har det övergripande ansvaret för S-Banken-koncernens riskhantering och ansvarar för att koncernens verksamhet ordnas på ett ändamålsenligt sätt i enlighet med tillämpliga lagar och bestämmelser. Styrelsen fastställer den övergripande riskstrategin och definierar S-Bankens risktagningsförmåga, risktagningens vilja och mål för riskhanteringen samt ansvarar för att det i koncernen finns verksamhets- och riskhanteringsprinciper som stödjer och hjälper till att uppnå dessa. Dessutom godkänner styrelsen principer i anslutning till hantering och övervakning av risker per riskkategori, principer för modellering och beräkning av risker samt fastställer tillräckliga limiter för riskerna som en del av den övergripande riskstrategin.

Styrelsen ansvarar för att S-Banken alltid har tillräckligt med kapital för att täcka alla väsentliga risker som beror på affärsverksamheten och förändringar i den externa verksamhetsmiljön samt ansvarar för att koncernens risktagningsförmåga är tillräcklig. Alla väsentliga risker, rapporter om att fastställda limiter följs, anvisningar om riskhantering och ändringar av dessa behandlas regelbundet av styrelsen.

Styrelsen delegerar beslutsbefogenheter till den operativa ledningen, övervakar att riskhanteringen är heltäckande och fungerar samt ansvarar för att kontrollfunktionerna som är oberoende av affärsverksamheterna är tillräckliga. Styrelsen övervakar också att internrevisionen regelbundet utvärderar riskhanterings- och riskkontrollens effektivitet och omfattning.

Av styrelsemedlemmarna förutsätts tillräcklig och mångsidig kompetens och erfarenhet av bankens verksamhet samt av risker förknippade med banken och dess verksamhet.

Styrelsen biträds i arbetet av risk- och revisionsutskottet samt ersättnings- och nomineringsutskottet som inte har självständig beslutanderätt. Bägge utskotten består av styrelsemedlemmar. Risk- och revisionsutskottet biträder styrelsen i ärenden som gäller S-Bankens övergripande riskstrategi och risktagning. Utskottet följer upp effektiviteten hos S-Bankens interna kontroll, internrevision och riskhantering och biträder styrelsen i att övervaka att S-Bankens operativa ledning följer den övergripande riskstrategin som styrelsen har fastställt. Utskottet behandlar och bereder också S-Bankens kapitalplan samt ärenden i anslutning till risklimiter och allokering av kapital för styrelsens godkännande. Ersättnings- och nomineringsutskottet bereder bland annat ärenden gällande ersättningar och utnämningar för bolagsstämman och styrelsen samt säkerställer att tillhörande förfaranden tillämpas på behörigt sätt.

Vd och ledningsgrupp

S-Banken Ab:s verkställande direktör och koncernens ledningsgrupp ansvarar för att riskhanteringen i praktiken genomförs enligt de principer som styrelsen har fastställt. Verkställande direktören och ledningsgruppen ansvarar för att riskhanteringsprinciper och -metoder enligt lagar, bestämmelser, bolagsordningar och den övergripande riskstrategin iakttas i koncernens operativa verksamhet. Verkställande direktören och ledningsgruppen ansvarar också

för att de uppställda målen uppnås och för övervakning och hantering av de risker som hotar målen samt ser till att koncernens risktagningsförmåga är tillräcklig med tanke på risktagningen. Dessutom säkerställer verkställande direktören och ledningsgruppen att ansvar, befogenheter, processer och rapporteringsförhållanden i anslutning till riskhanteringen är tydligt definierade och beskrivna och att det finns tillräckliga resurser för riskhanteringen.

Ledningsgruppen för bankverksamhet

Ledningsgruppen för bankverksamheten verkställer, genomför och följer upp de kvantitativa och kvalitativa målen i anknytning till strategin och verksamhetsplanen som godkänts av styrelsen och koncernens ledningsgrupp. Ledningsgruppen och funktionen för bankverksamheten hanterar S-Bankens bankverksamhet, privat- och företagskunder samt utvecklingen och lönsamheten av verksamheten. Till uppgifterna hör också att säkerställa kapitalbasen, hantera balansräkningen och diversifiera finansieringskällorna. Ledningsgruppen kan vid behov skärpa de risklimiter som styrelsen har fastställt och fastställa egna riskgränser.

Riskkommitté

Riskkommitténs främsta uppgift är att säkerställa att styrelsen och risk- och revisionsutskottet erhåller tillräcklig och relevant information om S-Bankens risker, riskhantering och kapitaltäckning som de behöver för att sköta sitt uppdrag och sina åtaganden och fatta beslut. Kommittén fastställer de centrala principerna och förfarandena i anslutning till S-Bankens riskhantering, inklusive den övergripande riskstrategin, principerna för offentliggörande av risker och information om kapitaltäckning samt risklimiterna på koncernnivå och de viktigaste beslutsförslagen om kapitaltäckning och likviditet så att risk- och revisionsutskottet kan behandla dessa och styrelsen fatta beslut om dem. Dessutom säkerställer kommittén att förslagen är förenliga med gällande reglering samt med bankens risktagningsförmåga och risktagningens vilja som fastställts av styrelsen.

Riskkommittén följer upp och bedömer S-Bankens risker, affärsfunktionernas risktagning och riskhantering. Riskkommittén bereder rapporteringen av de funktioner som är oberoende av affärsverksamheten (riskkontroll och compliance) till S-Bankens ledning, risk- och revisionsutskottet och styrelsen.

Oberoende funktioner

S-Bankens styrelse har ordnat de av affärsfunktionerna oberoende kontrollfunktionerna för att säkerställa en effektiv och heltäckande intern kontroll och riskhantering. Kontrollfunktionerna utgörs av riskkontroll, compliance och internrevision.

Riskkontroll har till uppgift att följa upp och på en övergripande nivå utvärdera S-Bankens risktagningsnivå och genomförandet av riskhanteringen. Styrelsen godkänner verksamhetsprinciperna för riskkontroll, som definierar de allmänna exponeringarna för alla riskkategorier samt de specifika exponeringarna för varje riskkategori. Riskkontrollen är organiserad så att det finns en namngiven ansvarsperson för varje riskkategori. De centrala kontrollområdena, som syftar till att säkerställa måluppfyllelse samt en ändamålsenlig och effektiv verksamhet, definieras årligen i samband med verksamhetsplaneringen och uppdateras vid behov. Riskkontrollen har befogenheter att få alla nödvändiga uppgifter från affärs- och stödfunktionerna som den behöver för att sköta sitt åtagande.

Riskkontrollfunktionen övervakar verkställandet av den övergripande riskstrategin samt den totala riskpositionen och säkerställer att de risker som koncernen tar står i rätt proportion till dess risktagningsförmåga och till de definierade målen och att koncernens risktagning följer de gränser och principer som styrelsen har fastställt. Riskkontrollfunktionen underhåller och utvecklar metoder för att mäta, bedöma och rapportera risker samt assisterar affärsfunktionerna vid identifieringen av risker och genomförandet av riskhanteringen. Riskkontroll rapporterar regelbundet om S-Bankens risker, riskposition och nivån på riskhanteringen till S-Bankens ledning, riskkommittén, risk- och revisionsutskottet, styrelsen och myndigheterna.

Compliance har till uppgift att se till att S-Banken har tillräckliga och ändamålsenliga verksamhetsprinciper och rutiner som säkerställer regelefterlevnaden. Funktionen sköter om uppföljningen av ändringar i lagstiftning och bestämmelser och övervakar att dessa följs inom koncernen. Dessutom övervakar och utvärderar compliance huruvida de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa brister i regelefterlevnaden har varit tillräckliga och effektiva.

Med internrevision avses oberoende bedömnings- och verifieringsverksamhet med uppgift att granska att den interna kontrollen och riskhanteringen är tillräcklig, välfungerande och effektiv inom hela koncernen. Granskningen utgår från risker och görs enligt en revisionsplan som styrelsen godkänner årligen. När internrevisionen gör granskningar enligt planen, tillämpar den kriterier som bygger på externa regler, interna anvisningar och uppställda mål.

Funktionen för juridiska ärenden

Juridiska ärenden hör till enheten för juridiska ärenden, compliance och riskkontroll som beskrivs i vidstående figur 5. Funktionen för juridiska ärenden har till uppgift att stöda koncernens affärs- och stödfunktioner i juridiska frågor. Den

ser till att juridiska ärenden i anslutning till avtal, enskilda produkter och serviceprocesser sköts så förstklassigt som möjligt, utgående från affärsverksamheten och inom ramen för regleringen.

Affärs- och stödfunktioner

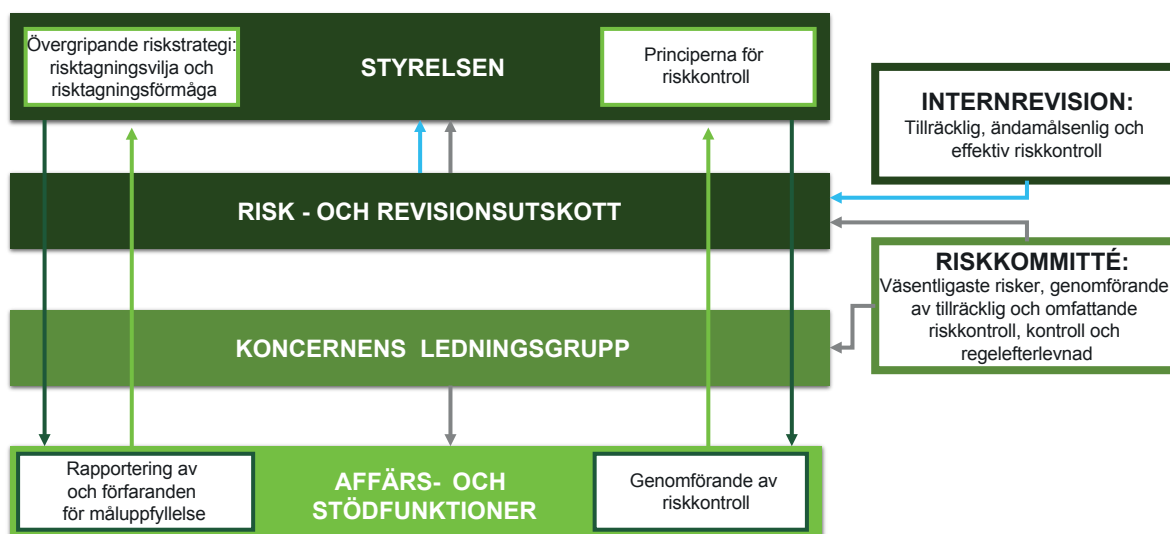
Direktörerna för S-Bankens affärs- och stödfunktioner ansvarar främst för riskerna inom sina ansvarsområden och för att verksamheten vid enheterna sker enligt S-Bankens riktlinjer och principer. Dessutom ansvarar affärs- och stödfunktionerna för sina risker inom ramen för de fastställda limiterna. Således är det på affärs- och stödfunktionernas ansvar att identifiera och utvärdera riskerna i anslutning till sin egen verksamhet, att hantera och följa upp dessa och rapportera om dem i enlighet med givna anvisningar. Varje affärs- och stödfunktion ansvarar för att ramarna för dess verksamhet, de funktionella kriterierna samt förutsättningarna för riskhanteringen beskrivs tydligt och tillräckligt.

5.5.5.2 Uppföljning och övervakning av samt rapportering om risker

I S-Banken övervakas risker kontinuerligt som en del av arbetsuppgifterna. Alla medarbetare ska vara medvetna om sitt eget ansvar inom riskhanteringen och deras uppgift är att följa upp utfallet inom riskhanteringen inom det egna ansvarsområdet och att rapportera om eventuella avvikelser och brister i riskhanteringen i enlighet med överenskomna förfaranden.

S-Bankens interna riskrapporteringsprocess och därtill hörande förfaranden omfattar såväl ekonomirapportering som regelbundna analyser av uppfyllelsen av de mål som styrelsen har ställt. Risktagningen i förhållande till risktagningsförmågan följs upp regelbundet och bedöms bland annat då kapitalplanen ses över och strategin behandlas samt då S-Banken fattar beslut om projekt eller investeringar som är viktiga för affärsverksamheten. Riskrapporteringen åskådliggörs i figuren nedan.

Figur 6: Riskrapportering

Som en del av den kontinuerliga riskrapporteringen bedöms riskpositionen för S-Banken och koncernbolagen dagligen utifrån risklimiter. Marknads- och likviditetsrisker följs upp och rapporteras dagligen. Kreditrisker, kapitaltäckning och operativa risker följs upp kontinuerligt och rapporteras varje månad, varje kvartal och vid behov.

Riskkontroll rapporterar om de centrala riskerna och riskhanteringsnivån till S-Bankens ledning, riskkommittén, risk- och revisionsutskottet och styrelsen enligt figuren nedan. Risker mäts, följs upp, övervakas och rapporteras på ett sätt som ger S-Bankens styrelse och operativa ledning tillräcklig och väsentlig information om verksamhetens risker och hanteringen av dem. Utöver den regelbundna rapporteringen får de ovan nämnda parterna separata rapporter och analyser gällande förändringar eller avvikelser i verksamheten som påverkar riskerna eller kapitaltäckningen.

Figur 7: Riskkontrollrapportering

Internrevisionen bedömer processer för hantering av risker och kapital i enlighet med den årliga revisionsplanen. Internrevisionen rapporterar regelbundet om resultaten av revisionerna, de viktigaste observationerna vid revisionerna, eventuella rekommendationer för att förbättra verksamheten och utfallet för revisionsplanen till risk- och revisionsutskottet och styrelsen samt andra relevanta parter inom organisationen.

5.5.6 INTERN KAPITALUTVÄRDERING

Den interna kapitalutvärderingen och kapitalplanen är en del av riskhanteringen. Den interna kapitalutvärderingen är en helhet där kopplingen mellan S-Bankens strategi- och kapitalplan preciseras. Kapitalmålen fastställs och kapitallets tillräcklighet bedöms utifrån S-Bankens strategi, risktagningens vilja och risktagningens förmåga. Utifrån dessa utgångspunkter vänds riskerna till kapitalmål. Målet med den interna kapitalutvärderingen är att säkerställa att kapitalet används effektivt och att det är tillräckligt och av rätt sort. På så sätt strävar man också efter att säkerställa att S-Bankens verksamhet är störningsfri och att förbereda sig inför eventuella oväntade förluster och krissituationer.

5.5.6.1 Intern kapitalutvärdering och kapitalplanering

Den interna kapitalutvärderingen grundar sig på ett proaktivt synsätt och utgångspunkten för den är S-Bankens strategi- och verksamhetsplanering samt den övergripande riskstrategin. Den interna kapitalutvärderingen och kapitalplaneringen börjar med att på en övergripande nivå identifiera risker med beaktande av verksamhetens art och omfattning samt förändringarna i den externa verksamhetsmiljön. Av de identifierade och analyserade riskerna härleds kapitalbasbeloppet som koncernen behöver inom ramen för risktagningens vilja och -nivån samt det riskbaserade kapitalmålet. I processen beaktas avkastningsmålet för kapita-

let, kapitalstrukturen och tillgången på kapital. Samtidigt gör man upp olika kapitaltäckningsprognoser, stresstest, scenarion och känslighetsanalyser för att upprätthålla kapitalkravet med beaktande av alla väsentliga risker som beror på affärsverksamheten och förändringar i den externa verksamhetsmiljön.

I beräkningen av riskbaserat kapitalbehov och den interna kapitalutvärderingen enligt pelare 2 beaktas alla riskkategorier som är väsentliga ur S-Bankens synvinkel, vilket integrerar koncernens interna kapitalutvärdering och kapitalplanering i den övergripande riskhanteringen. I riskanalyser som påverkar kapitaltäckningen och fastställandet av risktagningens vilja beaktas också strategin och affärsplanen. Styrelsen och koncernens ledningsgrupp deltar varje år i strategiprocessen, som består av strategisk analys, strategiska val och slutligen genomförande av strategin. Vid en strategisk analys görs en bedömning av branschen, marknaden, de viktigaste konkurrenterna, utvecklingen av myndighetsregler och S-Bankens egen verksamhet. Strategin fastställs av styrelsen. Vid strategiska val fastställs koncernens verksamhetsidé, vision och strategiska mål samt av dessa härledd risktagningens förmåga och risktagningens vilja som beskrivs i den övergripande riskstrategin. Vid genomförande av strategin konkretiseras de kritiska framgångsfaktorerna, för vilka man skapar mätare och årliga målnivåer. Samtidigt fastställs utifrån dessa mål ett uppskattat riskbaserat kapitalbehov och risklimiter på övre nivå. Detta skede resulterar i en kapitalplan för S-Banken.

Kapitalplanen (ICAAP) grundar sig på S-Bankens affärsplan och dess prognoser om förändringar i verksamhetens volym och risknivåer under en överenskommen period. I kapitalplanen finns prognoser om utvecklingen av kapitalmålet, kapitaltäckningen och likviditeten för koncernen och de enskilda bolagen. I planen behandlas och analyseras kapi-

talbaskraven och kapitalkravet enligt pelare 1. I kapitalplanen definieras dessutom likviditetens tillräcklighet och kapitalkravet enligt pelare 2, med beaktande av riskbedömningar per riskkategori, samt fastställs kapitalkrav. Genom kapitalkraven strävar man efter att säkerställa att koncernen har tillräckliga kapitalbuffertar också för eventuella oväntade förluster. S-Bankens styrelse godkänner kapitalplanen.

5.5.6.2 Stresstest

S-Banken tillämpar olika stresstest för att utvärdera hur eventuella ogynnsamma förändringar skulle kunna påverka utvecklingen av kapitaltäckningen och likviditeten i koncernen eller enskilda bolag i koncernen under en viss period. Faktorer som bör beaktas är bland annat makroekonomiska förändringar i verksamhetsmiljön och affärsvolymerna enligt scenario samt effekterna av dessa på S-Banken och dess ekonomiska prognos enligt strategin. I analyserna beaktas de samtida effekterna av enskilda utvalda riskfaktorer och flera variabler på S-Bankens riskposition och utvecklingen av S-Bankens lönsamhet.

I stresstesterna utnyttjas också olika känslighetsanalyser, med hjälp av vilka man kan utvärdera effekterna av förändringar i de antaganden och parametrar som används vid beräkningen av riskkategorierna på de ifrågakvarande riskmodellerna. Känslighetsanalyserna åskådliggör effekterna av olika risker och sannolikheter för eventuella förluster på S-Bankens kapitaltäckning och kapitalbuffertar. Stresstesten och känslighetsanalyserna genomförs i huvudsak som en del av den årliga kapitalplanen.

I följande avsnitt beskrivs stresstestning av kapitalbas och likviditet. Stresstestning av ränterisken i finansieringsbalansen beskrivs närmare i avsnitt 5.5.9.3.2.

Stresstestning av kapitaltäckning

Det riskbaserade kapitalbehov som S-Banken tillämpar i sin kapitalplanering utgår från stressvärdena för parametrarna i bankens interna modeller. Utöver stress av kapitalkravet för varje riskkategori omfattar kapitalplaneringen också ett övergripande stresstest som bygger på en analys av kapitalbasen och lönsamheten enligt budgetscenariot och sex stressscenarier. Stressscenarierna bygger på antaganden att makroekonomin och/eller S-Bankens affärsvolym kommer att utvecklas negativt. Eftersom en risk är en avvikelse från det förväntade utfallet görs jämförelserna mellan budgetscenariot och stressscenarierna vid den övergripande analysen för varje sådan post i resultaträkningen och balansräkningen som är känslig för negativa antaganden gällande makroekonomin och S-Bankens affärsvolym

i de olika scenarierna. Vid stresstest tillämpas följande scenarier:

- Antaganden om affärsverksamheten enligt budget
- Makroekonomisk chock i euroområdet
- Affärsutvecklingen underskrider budget
- Bankrusning och affärsutvecklingen underskrider budget
- Obalans i tillväxten avseende finansieringen och kapitalet för utlåning
- Makroekonomisk chock i euroområdet och affärsutveckling under budget
- Makroekonomisk chock i euroområdet samt bankrusning och svag affärsutveckling

De stressade affärsvolymernas negativa effekter tas upp i resultaträkningen via posterna för ränte- och provisionsintäkter. Effekterna av ändringar i den makroekonomiska miljön beräknas med hjälp av känslighetsanalyser för de olika riskkategorierna. Inkomstrisken avseende ränterisken beräknas som differensen mellan räntenettet enligt budget och räntenettet enligt antagandena för affärsverksamheten i de olika scenarierna. Effekterna av ändringar i kreditriskpremierna (spread) beräknas utgående från historiska data genom simulering av fonden för verkligt värde och med de givna kreditriskpremierna för respektive scenario. Känsligheten för kreditförlust beräknas med stressvärdena för riskparametrarna PD och LGD och dessutom beräknas engångsförluster avseende koncentrationsrisk vid företagsexponeringar. Effekterna av eventuella förändringar i fastighetssäkerheternas värde beaktas i stresstest av kapitalbasen.

Stresstest av likviditeten

Stresstest av likviditeten baserar sig på testning av likviditeten för 30 dagar vid olika scenarier utifrån en analys av likviditetstäckningskvoten (LCR). Utgångsläget för testet är att S-Bankens likvida tillgångar ska räcka till för oväntade likviditetsutflöden enligt stressscenariot samt därefter fortfarande uppfylla likviditetstäckningskravet enligt LCR-reglerna. Eftersom S-Bankens affärsmodell bygger på insättningsfinansiering är det ändamålsenligt att stresstestet av likviditetsrisken görs med de scenarier involverande kundflykt som ingår i kapitalplanen. Med tanke på likviditetsrisken är det väsentligt att man specificerar vilket kundsegment insättningsuttagen drabbar, eftersom det påverkar likviditetsstrukturen efter kundflykten och återställandet av en tillräcklig likviditetstäckning.

Scenarierna enligt en intern LCR-modell är följande:

- Bankrusning från privatkunder under 30 dagar, inga ändringar i limitutnyttjande
- Bankrusning från storföretag under 30 dagar, ökat limitutnyttjande hos storföretag
- Bankrusning på vissa placeringskonton från finanssektorn, storföretag och inlåningsstocken under 30 dagar, ökat limitutnyttjande hos kunder inom finanssektorn
- Bankrusning från viktade kundsegment under 30 dagar, inga ändringar i limitutnyttjande

Scenario med likviditetsmodell enligt kapitaltäckningsförordningen:

- Bankrusning från privatkunder under 30 dagar, inga ändringar i limitutnyttjande

5.5.6.3 Riskbaserat kapitalkrav enligt pelare 2 samt åtgärdsgränser för intern kapitalutvärdering

Vid intern kapitalutvärdering fastställs ett så kallat kapitalkrav i pelare 2, vid sidan av det kapitalkrav i pelare 1 som myndigheten har fastställt, utifrån risktagningens viljan enligt den övergripande riskstrategin. Även för koncernbolagen fastställs limiter och larmgränser för minimikapitalmålet i riskbudgeten i den övergripande riskstrategin. Om larmgränsen underskrids, uppgörs en plan för finansiering mellan koncernbolagen. Planen genomförs när kapitalbeloppet understiger den egentliga kapitaltäckningslimiten.

I S-Banken-koncernen och dess moderbolag och dotterbolag tillämpas de nedan avsedda gränserna för intern kapitalutvärdering enligt pelare 2. Gränserna har godkänts av styrelsen och enligt dem är kapitaltäckningen normal, försvagad eller kritisk.

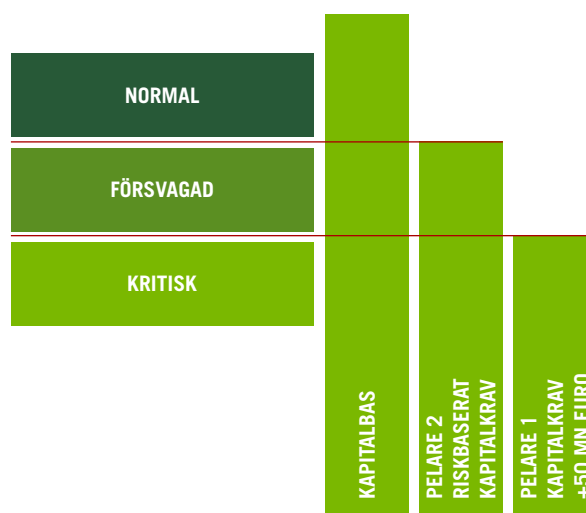
Kapitaltäckningen i pelare 2 är normal när koncernens kapitalbas överskrider det riskbaserade kapitalkravet. Kapitaltäckningen har försvagats om kapitalbasen underskrider det riskbaserade kapitalkravet. Kapitaltäckningen är kritisk om kapitalbasen underskrider kapitalkravet i pelare 1 plus 50 miljoner euro.

Styrelsen har utöver gränserna för riskbaserad kapitaltäckning i pelare 2 också fastställt motsvarande gränser för kapitaltäckning i pelare 1. Minimikravet för kapitaltäckningsgraden i pelare 1 är 13 procent och kapitaltäckningen är normal när kapitaltäckningsgraden överstiger 13 procent. Kapitaltäckningen har försvagats om kapitaltäckningsgraden är mellan 10,5 procent och 13 procent. Kapitaltäckningen är kritisk om kapitaltäckningsgraden understiger 10,5 procent.

I kapitalplanen beaktas de fastställda åtgärdsgränserna och definieras de åtgärder med vilka koncernens kapitaltäckning vid behov återställs så att den uppfyller de uppställda målen. Om kapitalbasen närmar sig kapitalmålet, vidtas i första hand passiva riskminskningsåtgärder i syfte att normalisera läget. Med passiva riskminskningsåtgärder begränsas ytterligare risktagning bland annat genom att skära ned oanvända risklimiter. Först därefter vidtas aktiva åtgärder för att uppnå kapitalmålet.

Styrelsen bestämmer om kapital- och finansieringsarrangemang och om verkställandet av dessa samt om tillämpning av riskminskningsåtgärder. Utöver ovan beskrivna begränsningar bedöms koncernens kapitaltäckning och likviditet helhetsbetonat och proaktivt.

Figur 8: Riskkontrollrapportering

En sammanfattning av S-Bankens väsentligaste risker och riskbaserade kapitalkrav finns nedan.

5.5.7 ÅTERHÄMTNINGSPLAN

Varje år gör S-Banken upp en återhämtningsplan som godkänns av styrelsen. I planen behandlas de tillgängliga verksamhetsalternativen och åtgärderna för att trygga verksamhetens kontinuitet i situationer där S-Bankens ekonomiska ställning försvagas betydligt. Återhämtningsplanen innehåller analyser av utvecklingen av S-Bankens kapitalbas och kapitaltäckning i olika scenarion samt mer ingående utredningar om kapital- och likviditetsåtgärder, arrangemang och åtgärder som behövs för att bevara eller återställa den ekonomiska ställningen. Som en del av återhämtningsplanen beskrivs också tillhörande förvaltning, organisering och ansvar samt verkställande.

Verket för finansiell stabilitet är den resolutionsmyndighet som svarar för planeringen av resolutionslösningar för kreditinstitut och värdepappersföretag samt för beslutsfattandet i syfte att omorganisera sådana kreditinstituts verksamhet som drabbats av finansiella svårigheter. Verket kan med stöd av krishanteringsdirektivet (EU 2014/54) fastställa ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL) för banker. MREL-kravet består av ett förlustabsorberingsbelopp och ett rekapitaliseringsbelopp för institut som ska ställas under resolutionsförvaltning. Verket för finansiell stabilitet började 2017 samla in data om S-Banken för att bedöma huruvida verket ska fastställa ett MREL-krav för banken. Analyserna var inte klara vid tidpunkten för detta bokslut, och verket för finansiell stabilitet torde fatta beslut i frågan under 2018.

5.5.8 KAPITALBAS OCH KAPITALTÄCKNING

5.5.8.1 Kapitalbaskrav

Basel III-regelverket ställer minimikrav på bankernas kapitalbas. Minimikravet på kärnprimärkapitalet (CET1) är 4,5 procent och kravet på primärkapitaltillskott (AT1) är 1,5 procent. Primärkapitalet (T1) utgörs av CET1 och AT1. Minimikravet på T2 är 2 procent, varigenom minimikapitalkravet är 8 procent. Bankerna ska också ha en (ej behovsprövad) kapitalkonserveringsbuffert på 2,5 procent. Dessutom kan Finansinspektionen fastställa följande buffertkrav enligt prövning: kontracyklisk buffert på 0–2,5 procent (CET1) mot systemrisk, O-SII buffert (CET1) på 0–2 % för systemviktiga banker och institutspecifik buffert (s.k. pelare 2, CET1) enligt tillsynsmyndighets bedömning (SREP).

Utöver de ovan nämnda rörliga kapitalbuffertkraven kan Finansinspektionen från 1 januari 2018 med stöd av kreditinstitutslagen fastställa ett buffertkrav för banker och värdepappersföretag med anledning av systemrisk (systemriskbuffert på 0–5 %, CET1). Kravet ställas för en bank eller hela banksektorn. Närmare bestämmelser om grunderna för buffertkravet utfärdas genom en Finansministeriets förordning.

Finansinspektionen har tills vidare inte fastställt kontracykliska buffertkrav. Däremot finns det länder där myndigheterna har ställt sådana buffertkrav som därför måste beaktas vid beräkningen av kapitaltäckningen på grund av den geografiska fördelningen av relevanta kreditexponeringar.

Tabellen nedan åskådliggör beräkningen av S-Bankens institutspecifika kontracykliska kapitalbuffertar. Den 31 december 2017 var värdet 0,03 procent.

Tabell 7: Geografisk fördelning av kreditexponeringar som är relevanta för beräkningen av den kontracykliska kapitalbufferten och kapitalkravet ((EU) 1555/2015)

Geografisk fördelning, mn €	Kapitalkrav på relevanta kreditexponeringar	Kapitalbasvikter	Kontracyklisk kapitalbuffert
Finland	164,4	96,80 %	0,00 %
Sverige	2,2	1,32 %	2,00 %
Norge	0,6	0,36 %	2,00 %
Övriga länder	2,6	1,52 %	0,00 %
Totalt	169,8	100,00 %	0,03 %

O-SII bufferten tillämpas inte på S-Banken, och år 2017 hade myndigheterna inte ställt ett buffertkrav enligt pelare 2 för banken. I tabellen nedan presenteras kapitalkraven på S-Banken i procent och eurobelopp per 31 december 2017.

Tabell 8: S-Bankens kapitalkrav 31.12.2017

Kapital	Minimikapitalkrav		Kapitalkonserveringsbuffert		Kontracyklisk kapitalbuffert		Kapitalkrav totalt	
	%	M€	%	M€	%	M€	%	M€
CET1	4,5 %	113,9	2,5 %	63,3	0,03 %	0,8	7,03 %	178,1
AT1	1,5 %	38,0					1,50 %	38,0
T2	2,0 %	50,6					2,00 %	50,6
Totalt	8,0 %	202,5	2,5 %	63,3	0,03 %	0,8	10,53 %	266,7

Den 30 januari 2018 fastställde Finansinspektionen för S-Banken ett buffertkrav enligt prövning inom ramen för pelare 2 (SREP) med anledning av ränterisken i finansieringsbalansen och koncentrationsrisken i fråga om kreditrisker. Buffertkravet är sammanlagt 2,25 procent och det börjar gälla 30 september 2018. Kravet gäller tillsvidare, dock högst till 30 september 2021. Banken ska täcka buffertkravet med kärnprimärkapital. Genom buffertkravet ökar S-Bankens kapitalkrav till 12,78 procent. Såsom framgår av tabell 11 räcker S-Bankens kapitaltäckning till för att täcka kapitalbuffertkravet.

5.5.8.2 Kapitalbas

Kapitalbasen och kapitaltäckningen presenteras i bokslutet enligt EU:s kapitaltäckningsförordning och genomförandeordningen (1423/2013).

Kärnprimärkapitalet består av poster av fritt och bundet eget kapital, minoritetsandelar och vinstmedel. Bundet eget kapital utgörs av aktiekapitalet. Den icke avskrivna delen av anskaffningsutgiften för immateriella tillgångar avdras från kärnprimärkapitalet. Enligt kapitaltäckningsförordningen räknas fonden för verkligt värde till kärnprimärkapitalet, minskad med uppskjuten skatteskuld beräknad enligt samfundsskatteprocenten. En eventuellt negativ fond för verkligt värde avräknas från kärnprimärkapitalet. Vinstmedlen för räkenskapsperioden 2017 ingår i kärnprimärkapitalet med ett av Finansinspektionen beviljat tillstånd enligt artikel 26 i kapitaltäckningsförordningen.

Primärkapitalet kan fritt och omedelbart användas för att täcka oväntade förluster. S-Bankens primära kapital består i sin helhet av obegränsat kapital, vilket innebär att banken har full beslutanderätt över återbetalningen av kapitalet och utdelningen av vinst på kapitalet. Det supplementära kapitalet i koncernen består av två debenturlån med ett nominellt värde på sammanlagt 50 miljoner euro. S-Banken emitterade ett nytt debenturlån på 8 miljoner euro i december 2017. I enlighet med kapitaltäckningsförordningen har modellen och villkoren för de viktigaste delarna i kapitalinstrumenten, exempelvis debenturer, offentliggjorts i noterna till bokslutet (not 14 i både koncernbokslutet och S-Banken Ab:s bokslut). S-Banken har inga poster som ska avräknas från det supplementära kapitalet eller sammantagna från det primära och det supplementära kapitalet.

Tabellen nedan innehåller en sammanfattning av S-Bankens kapitalbas enligt kapitaltäckningsförordningen. På de två första raderna redogörs för hur exponeringsvärdena för kapitalbasen hänförs till eget kapital i balansräkningen.

Tabell 9: S-Bankens kapitalbas, sammanfattning

Kapitalbas, mn €	12/2017	12/2016
S-Banken-koncernens eget kapital	414,1	401,4
Eliminering av innehav utan bestämmande inflytande	-0,2	-0,1
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	413,9	401,3
Aktiekapital	82,9	82,9
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	243,8	243,8
Ackumulerade vinster	75,6	63,3
Fond för verkligt värde	11,6	11,4
Avdrag från kärnprimärkapitalet	-41,7	-45,1
Immateriella tillgångar	-38,7	-42,5
Uppskjutna skattefordringar	-1,7	-1,1
Försiktighetsjusteringar	-1,3	-1,5
Kärnprimärkapital (CET 1)	372,2	356,2
Primärkapitaltillskott (AT1)	0,0	0,0
Primärkapital (T1)	372,2	356,2
Debenturlån	50,0	42,0
Supplementärkapital (T2)	50,0	42,0
Sammanlagd kapitalbas	422,2	398,2

I tabellen nedan offentliggörs den allmänna mallen för upplysningar om kapitalbas i bilaga IV i förordning (EU) 1423/2013.

Tabell 10: S-Bankens kapitalbas ((EU) 1423/2013)

Kapitalbas, mn €	Upplysningsdag		Artikelhänvisning i förordning (EU) nr 575/2013
	12/2017	12/2016	
Kärnprimärkapital (CET1): instrument och reserver			
1. Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	82,9	82,9	26.1, 27, 28 och 29
2. Ackumulerade vinster	63,3	44,9	26.1.c
3. Ackumulerat annat totalresultat (och andra reserver)	255,4	255,2	26.1.
5a. Delårsresultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har en oberoende ställning	12,4	18,4	26.2.
6. Kärnprimärkapital (CET1) före lagstiftningsjusteringar	413,9	401,3	
Kärnprimärkapital (CET1): lagstiftningsjusteringar			
7. Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)	-1,3	-1,5	34, 105
8. Immateriella tillgångar (netto efter minskning för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)	-38,7	-42,5	36.1.b, 37
10. Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet, utom sådana som uppstår till följd av temporära skillnader (netto efter minskning för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)	-1,7	-1,1	36.1.c, 38
28. Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital (CET1)	-41,7	-45,1	
29. Kärnprimärkapital (CET 1)	372,2	356,2	
44. Primärkapitaltillskott (AT1)	0,0	0,0	
45. Primärkapital (T1 = CET1 + AT1)	372,2	356,2	
Supplementärkapital (T2): Instrument och avsättningar			
46. Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	50,0	42,0	62, 63
58. Supplementärkapital (T2)	50,0	42,0	
59. Totalt kapital (TC = T1 + T2)	422,2	398,2	
60. Totala riskvägda tillgångar	2 531,7	2 695,1	
Kapitalrelationer och buffertar			
61. Kärnprimärkapital (CET1) (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	14,7 %	13,2 %	92.2.a
62. Primärkapital (T1) (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	14,7 %	13,2 %	92.2.b
63. Totalt kapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	16,7 %	14,8 %	92.2.c
64. Instituttspecifika buffertkrav (krav på kärnprimärkapital i enlighet med artikel 92.1 a plus krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert, plus systemriskbuffert plus buffert för systemviktiga institut uttryckt som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	2,53 %	2,52 %	128, 129, 130, 131 och 133
65. varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert	2,5 %	2,5 %	
66. varav: krav på kontracyklisk kapitalbuffert	0,03 %	0,02 %	
68. Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	10,2 %	8,7 %	128

5.5.8.3 Kapitaltäckning

S-Bankens kapitaltäckning vid räkenskapsperiodens slut var 16,7 procent (14,8). Kapitaltäckningsgraden var betydligt bättre än styrelsens målsättning på 13 procent. S-Bankens kapital överstiger också klart styrelsens målsättning för utvärderingen av kapitalkravet enligt pelare 2. I tabellen nedan beskrivs nyckeltalen för S-Bankens kapitalutvärdering S-Banken saknar AT1-kapital och därför är CET1-kapitalet lika stort som T1-kapitalet.

S-Bankens kapitaltäckningsgrad var vid redovisningsperiodens slut 1,9 procentenheter högre än per 31 december 2016. Detta beror huvudsakligen på en ökning av kapitalbasen (+24 mn €) jämfört med utgången av 2016. Dessutom överfördes S-Bankens affärsverksamhet för små och medelstora företag samt jord- och skogsbruksföretag till Oma Sparbank 30 november 2017, vilket minskade kapitalkravet för kreditrisk.

Tabell 11: Nyckeltal för S-Bankens kapitaltäckning

Kapitaltäckningskvoter, %	31.12.2017	31.12.2016
Kapitaltäckningskvot för primärkapital (CET1)	14,7 %	13,2 %
Kapitaltäckningskvot för Tier 1 (CET1+AT1)	14,7 %	13,2 %
Total kapitaltäckningskvot	16,7 %	14,8%*

* S-Banken preciserade hanteringen av säkerheter för företagsobligationer i kapitaltäckningsberäkning i februari 2017. Kapitalbasen och kapitaltäckningen presenteras i årsredovisningen enligt den preciserade metoden. Därav följer att jämförelsetalen för kapitaltäckning avviker från de uppgifter som ingick i bokslutet per 31 december 2016. Ändringarnas effekt på koncernens totala kapitaltäckning per 31 december 2016 var -0,3 procent.

Tabellen nedan presenterar en sammanfattning av de riskvägda exponeringsbeloppen (REA = Risk Exposure Amount). Tabellen har upprättats genom tillämpning av riktlinjerna i EBA/GL/2016/11, så att poster utanför balansräkningen rapporteras inom respektive exponeringsklass. I tabellen presenteras minimikapitalkravet (8 %) för varje exponeringspost.

Kapitalkravet för kreditrisk utgjorde den viktigaste bindningen av kapitalbasen och i detta ingick posterna "Exponeringar med säkerhet i fastighet" med riskvikt 35 procent (2016: 29 %), "Företagsexponeringar" riskvikt 23 procent (28 %) och "Hushållsexponeringar" riskvikt 23 procent (21 %). De riskvägda exponeringsbeloppen för kreditrisk minskade med cirka 6 procent jämfört med 2016, främst på grund av ovan nämnda avyttring av verksamhet. Även kapitalkravet för operativa risker beräknat utifrån nettointäkterna med basmetoden hade minskat jämfört med 2016.

Tabell 12: Översikt av riskvägda exponeringsbelopp (EU OV1)

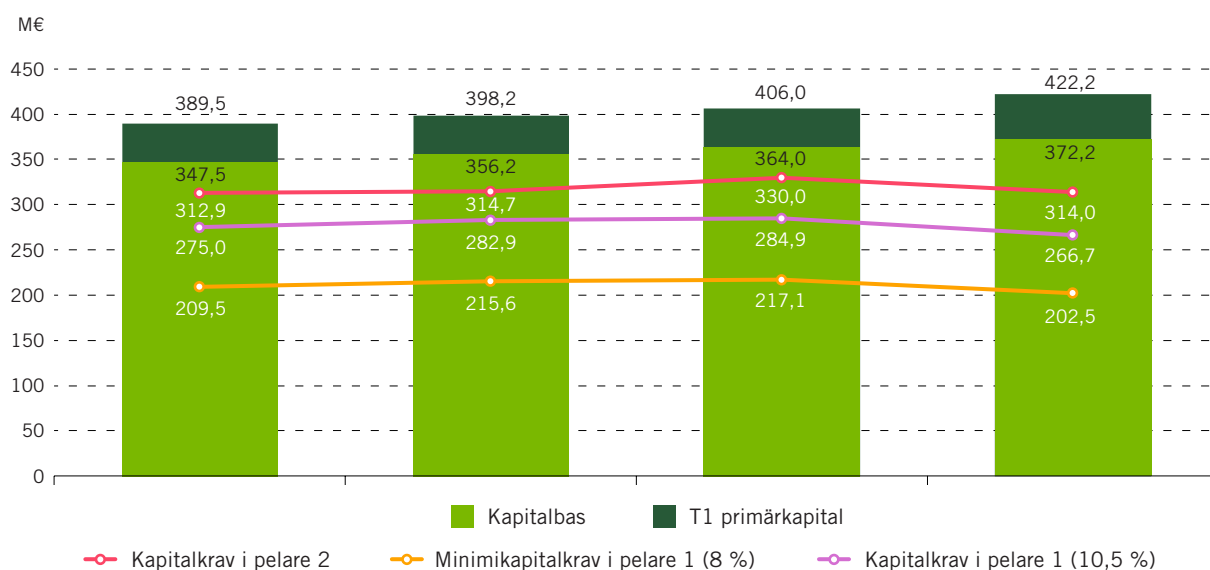
Riskvägda exponeringsbelopp och kapitalkrav, mn €	31.12.2017		31.12.2016	
	Riskvägda exponerings- belopp	Minimikapital- krav	Riskvägda exponerings- belopp	Minimikapital- krav
Kreditrisk och motpartsrisk, schablonmetoden	2 251,9	180,2	2 391,3	191,3
Stater och centralbanker	0,0	0,0	0,0	0,0
Regionala och lokala myndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Offentliga organ	1,4	0,1	3,4	0,3
Multilaterala utvecklingsbanker	0,0	0,0	0,0	0,0
Institut*	128,0	10,2	186,1	14,9
Företag	577,8	46,2	749,2	59,9
Hushållsexponeringar	577,3	46,2	565,9	45,3
Exponeringar med säkerhet i fastighet	876,1	70,1	777,8	62,2
Fallerade exponeringar	14,8	1,2	15,3	1,2
Högriskposter	0,0	0,0	26,6	2,1
Säkerställda obligationer	36,1	2,9	28,2	2,3
Företag för kollektiva investeringar	30,7	2,5	25,0	2,0
Exponeringar mot eget kapital	0,3	0,0	0,8	0,1
Övriga exponeringar	9,6	0,8	12,8	1,0
Marknadsrisk	0,0	0,0	1,5	0,1
Kreditvärdighetsjusteringsrisk	2,9	0,2	2,4	0,2
Operativ risk schablonmetoden	276,9	22,2	299,9	24,0
Totalt	2 531,7	202,5	2 695,1	215,6

*Kapitalkravet för motpartsrisk är 0,1 miljoner euro.

Figuren nedan beskriver förändringarna i kapitalbas och kapitaltäckning halvårsvis 30 juni 2016–31 december 2017.

Figur 9: Ändringar i kapitalbas och kapitaltäckning

5.5.8.4 S-Bankens riskbaserade kapitalkrav

Nedan finns ett sammandrag av förhållandet mellan kapitalkrav i pelare 1 och riskbaserat kapitalkrav i pelare 2 för ovan beskrivna risker och kapitalbasen i S-Banken.

Tabell 13 presenterar en översikt av koncernens övergripande riskprofil. Kapitalbufferten är 219,7 miljoner euro i förhållande till minimikravet i pelare 1, 155,5 miljoner euro i förhållande till kapitalkravet i pelare 1 och 108,2 miljoner euro i förhållande till kapitalkravet i pelare 2.

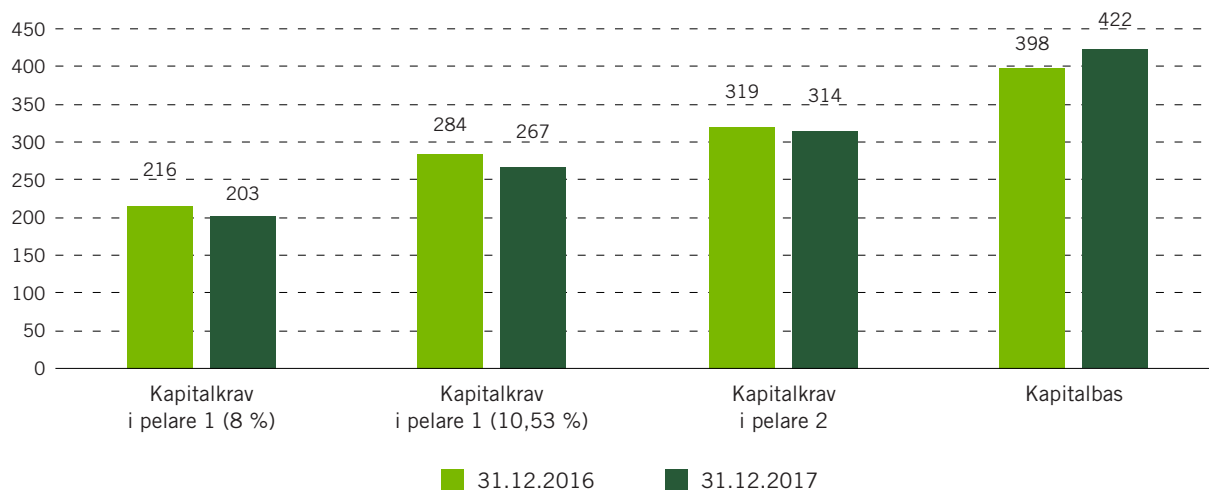
Det riskbaserade kapitalkravet (pelare 2) för kreditrisk utgörs av kapitalkrav i pelare 1 och den koncentrationsrisk som har beräknats för de största företagen. Till skillnad från kapitalkravet i pelare 1 behandlas kreditrisken för treasurys placeringsverksamhet i pelare 2 som en spreadrisk som ingår i marknadsrisken. Dessutom behandlas marknadsrisken för treasurys (banking books) positioner i sin helhet under marknadsrisken i analysen enligt pelare 2, medan marknadsrisken i analysen enligt pelare 1 ingår i kapitalkravet för kreditrisk. Kapitalkraven enligt pelare 2 för strategirisker och affärsrisker har analyserats utifrån scenarier. Kapitalkravet i pelare 2 för operativ risk bygger på kapitalkravet i pelare 1.

Tabell 13: Kapitalkrav i pelare 1 och kapitalkrav i pelare 2

Kapitalkrav i pelare 1 och kapitalkrav i pelare 2, mn €	31.12.2017	31.12.2016
Kapitalkrav i pelare 1 totalt	202,5	215,6
Kreditrisk	180,2	191,3
Marknadsrisk	0,0	0,1
Operativ risk	22,2	24,0
Värdejustering av exponeringar	0,2	0,2
Kapitalkrav i pelare 2 totalt	314,0	319,5
Kreditrisk	190,6	188,5
Spreadrisk	52,6	69,3
Övrig marknadsrisk	22,8	20,3
Operativ risk	22,2	24,0
Strategirisk	10,6	6,7
Affärsrisk	15,3	10,8
Kapitalbas	422,2	398,2
Kapitalbuffertar		
Minimikapitalkrav i pelare 1 (8 %)	219,7	182,6
Kapitalkrav i pelare 1 (10,53 %)	155,5	114,4
Kapitalkrav i pelare 2	108,2	78,7

Figuren nedan åskådliggör hur minimikapitalkravet i pelare 1 (8 %), kapitalkravet i pelare 1 (10,53 %) respektive pelare 2 och kapitalbasen har utvecklats i förhållande till föregående räkenskapsperiod. Det framgår av figuren att kapitalkraven har minskat och kapitalbasen ökat jämfört med läget vid utgången av 2016.

Figur 10: Kapitalbas och kapitalkrav, mn €

5.5.8.5 Skuldsättning och bruttosoliditetsgrad

I tabellen nedan visas information i anslutning till S-Bankens kapitalkrav enligt den delegerade förordningen (EU 62/2015) om ändring av EU:s kapitaltäckningsförordning och genomförandeförordningen om fastställande av tekniska standarder för genomförande med avseende på upp-

lysningsskraven om bruttosoliditetsgrad för institut (EU 200/2016). Dessutom finns i den nedre delen av tabellen en kvalitativ beskrivning av åtgärder och faktorer i anslutning till hanteringen av risken för alltför låg bruttosoliditet, vilka har påverkat bruttosoliditetsgraden. S-Bankens bruttosoliditetsgrad är stark: 6,38 procent (6,69 %).

Tabell 14: Bruttosoliditetsgrad (EU 200/2016)

Bruttosoliditetsgrad, mn €		
Tabell LRSum: Sammanfattande avstämning av redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad	31.12.2017	31.12.2016
Sammanlagda tillgångar enligt offentliga finansiella rapporter	5 670,61	5 203,57
Justeringar för finansiella derivatinstrument	3,70	3,32
Justeringar för transaktioner för värdepappersfinansiering		
Justering för poster utanför balansräkningen (dvs. konvertering till kreditequivallenter för exponeringar utanför balansräkningen)	197,84	160,59
Andra justeringar	-40,37	-43,59
Sammanlagda exponeringar i bruttosoliditetsgrad	5 831,78	5 323,89
Tabell LRCom: Bruttosoliditetsgrad – gemensam upplysning	31.12.2017	31.12.2016
Exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat och transaktioner för värdepappersfinansiering)		
Poster i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och förvaltningstillgångar, men inklusive säkerhet)	5 629,24	5 158,68
Sammanlagda exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och förvaltningstillgångar)	5 629,24	5 158,68
Derivatexponeringar		
Återanskaffningskostnad förbunden med samtliga derivattransaktioner (dvs. netto av medräkningsbar kontantvariationsmarginal)	4,70	4,60
Sammanlagda derivatexponeringar	4,70	4,60
Övriga exponeringar utanför balansräkningen		
Poster utanför balansräkningen i teoretiska bruttobelopp	1 578,50	1 161,49
(Justeringar för konvertering till kreditequivallenter)	-1 380,67	-1 000,90
Övriga exponeringar utanför balansräkningen	197,84	160,59
Kapital- och sammanlagda exponeringar		
Primärkapital (T1)	372,20	356,24
Sammanlagda exponeringar i bruttosoliditetsgrad	5 831,78	5 323,87
Bruttosoliditetsgrad	6,38 %	6,69 %

Tabell LRSpl: Uppdelning av exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och undantagna exponeringar)	31.12.2017	31.12.2016
Sammanlagda exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och undantagna exponeringar) varav:	5 629,24	5 158,68
Exponeringar i handelslagret	0,00	0,00
Exponeringar utanför handelslagret, varav:	5 629,24	5 158,68
Säkerställda obligationer	360,60	282,31
Exponeringar som hanteras som exponeringar mot nationella regeringar	783,38	323,00
Exponeringar mot delstatliga självstyrelseorgan, multilaterala utvecklingsbanker, internationella organisationer och offentliga organ som inte behandlas som exponeringar mot nationella regeringar	7,08	17,11
Institut	394,72	640,28
Säkrade genom panträtt i fastigheter	2 505,67	2 224,63
Hushållsexponeringar	1 006,50	920,85
Företag	518,88	681,99
Fallerade exponeringar	11,88	12,14
Övriga exponeringar (t.ex. aktier, värdepapperiseringar och övriga motpartslösa tillgångar)	40,54	56,37

Tabell LRQua: Fritt textfält för offentliggörande av kvalitativa poster **Fritext**

En beskrivning av vilka åtgärder som vidtas för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet

I S-Banken följer man med skuldsättningsrisken som en del av den kontinuerliga rapporteringen och för koncernens soliditetsgrad har man satt upp en intern minimimålnivå som en del av riskbudgeteringen som hör till den övergripande riskstrategin.

En beskrivning av de faktorer som har påverkat bruttosoliditeten under den period som den offentliggjorda bruttosoliditeten avser

S-Bankens soliditetsgrad sjönk från 6,7 procent till 6,4 procent under räkenskapsperioden. Soliditetsgraden har beräknats enligt CRR och den delegerade förordningen (EU) 2014/62. Förändringen under räkenskapsperioden förklaras av att de sammanlagda exponeringarna i bruttosoliditetsgraden ökade med 509 miljoner euro. Tier 1-kapitalbasen ökade på motsvarande sätt med 16,9 miljoner euro.

5.5.8.6 Intecknade tillgångar

I tabellen nedan lämnas information enligt förordning (EU) 295/2017 om tillgängligheten av tillgångar för att säkra finansiering. I enlighet med förordningen offentliggörs separat för inteckning avseende samtliga tillgångar i balansräkningen och inteckning avseende samtliga poster utanför balansräkningen. Uppgifterna offentliggörs med användning av medianvärden. Medianvärden ska vara löpande

kvartalsvisa medianvärden för de föregående tolv månaderna och ska bestämmas genom interpolation.

S-Banken har inga erhållna säkerheter för derivatinstrument. Därför rapporteras endast S-Bankens tillgångsposter i mall B.

Tabell 15: Intecknade tillgångar (EU 2295/2017), mn €

Mall A – Intecknade och icke-intecknade tillgångar

	Redovisat värde av intecknade tillgångar	Verkligt värde av intecknade tillgångar	Redovisat värde av icke intecknade tillgångar	Verkligt värde av icke-intecknade tillgångar				
	varav schablon- mässigt medräknings- bara likvida tillgångar av extremt hög kvalitet (EHQLA) och likvida tillgångar av hög kvalitet (HQLA)	varav schablon- mässigt medräknings- bara likvida tillgångar av extremt hög kvalitet (EHQLA) och likvida tillgångar av hög kvalitet (HQLA)	varav EHQLA och HQLA	varav EHQLA och HQLA				
	010	030	040	050	060	080	090	100
010 Det rapporterade institutets tillgångar	182,6				5 337,3			
030 Egetkapitalinstrument	0,0				30,0			
040 Räntebärande värdepapper	168,3	168,3			1 200,3		1 200,3	
050 varav: säkerställda obligationer	10,1	10,1			320,6		320,6	
060 varav: tillgångssäkrade värdepapper	0,0	0,0			0,0		0,0	
070 varav: emitterade av offentliga organ	14,7	14,7			242,8		242,8	
080 varav: emitterade av finansiella företag	153,6	153,6			619,6		619,6	
090 varav: emitterade av icke-finansiella företag	0,0	0,0			348,8		348,8	
120 Andra tillgångar	3,5				57,5			

Mall B – Erhållna säkerheter

	Det verkliga värdet av intecknade erhållna säkerheter eller egna räntebärande värdepapper	Verkligt värde av erhållna säkerheter eller emitterade egna räntebärande värdepapper som kan intecknas		
	varav schablonmäs- sigt medräkningsbara likvida tillgångar av extremt hög kvalitet (EHQLA) och likvida tillgångar av hög kvalitet (HQLA)	varav EHQLA och HQLA		
	010	030	040	060
250 Totala tillgångar, erhållna säkerheter och emitterade egna räntebärande värdepapper	182,6			

Mall C – Inteckningskällor

	Matchande skulder, ansvarsförbindelser eller värdepapperslån	Tillgångar, erhållna säkerheter och andra emitterade egna räntebärande värdepapper än säkerställda obligationer och intecknade tillgångssäkrade värdepapper
	010	030
010 Redovisat värde av valda finansiella skulder	7,4	11,4
011 varav: OTC-derivat	7,4	11,4

Mall D – Kompletterande förklarande information

I tabellerna presenteras information om intecknade tillgångar och därtill hörande skulder. Siffrorna anges med kvartalsvisa medianvärden för 2017. Tillgångar anses vara intecknade om de har lämnats som pant eller säkerhet eller utgör säkerhet för en transaktion som upptagits i balansräkningen. Även andra tillgångar som inte är fritt tillgängliga för koncernen klassificeras som intecknade. De intecknade tillgångarna anknyter huvudsakligen till derivatinstrument och säkerheter vid handel. Av de icke-intecknade tillgångarna kan exempelvis immateriella och materiella säkerheter samt resultatregleringar och skattefordringar inte användas som säkerhet.

5.5.9 S-BANKENS RISKER

5.5.9.1 Allmänt

Med risk avses osäkerhet om det väntade framtida ekonomiska utfallet. Med eliminering av risk avses enligt ekonomiteorin låg men förutsägbar avkastning. Vanligen är den riskfria avkastningsnivån så låg att om den låsts in medför det enbart en liten osäkerhet om det ekonomiska utfallet, medan verksamheten totalt sett ger förlust efter rörelsekostnader. Därför ska man vid affärsverksamheten på ett kontrollerat sätt inom ramen för risktagningens viljan ta risker där den förväntade avkastningen är tillräcklig i förhållande till de väntade riskerna.

Nedan behandlas definitionerna av risker som är centrala för S-Banken enligt riskkategori, metoder för att mäta och hantera dessa risker, uppföljning och rapportering samt beräkning av riskbaserat kapitalbehov. Slutligen presenteras S-Bankens riskbaserade kapitalbehov.

5.5.9.2 Kreditrisker

5.5.9.2.1 Definition, mätning och hantering av kreditrisk

Med kreditrisk avses att motparten inte uppfyller sina skyldigheter enligt avtalet, det vill säga försummar sin betalningsskyldighet till S-Banken och detta medför kreditförlust för S-Banken. Risk kan exempelvis uppstå i situationer där kreditgivningen inte har grundat sig på korrekt eller tillräcklig information eller om kundens ekonomiska ställning eller värdet på säkerheten förändras under kreditens löptid. Kreditrisk kan också uppstå på grund av åtaganden utanför balansräkningen, såsom outnyttjade kreditarrangemang, -limiter och borgensförbindelser. Kreditrisker och motpartsrisker uppkommer också vid S-Bankens placeringsverksamhet, aktieförmedling när motparter inte klarar av sina betalningsåtaganden och vid kapitalförvaltning till följd av förfallna provisioner som kunderna inte har betalat.

S-Banken har ingen sådan värdepapperisering som kan ge upphov till kreditrisk, motpartsrisk eller marknadsrisk.

Med hjälp av en kreditriskstrategi säkerställer man att god banksed och kreditgivningssed samt externa regler iakttas i kreditriskhanteringen. Styrelsen fastställer minst en gång per år de viktigaste målen och gränserna för kreditgivningen som en del av bankens kreditriskstrategi. Målen och gränserna bygger på S-Bankens strategi samt verksamhetsplanen och den övergripande riskstrategin. Med hjälp av kreditriskstrategin, tillhörande mål, limiter, befogenheter att fatta kreditbeslut samt andra väsentliga principer leder

styrelsen nivåerna på koncernens utlåning. Till den övergripande hanteringen av kreditrisken hör kreditgivningsprocessen, limiter, verksamhet som minskar kreditrisken såsom säkerhetshantering och borgensförbindelser, prissättning samt uppföljning, övervakning och rapportering av kreditrisker.

Kreditrisken hanteras i affärs- och stödfunktionerna enligt de principer och limiter som är fastställda i koncernens övergripande riskstrategi och kreditriskstrategi. På så sätt säkerställer man att man har reserverat tillräckligt kapital för de tagna riskerna och att målen med risktagningens viljan och riskhanteringen uppnås.

5.5.9.2.2 Kreditgivnings- och hanteringsprocess

Vid kreditgivning är syftet att erbjuda kunden en sådan kreditprodukt eller kombination av kreditprodukter som bäst passar för kundens behov. Kreditgivningen och hanteringen grundar sig på en process, vars delar är bl.a. identifiering av kunden, kundspecifik analys, kontroll av betalningsstörningar och riskklassificering samt bedömning av det projekt som finansieras och värdering av en eventuell säkerhet. För kunder som ansöker om kredit utförs en analys, med hjälp av vilken man undersöker den sökandes förmåga att ta ansvar för sina åtaganden. Uppgifter som samlas in och analyseras beror på vilken kredit som ansöks, dess användningsändamål samt på kundgruppen. Överlag bedöms kreditansökningar utifrån variabler och kriterier som beskriver kundens kreditvärdighet, bland annat dennes socioekonomiska profil, återbetalningsförmåga samt kund- och betalningsbeteende.

Koncernens styrelse har den högsta beslutanderätten om kreditbeslut och den har vidaredelegerat beslutanderätten inom koncernen. På beslutsbefogenheter inverkar hur högt kreditbeloppet är samt kundgruppens totala exponeringar och eventuella realsäkerheter och garantier. Kreditförslag, -beslut och ändringar i krediter bereds, genomförs och dokumenteras på överenskommet sätt. Själva kreditbeslutsprocessen är centraliserad och en del av privatkundernas kreditbeslut fattas automatiskt enligt riskklassificeringsmodellerna. På så sätt säkerställs lönsamhet, effektivitet och en jämn kvalitet i kreditbeslut. Väsentliga uppgifter och risker gällande den beviljade krediten går igenom tillsammans med kunden i enlighet med bankens anvisningar.

Den maximala belåningsgraden, det vill säga det så kallade lånetaket, som myndigheten fastställer är 90 procent. Den anger det maximala kreditbelopp som beviljas vid bostadsfinansiering till privatkunder i förhållande till det verkliga värdet av säkerheterna för krediten vid den tidpunkt då

krediterna beviljas. S-Bankens genomsnittliga belåningsgrad vid bostadsfinansiering var 61,8 procent 2017.

S-Banken följer regelbundet upp givna krediter, utvecklingen av kundens situation och säkerheternas värde med hjälp av kredithantering och kunduppföljning. På så sätt kan man upptäcka eventuella problemexponeringar och reagera på dem på lämpligt sätt.

5.5.9.2.3 S-Bankens kreditriskposition

Tabellerna som beskriver kreditriskerna har i föreliggande redovisning upprättats genom tillämpning av upplysningskraven i pelare 3 (EBA/GL/2016/11) som började gälla 31 december 2017. Riktlinjerna anger både hur upplysningarna ska rapporteras och hur informationen ska lämnas på specifika rader och kolumner. Därför är tabellerna och sifferuppgifterna om kreditrisker inte helt jämförbara med årsredovisningen 2016.

Kreditrisken är den mest betydande risktypen som binder kapitalbaskravet i S-Banken. Tabell 16 beskriver det totala respektive genomsnittliga nettobeloppet för kreditriskexponeringar i S-Bankens balansräkning. Nettobeloppet är exponeringens bokförda bruttovärde minus reserveringar/nedskrivningar. Den genomsnittliga nettoexponeringen är det genomsnittliga värdet för nettoexponering vid slutet av varje kvartal för observationsperioden.

Transaktioner som ger upphov till de största kreditriskerna är utlåning med säkerhet i fastighet (privatkunder, företagskunder och bostadsaktiebolag) med en riskvikt på 35 procent vid utgången av perioden, hushållsexponeringar med 28 procent (inkl. utlåning till privatkunder utan säkerhet) och företag med 14 procent. Jämfört med läget vid utgången av 2016 (6 325 mn €) ökade kreditriskexponeringarna med cirka 14 procent, vilket berodde på ökad utlåning i enlighet med strategin.

Tabell 16: Totalt och genomsnittligt nettobelopp för exponeringar (EU CRB-B)

Exponeringsklass, mn €	Exponeringarnas nettovärde vid slutet av perioden	Genomsnittliga nettoexponeringar över perioden
Stater och centralbanker	519,3	303,4
Regionala och lokala myndigheter	264,0	218,0
Offentliga organ	7,1	7,1
Institut	400,4	496,6
Företag	1 032,1	1 144,5
Hushållsexponeringar	2 046,7	1 813,0
Säkrade genom panträtt i fastigheter	2 529,8	2 437,7
Fallerade exponeringar	11,9	12,1
Högriskposter	0,0	9,3
Säkerställda obligationer	360,6	328,0
Företag för kollektiva investeringar	30,7	27,3
Exponeringar mot eget kapital	0,3	0,3
Övriga exponeringar	9,6	18,9
Summa schablonmetoden	7 212,4	6 816,1

Tabell 17 presenterar den geografiska indelningen av exponeringarna i och utanför balansräkningen enligt väsentliga områden per exponeringsklass. Största delen av exponeringarna, cirka 94 procent, hänför sig till Finland. Den näst

största andelen, cirka 5 procent, hänför sig till Norden. Den geografiska fördelningen av exponeringarna är i stort sett oförändrad jämfört med 2016

Tabell 17: Geografisk fördelning av exponeringar (EU CRB-C)

Exponeringsklass, mn €	Finland	Norden	Övriga EU-länder	Övriga länder	Totalt
Stater och centralbanker	497,1	22,2	0,0	0,0	519,3
Regionala och lokala myndigheter	250,9	13,1	0,0	0,0	264,0
Offentliga organ	7,1	0,0	0,0	0,0	7,1
Institut	251,5	102,2	34,7	12,0	400,4
Företag	993,2	38,2	0,0	0,8	1 032,1
Hushållsexponeringar	2 044,4	0,1	1,7	0,5	2 046,7
Exponeringar med säkerhet i fastighet	2 528,9	0,2	0,4	0,2	2 529,8
Fallerade exponeringar	11,9	0,0	0,0	0,0	11,9
Säkerställda obligationer	125,9	178,8	0,0	55,9	360,6
Företag för kollektiva investeringar	26,2	0,0	0,0	4,5	30,7
Exponeringar mot eget kapital	0,2	0,0	0,1	0,0	0,3
Övriga exponeringar	9,6	0,0	0,0	0,0	9,6
Totalt	6 746,8	354,8	36,9	73,9	7 212,4

Tabell 18 visar fördelningen av exponeringar i och utanför balansräkningen enligt bransch och exponeringsklass. Tabellen innehåller de branscher och exponeringar som definieras som väsentliga enligt riktlinje EBA/GL/2014/14. Branscher och exponeringar som betraktas som oväsentliga har samlats på raden "övriga exponeringar" och i kolumnen "övriga branscher totalt".

Procentuellt sett kan cirka 56 % av S-Bankens kreditriskexponeringar inte hänföras till en viss bransch. I den kolumnen utgörs 28 procent av exponeringarna av utlåning till privatkunder mot säkerhet i fastighet och 27 procent är annan utlåning till privatkunder. Exponeringar som hänför sig till finansierings- och försäkringsverksamhet utgör cirka 20 procent av riskexponeringarna och cirka 8 % anknyter till fastighetsbranschen. Branschfördelningen av exponeringarna är i stort sett oförändrad jämfört med 2016.

Tabell 18: Koncentration av exponeringar per typ av bransch (EU CRB-D)

Exponeringsklass, mn €	Tillverkning	Försörjning av el, gas, värme och kyla	Byggsverksamhet	Partihandel och detaljhandel	Transport och magasinering	Information och kommunikation	Finans- och försäkringsverksamhet	Fastighetsverksamhet	Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	Övriga branscher totalt	Ingen bransch	Totalt
Stater och centralbanker	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	491,9	0,0	0,0	27,4	0,0	0,0	519,3
Regionala och lokala myndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	264,0	0,0	0,0	264,0
Offentliga organ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	0,0	0,0	7,1
Institut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	400,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	400,4
Företag	100,6	121,7	123,4	369,5	21,3	25,9	102,1	99,4	24,9	0,0	26,5	17,0	1 032,1
Hushållsexponeringar	1,2	0,0	2,5	0,5	0,4	1,2	8,5	47,0	0,5	0,0	5,9	1 979,0	2 046,7
Exponeringar med säkerhet i fastigheter	0,0	0,0	5,2	0,0	0,0	0,0	81,7	434,3	1,9	0,0	0,3	2 006,3	2 529,8
Fallerade exponeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,8	11,9
Säkerställda obligationer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	360,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	360,6
Företag för kollektiva investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	21,0	9,7	0,0	0,0	0,0	0,0	30,7
Exponeringar mot eget kapital	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Övriga exponeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,6	9,6
Totalt	101,9	121,7	131,2	370,0	21,7	27,1	1 466,4	590,4	27,2	298,5	32,7	4 023,7	7 212,4

Tabell 19 visar fördelningen av exponeringar i balansräkningen per återstående löptid och exponeringsklass. I motsats till tabellerna ovan omfattar rapporteringen inte exponeringar utanför balansräkningen enligt riktlinjerna i EBA/GL/2016/11. Största delen av exponeringar med säkerhet

i fastighet har en löptid på mer än tio år (ca 77 % av exponeringarna med säkerhet i fastighet), vilket är vanligt när det gäller utlåning för bostäder. Jämfört med läget vid utgången av 2016 har andelen kortfristiga (0–3 mån.) exponeringar mot stater och centralbanker ökat.

Tabell 19: Exponeringars löptid (EU CRB-E)

Exponeringsklass, mn €	0–3 mån.	3–12 mån.	1–5 år	5–10 år	över 10 år	Totalt
Stater och centralbanker	518,2	0,0	1,1	0,0	0,0	519,3
Regionala och lokala myndigheter	131,5	37,5	95,1	0,0	0,0	264,0
Offentliga organ	0,0	2,0	5,1	0,0	0,0	7,1
Institut	56,9	52,1	272,2	7,5	10,7	399,4
Företag	187,8	28,0	213,2	38,9	51,0	518,9
Hushållsexponeringar	278,8	7,0	153,0	201,8	365,9	1 006,5
Exponeringar med säkerhet i fastighet	104,9	8,1	267,9	206,4	1 918,4	2 505,7
Fallerade exponeringar	2,6	0,1	1,1	1,1	7,1	11,9
Säkerställda obligationer	5,1	64,9	168,7	121,9	0,0	360,6
Företag för kollektiva investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	30,7	30,7
Exponeringar mot eget kapital	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
Övriga exponeringar	9,3	0,0	0,0	0,2	0,0	9,6
Totalt	1 295,2	199,7	1 177,3	577,7	2 384,1	5 633,9

Tabell 20 är en översikt av kreditriskexponeringarna i och utanför S-Bankens balansräkning före och efter riskreducerande åtgärder samt av minikapitalkraven (8 %)

per exponeringsklass. Kreditriskreducering och borgen samt finansiella säkerheter behandlas närmare i avsnitt 5.5.9.2.5.

Tabell 20: Sammanfattning av kreditriskexponeringar per motpart före och efter riskreducerande åtgärder

Exponeringsklass, mn €	Exponeringsvärde före riskreducerande åtgärder	Borgen	Finansiella säkerheter	Exponering efter riskreducerande åtgärder	Riskvägda exponeringsbelopp	Kapitalbaskrav
Stater och centralbanker	519,3	185,5	0,0	704,8	0,0	0,0
Regionala och lokala myndigheter	264,0	0,2	0,0	264,2	0,0	0,0
Offentliga organ	7,1	0,0	0,0	7,1	1,4	0,1
Institut	400,4	-13,4	32,3	419,3	128,0	10,2
Företag	1 032,1	79,1	-18,9	1 092,4	577,8	46,2
Hushållsexponeringar	2 046,7	-251,4	-13,4	1 781,9	577,3	46,2
Säkerhet i fastighet	2 529,8	0,0	0,0	2 529,8	876,1	70,1
Fallerade exponeringar	11,9	0,0	0,0	11,9	14,8	1,2
Säkerställda obligationer	360,6	0,0	0,0	360,6	36,1	2,9
Företag för kollektiva investeringar	30,7	0,0	0,0	30,7	30,7	2,5
Exponeringar mot eget kapital	0,3	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0
Övriga poster	9,6	0,0	0,0	9,6	9,6	0,8
Totalt	7 212,4	0,0	0,0	7 212,4	2 251,9	180,2

5.5.9.2.4 Stora exponeringar och koncentrationsrisker

Syftet med hanteringen av stora exponeringar är att begränsa de sammanlagda exponeringarna mot en enskild kund eller kundgrupp och på så sätt hantera kreditrisken som hänför sig till dem. Enligt definitionen i regleringen är exponeringen mot en kundgrupp en stor exponering när dess värde utgör minst 10 procent av ett godtagbart kapital. S-Banken får inte ådra sig en exponering gentemot en kund eller grupp av kunder med inbördes anknytning, vars värde efter kreditriskreduceringen överstiger 25 procent av bankens godtagbara kapital.

Enligt artikel 395 i kapitaltäckningsförordningen får banken inte ådra sig en exponering gentemot en kund som är ett institut eller om en grupp av kunder inbegriper ett eller flera institut, vars värde överstiger antingen 25 procent av S-Bankens kapital eller 150 miljoner euro. Samtidigt får summan av exponeringsvärdena, efter det att hänsyn tagits till effekten av riskreducering, gentemot de övriga kunderna i kundgruppen inte överstiga 25 procent. Styrelsen har fastställt ett gränsvärde på 150 miljoner euro för varje institut, vilket inte överskrider det andra gränsvärdet enligt förordningen, nämligen 100 procent av kapitalbasen.

Hanteringen av stora exponeringar i S-Banken sker med totala limiter som fastställs på koncernnivå för varje kundgrupp. I praktiken kan beloppet på en enskild exponering där kundgruppen ska utredas vara mindre än 2 procent av kapitalbasen, vilket är det gränsvärde som rekommenderas av europeiska banktillsynskommittén CEBS (Committee of European Banking Supervisors). Med grupp av kunder avses kunder med inbördes anknytning, som antingen utövar kontroll över varandra eller har ett betydande inbördes ekonomiskt beroende. Med inbördes ekonomiskt beroende avses i detta sammanhang en situation där en kunds ekonomiska svårigheter allvarligt kan äventyra betalningsförmågan hos en eller alla kunder som hör till kundgruppen. Styrgruppen för bankverksamheten fördelar kundgruppernas limiter på de olika affärsenheterna.

S-Bankens kundkrets inom utlåningen till privatkunder är stor i antalet. En eventuell koncentrationsrisk är mindre eftersom kundkretsen är geografiskt fördelad på olika delar av Finland samt krediterna och säkerheterna är fördelade mellan olika kreditprodukter. Främst kreditinstitut och företag kan orsaka koncentrationsrisk för S-Banken. Koncentrationsrisken följs upp regelbundet som en del av ledningens riskrapport. För närvarande medför kreditinstitut ingen

koncentrationsrisk enligt den tillämpliga modellen och inga kapital reserveras för koncentrationsrisken. Kapitalplanen innehåller ett särskilt stresstest av koncentrationsrisken för de största exponeringarna och utifrån testet har ett riskbaserat kapitalbehov fastställts för koncentrationsrisken.

De indirekta exponeringar som uppstått genom säkerheter ingår också i övervakningen av riskkoncentrationerna. Fastighetssäkerheter är den största enskilda säkerhetsgruppen inom S-Banken. Fastighetssäkerheterna är fördelade på ett stort antal enskilda lån och dessutom är de geografiskt fördelade på olika delar av Finland. Effekterna av eventuella förändringar i fastighetssäkerheternas värde på koncernens kapital och kapitaltäckning bedöms som en del av analyserna av olika scenarion i kapitalplanen.

5.5.9.2.5 Kreditriskreducering

Säkerheter och borgensförbindelser är ett sätt för S-Banken att reducera kreditrisken. De inverkar på beviljande och prissättning av krediter med säkerhet. S-Bankens styrelse beslutar om godtagbara säkerheter och om deras värderingsprinciper. Som borgen används vanliga former av borgen, t.ex. statsborgen och borgensförbindelser av en fysisk eller juridisk person. Vid borgen överförs kundrisken från motparten till borgensmannen. Säkerheter och borgen används vid kreditriskhanteringen av olika kreditprodukter på de sätt som fastställs i kreditgivningsinstruktionerna. Detta innebär att man ska säkerställa att de använda säkerheterna är godtagbara, deras omfattning och att de är bindande och kan realiseras.

Principen är att krediter endast beviljas kunder vars återbetalningsförmåga är tillräckligt god oberoende av eventuella säkerhetens värde. Säkerheternas värde följs upp och uppdateras under kredittiden och uppgifterna om deras egenskaper dokumenteras i syfte att identifiera och hantera eventuella riskkoncentrationer. Dessutom rapporteras beloppet av säkerheter och garantier regelbundet inom organisationen.

Ett sätt att reglera risktagningsnivån är riskbaserad prissättning, varvid kundens kreditvärdighet och eventuella säkerheter påverkar priset på kreditprodukterna.

Som riskreducerande element i beräkningen av kapitalkravet för kreditrisk har man använt säkerheter i fastighet, obetalda kreditriskskydd (t.ex. statsborgen) och förbetalda kreditriskskydd som skuldebrev i form av främmande kapital utgivna av institut.

I tabellen nedan beskrivs säkerheter och garantier fördelade enligt kapitaltäckningsrapporteringen. Den största förändringen har skett i beloppet på fastighetssäkerheter vilket beror på den ökade bolånestocken. Posten "Exponeringar mot stater och centralbanker" har också ökat med cirka 60

procent jämfört med 2016, på grund av en ökning i lånen med statsborgen. Den största enskilda borgenären är finska staten. Företagsexponeringar utgörs främst av en borgensförsäkring som beviljas av Försäkringsaktiebolaget Garantia och där försäkringsobjektet är S-Bostadslån.

Tabell 21: Säkerheter som utnyttjas vid kapitaltäckning

Säkerheter och garantier som utnyttjas vid kapitaltäckning	Exponeringsvärde (mn €)	
	2017	2016
Exponeringar mot stater och centralbanker	185,5	115,7
Exponeringar mot regionala och lokala myndigheter	0,2	2,2
Institutsexponeringar	32,3	19,0
Företagsexponeringar	79,1	64,4
Säkerhet i fastighet	2 529,8	2 268,6

Tabell 22 visar effekterna av riskreducerande åtgärder på exponeringar i och utanför balansräkningen vid redovisningsperiodens slut. Exponeringarna i balansräkningen utgör cirka 78 procent av kreditriskexponeringarna (7 213,6 mn €) före riskreducerande åtgärder. Densiteten av riskvägt exponeringsbelopp anger exponeringsklassens

genomsnittliga riskvikt efter kreditkonverteringsfaktor och efter kreditriskreducering. Densiteten har minskat med cirka 6 procentenheter jämfört med 2016. Det beror bland annat på avyttringen av affärsverksamheten för små och medelstora företag samt jord- och skogsbruksföretag.

Tabell 22: Kreditriskexponering och effekter av kreditriskreducering (EU CR4)

Exponeringsklass, mn €	Exponeringar före kreditkonverteringsfaktor och kreditriskreducering		Exponeringar efter kreditkonverteringsfaktor och kreditriskreducering		Riskvägda exponeringsbelopp och densitet av riskvägt exponeringsbelopp	
	Belopp i balansräkningen	Belopp utanför balansräkningen	Belopp i balansräkningen	Belopp utanför balansräkningen	Riskvägda exponeringsbelopp	Densitet av riskvägt exponeringsbelopp
Stater och centralbanker	519,3	0,0	687,1	3,5	0,0	0,0 %
Regionala och lokala myndigheter	264,0	0,0	264,2	0,0	0,0	0,0 %
Offentliga organ	7,1	0,0	7,1	0,0	1,4	20,0 %
Institut	399,4	1,0	418,3	0,5	128,0	30,6 %
Företag	518,9	513,3	578,4	35,4	577,8	94,1 %
Hushållsexponeringar	1 006,5	1 040,2	760,1	12,5	577,3	74,7 %
Säkerhet i fastighet	2 505,7	24,1	2 505,7	5,1	876,1	34,9 %
Fallerade exponeringar	11,9	0,0	11,9	0,0	14,8	124,4 %
Säkerställda obligationer	360,6	0,0	360,6	0,0	36,1	10,0 %
Företag för kollektiva investeringar	30,7	0,0	30,7	0,0	30,7	100,0 %
Exponeringar mot eget kapital	0,3	0,0	0,3	0,0	0,3	100,0 %
Övriga poster	9,6	0,0	9,6	0,0	9,6	100,0 %
Totalt	5 633,9	1 578,5	5 633,9	57,0	2 251,9	39,6 %

Tabell 23 visar fördelningen av kreditriskexponeringarna i och utanför balansräkningen per tillgångsklass och riskvikt, efter kreditkonverteringsfaktor och efter kreditriskreducering. Riskvikterna i mallen motsvarar de kreditvärderingsklasser som tillämpas enligt artiklarna 113–134 i kapitaltäckningsförordningen.

Riskvikterna för skuldebrev utgivna av kreditinstitut beräknas utifrån emittentens eller instrumentets kreditbetyg. Institutsexponeringarna ingår särskilt i riskvikten 50 %. I beräkningen av kapitalkravet för kreditrisk använder S-Banken Standard & Poor's, Moody's Investors Services och Fitch Ratings kreditklassificeringar när den fastställer ris-

kvikter för stater och centralbanker, regionala myndigheter, offentliga organ, kreditinstitut, företag och värdepappersföretag. Om en post som utgör exponeringen tillhör ett särskilt emissionsprogram eller en särskild emissionsfacilitet med egen kreditvärdering, används denna kreditvärdering när riskvikten fastställs. I kolumnen "varav icke kreditvärderade" rapporteras exponeringar för vilka en kreditbedömning av ett externt ratinginstitut inte finns tillgänglig.

Per riskvikt riktade sig S-Bankens exponeringar framför allt till riskvikten 35 % (2 511 mn €), som inbegriper exponeringar med säkerhet i fastighet. I riskvikten 100 % bokförde

S-Banken i huvudsak företagsexponeringar (576 mn €) medan den lägsta klassen, 0 %, utgjordes av exponeringar mot stater och centralbanker samt mot regionala och lokala myndigheter (1 005 mn €). Säkerställda obligationer ingår främst i posten 10 % och hushållsexponeringar i posten 75 %. Jämfört med 2016 har exponeringarna mot central-

banker (riskvikt 0 %) ökat med cirka 460 mn €. Exponeringarna med säkerhet i fastighet (riskvikt 35 %) har också ökat med cirka 278 mn €. Institutsexponeringarna (riskvikt 20 %) har minskat med 270 mn € och företagsexponeringarna (riskvikt 100 %) med cirka 155 mn €.

Tabell 23: Fördelning av exponeringar per riskvikt (EU CR5)

Exponeringsklass, mn €	Riskvikt								Totalt	Varav icke kreditvärde- rade
	0 %	10 %	20 %	35 %	50 %	75 %	100 %	150 %		
Stater och centralbanker	690,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	690,7	0,0
Regionala och lokala myndigheter	264,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	264,2	0,0
Offentliga organ	0,0	0,0	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	0,0
Multilaterala utvecklingsbanker	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Institut	50,6	0,0	185,8	0,0	182,5	0,0	0,0	0,0	418,8	27,9
Företag	0,0	0,0	0,0	0,0	78,6	0,0	528,9	6,4	613,9	446,9
Hushållsexponeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	772,6	0,0	0,0	772,6	772,6
Säkerhet i fastighet	0,0	0,0	0,0	2 510,8	0,0	0,0	0,0	0,0	2 510,8	2 510,8
Fallerade exponeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,1	5,8	11,9	11,8
Högriskposter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Säkerställda obligationer	0,0	360,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	360,6	0,0
Företag för kollektiva investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,7	0,0	30,7	30,7
Exponeringar mot eget kapital	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,3
Övriga poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,6	0,0	9,6	9,6
Totalt	1 005,4	360,6	192,9	2 510,8	261,0	772,6	575,5	12,2	5 691,0	3 810,5

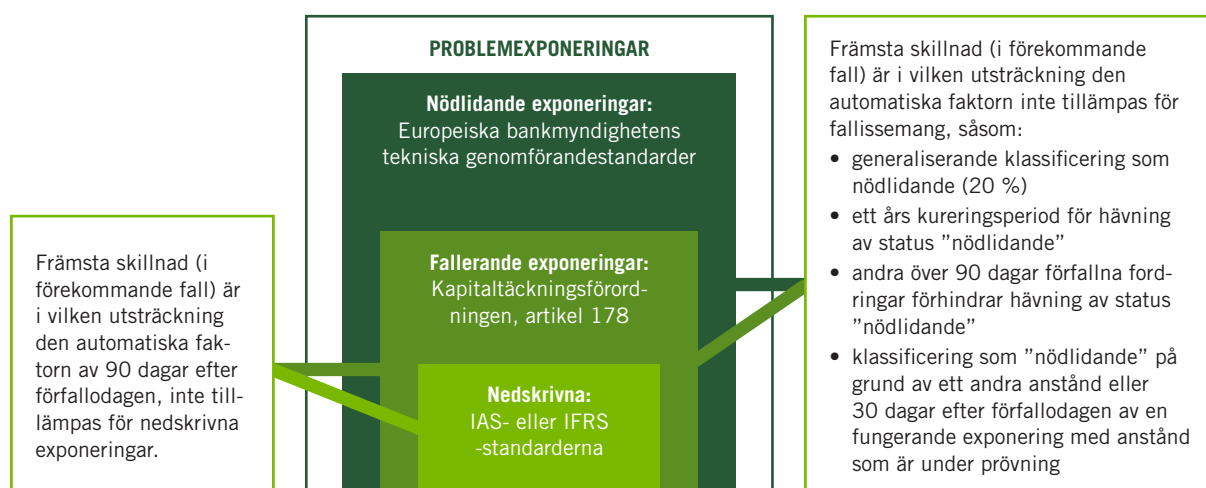
5.5.9.2.6 Kreditriskexponeringarnas kvalitet och nedskrivningar

Nedan beskrivs först de viktigaste begreppen som anknyter till kreditriskexponeringarnas kvalitet, problemexponeringar och nedskrivningar. Sedan presenteras siffrorna om kreditriskexponeringarnas kvalitet under räkenskapsperioden 2017. Sist beskrivs de väsentliga ändringarna i redovisningen av nedskrivningar med anledning av införandet av IFRS 9.

Beskrivning, definitioner och kontroll

Till problemexponeringar räknas bland annat exponeringar där betalaren har återbetalningsproblem och kreditavtalet måste omstruktureras (anstånd), över 90 dagar förfallna lån (fallerade) och nedskrivna samt nödlidande exponeringar. Figuren nedan åskådliggör förhållandena mellan begreppen gällande problemexponeringar i redovisnings- och kapitaltäckningsreglerna. Dessutom beskrivs de största skillnaderna avseende hanteringen av dessa poster i redovisningen och kapitaltäckningsreglerna.

Figur 11: Förhållande mellan definitionerna av nödlidande och fallerade exponeringar samt nedskrivningar samt skillnaderna i boksluts- och kapitaltäckningsreglerna

Källa: Europeiska centralbanken (Vägledning till banker om nödlidande lån. Mars 2017)

Betalningsdröjsmål, kundernas återbetalningsförmåga och missbruk av kreditprodukter följs upp dagligen och åtgärdas så tidigt som möjligt av kreditkontrollen. S-Bankens kreditkontroll och inkassering styrs av riskbaserade uppföljningsmetoder och effektiva processer samt av rutiner som bygger på god indrivningssed. Problemexponeringarnas utveckling följs upp regelbundet inom bankverksamheten och genom riskkontrollrapporter.

Nedskrivningar

Enligt bokslutsbestämmelserna är det fråga om en nedskrivning när man enligt objektiva kriterier bedömer att en fordran inte kommer att återbetalas till fullt belopp. Som objektiva belägg betraktas till exempel en kunds betalningsfördröjningar, betalningsoförmåga eller konkurs, företags- eller skuldsanering samt betydande förändring i kreditvärdigheten. Om det föreligger objektiva belägg för en värdeminskning, bokförs en nedskrivning. Som nedskriv-

ning bokförs det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av beloppet för förväntade kreditförluster, då all relevant information som varit tillgänglig innan bokslutet publicerades har beaktats vid rapporteringstidpunkten.

Nedskrivningen upptas i balans- och resultaträkningen via prövningen av nedskrivningsbehovet. Nedskrivningar utgörs av både enskilt betydande (specifika) nedskrivningar och gruppvisa nedskrivningar. I det första skedet granskas enskilda betydande exponeringar som betraktas som specifika kreditriskjusteringar enligt kapitaltäckningsförordningen (artikel 44.2.b). Vid bedömningen beaktas säkerhetens belopp i förhållande till krediten samt värderingsprocenten för säkerheten, typen av säkerhet och eventuella kostnader för realisering samt betalningsbeteende och kassaflödeskalkyler. Om det senare föreligger objektiva belägg för en värdeökning för en finansiell tillgång, återförs nedskrivningen. Sedan prövas en eventuell nedskrivning per grupp (allmänna kreditriskjusteringar) för tillgångar som inte är enskilt betydande och för vilka nedskrivningar inte har gjorts. Lån med likartade kreditriskegenskaper förenas i grupper och vid prövningen av grupperna görs en analys och en bedömning av de utestående fordringarnas övergång till nästa förseningsstatus och till sist till kreditförlust.

I S-Banken utförs en nedskrivningsgranskning minst en gång per kvartal. När räkenskapsperioden upphör bedöms en eventuell nedskrivning av en eller flera poster som hör till lånefordringar och kundfordringar. Enskilda eller gruppvisa nedskrivningar bedöms av affärsfunktionerna samt riskkontrollen och de förs till ledningsgruppen för bankverksamheten för godkännande.

I finansiella tillgångar som kan säljas upptas skuldebrev samt övriga inhemska och utländska värdepapper som inte klassificeras som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall, eller lånefordringar och kundfordringar. När man fått objektiva belägg för att ett skuldebrev eller en aktie som ingår i finansiella tillgångar som kan säljas borde nedskrivas avskrivs förlusten i eget kapital och upptas i resultaträkningen.

Nedskrivning av icke-noterade aktier fastställs utifrån skillnaden mellan bokföringsvärdet och nuvärdet av penningflödet från den estimerade diskonterade marknadsavkastningen för en motsvarande tillgång vid prövningstidpunkten. Om det verkliga värdet för ett säljbart skuldebrev senare stiger och uppgången objektivt kan anses anknyta till en händelse efter nedskrivningen, återkallas nedskrivningen

via resultaträkningen. Om det verkliga värdet av en aktie stiger senare upptas värdeuppgången i eget kapital.

Även nedskrivning av finansiella tillgångar som kan säljas bedöms av affärsfunktionerna och riskkontrollen innan ledningsgruppen för bankverksamheten godkänner nedskrivningen. Inga nedvärderingar har gjorts i finansiella tillgångar som kan säljas för 2017.

Fallerade exponeringar

Som fallerade exponeringar betraktas enligt kapitaltäckningsförordningen sådana poster som är obetalda mer än 90 dagar efter förfalldagen, sannolikt förblir obetalda eller nedskrivs specifikt. Om en del av exponeringen har klassificerats som fallerad i balansräkningen, ska den eventuellt ej uttagna delen, som inte upptas i balansräkningen, också klassificeras som fallerad.

Anstånd

Betalningsanstånd är lättnader i det ursprungliga återbetalningsprogrammet, som man kommit överens om med kunden för att hjälpa kunden att komma över tillfälliga betalningssvårigheter. Anstånd beviljas för att kunder som drabbas av lindriga ekonomiska svårigheter inte ska bli problemkunder eller för att problemkunder ska få tid att åtgärda situationen. Anstånd beviljas alltid med sikte på att säkerställa hållbar återbetalning.

Nödlidande exponeringar

Nödlidande exponeringar är ett bredare begrepp än nedskrivningar och fallissemang. Alla poster på vilka individuell nedskrivning görs enligt gällande bokslutsregler eller där exponeringen är fallerande enligt kapitaltäckningsreglerna ska också klassificeras som nödlidande exponeringar. Nödlidande exponeringar inbegriper också andra poster, som till exempel betalningsanstånd som betraktas som nödlidande. De viktigaste kriterierna för "nödlidande" är med andra ord hur länge det har gått sedan förfalldagen och hur sannolikt posten förblir obetald.

Exponeringens kvalitet

Nedan beskrivs kvaliteten på S-Bankens exponeringar både i och utanför balansräkningen. Tabell 24 visar både fallerade och icke-fallerade exponeringar samt nedskrivningsbeloppen för exponeringarna (inkl. kreditriskjusteringar och kreditförluster). I bokslutet 2017 utgör fallerade exponeringar (12,4 mn €) cirka 0,2 % av exponeringarna i och utanför balansräkningen. Specifika och allmänna kreditriskjusteringar (m.a.o. individuella och gruppvisa nedskrivningar) uppgick till 4,2 miljoner euro (2016: 3,6 mn €).

Beloppet av de ackumulerade kreditförlusterna (10,9 mn €) var större 2017 än under föregående räkenskapsperiod, men kreditförlusternas relativa andel av de totala lånen låg på samma nivå, det vill säga cirka 0,2 procent av exponering-

arna. I den sista kolumnen rapporteras det bokförda nettovärdet för exponeringarna, vars definition avviker från nettovärdet vid beräkning av kapitaltäckningen.

Tabell 24: Exponeringarnas kvalitet

Uppdelning av exponeringar, mn €	Bokfört bruttovärde		Specifik kreditriskjustering	Allmän kreditriskjustering	Ackumulerade kreditförluster	Nettovärde
	Fallerade exponeringar	Ej fallerade exponeringar				
Lån och förskott	12,4	4 241,1	0,5	3,8	10,9	4 249,2
Räntebärande värdepapper	0,0	1 331,4	0,0	0,0	0,0	1 331,4
Övriga	0,0	89,9	0,0	0,0	0,0	89,9
Exponeringar i balansräkningen totalt	12,4	5 662,5	0,5	3,8	10,9	5 670,6
Exponeringar utanför balansräkningen totalt	0,0	1 578,5	0,0	0,0	0,0	1 578,5

Nedskrivningarna hänför sig främst till privatkundernas kreditstock. Bland företagskunderna är nedskrivningarna mycket små. Den största nedskrivningsposten både procentuellt och i euro är kort- och konsumentkrediter utan säkerheter. Eftersom andelen av nedskrivningar för företagskunder är marginell i förhållande till det totala nedskrivningsbeloppet lämnar S-Banken med stöd av proportionalitetsprincipen inte ut upplysningar om dessa nedskrivningar per bransch.

Av S-Bankens exponeringar hänförde sig 94 procent till Finland (se tabell 17) och nedskrivningarna för privatkunder var spridda över hela landet. Därför lämnar banken i enlighet med proportionalitetsprincipen inga upplysningar om den geografiska fördelningen av dessa exponeringar.

Tabell 25 beskriver fördelningen av förfallna exponeringar i balansräkningen efter antal kreditdagar, oberoende av dessas tillstånd vad gäller osäkerhet. Exponeringarna rapporteras enligt bokfört bruttovärde, det vill säga enligt det individuella exponeringsbeloppet före nedskrivningar. Det bokförda bruttovärdet innehåller kapital och ränta för avtalet. Det bokförda bruttovärdet på förfallna exponeringar redovisas enligt antal kreditdagar. Största delen av de förfallna exponeringarna är mindre än 90 dagar förfallna: de utgör sammanlagt cirka 60 procent av de förfallna exponeringarna, och cirka 41 procent av exponeringarna är mindre än 60 dagar förfallna. Cirka 13 procent av exponeringarna är över ett år gamla. Andelen av förfallna exponeringar av det bokförda bruttobeloppet för exponeringarna i balansräkningen är mycket liten, endast 0,6 procent.

Tabell 25: Indelning av förfallna exponeringar efter antal kreditdagar (EU CR1-D)

Balanspost, mn €	Bokfört bruttovärde (mn €)					Totalt
	31–60 dagar	61–90 dagar	91–180 dagar	181 dagar –1 år	Över 1 år	
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	13,0	5,9	4,9	3,6	4,0	31,4

S-Banken har kompletterat upplysningarna om nedskrivna och förfallna exponeringar med information om osäkra exponeringar och kreditjusteringar enligt artiklarna 442.g och 442.i i kapitaltäckningsförordningen. Exponeringarna redovisas till bokfört bruttovärde före nedskrivningar. En sam-

manfattning av dessa exponeringar finns i tabellen nedan. Anståndsexponeringar (totalt 18,4 mn €) är cirka 0,3 procent och nödlidande exponeringar (14,5 mn €) är cirka 0,2 procent av det bokförda bruttovärdet för exponeringar i och utanför balansräkningen.

Tabell 26: Nödlidande exponeringar och anståndsexponeringar

MN €	Bokfört bruttovärde för fungerande och nödlidande exponeringar							Ackumulerade nedskrivningar och avsättningar samt negativa justeringar av verkligt värde till följd av kreditrisk				
	varav fungerande, men förfallna 31–90 dagar		varav nödlidande					av fungerande exponeringar		av nödlidande exponeringar		
	varav anståndsexponeringar	varav anståndsexponeringar	varav fallerade	varav nedskrivna	varav anståndsexponeringar	varav anståndsexponeringar	varav anståndsexponeringar	varav anståndsexponeringar	varav anståndsexponeringar	varav anståndsexponeringar	varav anståndsexponeringar	
Räntebärande värdepapper	1 331,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lån och förskott	4 253,5	17,8	17,4	14,3	12,4	1,5	3,5	3,7	0,1	0,5	0,1	0,1
Övriga	89,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Exponeringar i balansräkningen totalt	5 674,9	17,8	17,4	14,3	12,4	1,5	3,5	3,7	0,1	0,5	0,1	0,1
Exponeringar utanför balansräkningen totalt	1 578,5	0,0	1,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Nedskrivningsmodell enligt IFRS 9

IFRS 9 som började gälla 1 januari 2018 medför betydande ändringar i redovisningen av nedskrivningar. Nedskrivningsmodellen enligt IFRS 9 bygger på redovisning av förväntade kreditförluster (Expected Credit Loss, ECL), så att den förväntade kreditförlusten ska redovisas redan vid redovisningstillfället för alla poster som omfattas av IFRS 9, oavsett hur stor kreditrisken som hänför sig till fordringen är. Nedskrivningen för förlust ska motsvara de förväntade kreditförlusterna under hela löptiden, om kreditrisken för det finansiella instrumentet har ökat väsentligt efter första redovisningstillfället eller om tillgången är förfallen med mer än 30 dagar. Även om förändringen av kreditrisken inte kan bedömas på ett tillförlitligt sätt ska den förväntade kreditförlusten beräknas för hela löptiden. Om kreditrisken inte har ökat väsentligt sedan det första redovisningstillfället och före rapporteringsdagen, ska den förväntade kreditförlusten beräknas för tolv månader.

I motsats till redovisning enligt IAS 39 ska förväntad kreditförlust redovisas även om det inte finns objektiva belägg för att kreditrisken har förbättrats. En annan betydande ändring i redovisningen av nedskrivningar är att nedskrivningar enligt IFRS 9 ska redovisas inklusive kreditlöften, som till exempel outnyttjade limiter och garantier. Jämfört med redovisning enligt IAS 39 kräver estimering av förväntade kreditförluster enligt IFRS 9 betydligt mer omfattande information och heltäckande kreditriskmallar.

I S-Banken utförs bedömning av väsentlig ökning av kreditrisk med riskestimat enligt kreditriskmallar (sannolikhet för fallissemang, PD). Vid beräkning av förväntade kreditförluster räknas till fallerade exponeringar sådana exponeringar där betalning av amortering eller ränta är förfallen mer än 90 dagar. Då sannolikheten för fallissemang är väsentligt förhöjd sedan första redovisningstillfället, ska de

förväntade kreditförlusterna redovisas för hela löptiden. Även då estimatet för sannolikheten för fallissemang överskrider ett fastställt gränsvärde ska kreditrisken anses ha ökat väsentligt sedan redovisningstillfället. Kriterierna för väsentlig ökning av kreditrisken har fastställts per produkt- och kundgrupp och de bygger på analyser och expertbedömningar av S-Bankens data.

Framåtriktad information kommer att införas i redovisningen bland annat genom beaktande av effekterna av makroekonomiska faktorer (t.ex. arbetslöshet, inflation, BNP-tillväxt) förväntade utveckling på de förväntade kreditförlusterna. Integrering av makroekonomiska faktorer i nedskrivningsmallen kommer sannolikt att påverka variationsintervallet för de förväntade kreditförlusterna.

Tabell 27 presenterar övergångskalkyler per 31 december 2017 av nedskrivningar enligt IAS 39 och förväntade kreditförluster enligt IFRS 9. Den största beloppseffekten kommer att riktas på nedskrivningar för privatkunder, vilka förväntas öka med cirka 8,8 miljoner euro till följd av övergången till redovisning av förväntade kreditförluster enligt IFRS 9. En annan betydande förändring är redovisning av förväntade kreditförluster för bostadsbolagskunder, storföretagskunder och från investeringsverksamheten, vilka enligt preliminär uppskattning kommer att uppgå till totalt cirka 2,9 miljoner euro. Enligt preliminära konsekvensanalyser är summan av de förväntade kreditförlusterna cirka 15,9 miljoner euro, då nedskrivningar enligt IAS 39 var cirka 4,2 miljoner euro. Effekten av övergången till IFRS 9 på den totala kapitaltäckningen antas vara cirka -0,5 procentenheter jämfört med läget per 31 december 2017. I övergångskalkylen ingår inte effekterna av makroekonomiska faktorer förväntade utveckling på de förväntade kreditförlusterna enligt IFRS 9.

Tabell 27: IAS 39–IFRS 9 övergångskalkyl

Nedskrivningar/förväntade kreditförluster, tusen € 31.12.2017	IAS 39	IFRS 9			Totalt IFRS 9 ECL
		stage 1	stage 2	stage 3	
Säkrade lån till privatkunder	919	320	3 074	1 182	4 576
Osäkrade lån till privatkunder	3 301	1 190	6 582	623	8 394
Företag och företagare	26	26	3	76	105
Storföretag	-	1 505	-	-	1 505
Bostadsaktiebolag	-	27	137	-	165
Placeringsverksamhet	-	1 195	-	-	1 195
Totalt	4 247	-	-	-	15 939

Ändringar i hanteringen av finansiella tillgångar och finansiella skulder samt i klassificeringen till följd av IFRS 9 behandlas närmare i avsnitt 5.4.4.

5.5.9.2.7 Motpartsrisiker

En motpartsrisk som avses i kapitaltäckningsförordningen kan uppkomma genom derivatkontrakt i situationer där motparten sannolikt inte uppfyller sina skyldigheter enligt kontraktet då kontraktet har positivt marknadsvärde. Derivatkontrakt används för att säkra en balanspost, positioner eller kassaflöde mot eventuella kursförändringar i framtiden.

S-Banken tillämpar marknadsvärderingsmetoden enligt artikel 274 i kapitaltäckningsförordningen för att fastställa motpartsrisken och den aktuella ersättningskostnaden för

alla kontrakt med positivt värde. S-Banken mäter dagligen den marknadsrisk som hänför sig till derivatpositionerna (närmare information om detta i avsnitt 5.5.9.3.8). S-Bankens derivatkontrakt och fördelningen av dem i derivat som innehas i säkringssyfte och i annat syfte redovisas i noterna till bokslutet (not 5 till koncernbokslutet och not 5 till S-Bankens bokslut).

I tabell 28 åskådliggörs S-Bankens derivatpositioner och deras nominella värden enligt återstående löptid.

Tabell 28: Nominella värden av derivatansvar enligt återstående löptid

Nominella värden per 31.12.2017, mn €	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år
Räntederivat			
Terminskontrakt			
Ränteswapavtal	235,0	314,0	152,2
Optionskontrakt, köpta	50,0	150,0	
Optionskontrakt, utfärdade		150,0	
Aktiederivat			
Terminskontrakt			
Optionskontrakt, köpta	0,0		
Optionskontrakt, utfärdade	0,0		
Valutaderivat			
Terminskontrakt			
Ränte- och valutaswapavtal			

S-Banken ingår med sina derivatmotparter ISDA (International Swaps and Derivatives Association) och CSA (Credit Support Annex)-avtal som reducerar motpartsrisken. I avtalen fastställs allmänna villkor för derivat och användning av säkerheter mellan motparterna. Vid redovisning av maximalbeloppet för motpartsrisken vid exponering i finansiella instrument beaktas i den öppna positionen kassa och bank, investeringar, inlåning och andra finansiella transaktioner, som till exempel derivatkontrakt. Motpartslimiterna behandlas i avsnitten 5.5.4.2 och 5.5.9.2.4.

Tabell 29 lämnar en översikt av exponeringar som är föremål för motpartskreditriskramen (exklusive kostnader för kredit-

värdighetsjustering eller exponeringar som clearas genom en central motpart). Det aktuella marknadsvärdet motsvarar det verkliga värdet av instrumenten, dvs. att både negativa och positiva värden används vid beräkningen. Potentiell framtida kreditexponering är de underliggande värdena och specifika procentsatser som fastställs i artikel 274 i kapitalkravsförordningen. Summan av ersättningskostnaden och den potentiella framtida kreditexponeringen är exponeringsbeloppet för derivatkontraktet. De riskvägda exponeringsbeloppen för derivatinstrument (1,4 mn €) utgör kapitalbaskravet för motpartsrisk enligt pelare 1 (0,1 mn €), som ingår i kapitalkravet för kreditrisk (tabell 12).

Tabell 29: Analys av motpartskreditriskexponering per metod (EU CCR1)

MN €	Teoretiskt	Aktuellt marknadsvärde	Potentiell framtida kreditexponering	Multiplikator	Fallerade exponeringar efter kreditriskreducering	Riskvägda exponeringsbelopp
Marknadsvärdering		5,3	4,6		0,0	1,4

S-Banken har inga sådana exponeringar mot centrala motparter som avses i artikel 301 i kapitaltäckningsförord-

ningen. I tabell 30 redovisas exponeringsbeloppen gentemot motparter enligt ISDA- och CSA-avtal

Tabell 30: Exponeringar gentemot centrala motparter (EU CCR8)

MN €	Fallerade exponeringar efter kreditriskreducering	Riskvägda exponeringsbelopp
Exponeringar gentemot kvalificerade centrala motparter (totala)		1,4
Exponeringar för transaktioner avseende kvalificerade centrala motparter (exklusive initialsäkerhet och bidrag till obeståndsfonder), varav:	0,0	1,4
i) OTC-derivat	0,0	1,4

S-Banken har inga erhållna säkerheter för derivatinstrument.

S-Banken har inget internationellt kreditbetyg, och därmed inverkar kreditbetyget inte på S-Bankens säkerhetskrav.

I tabell 31 redogörs för de bokförda värdena av säkerheter

som S-Banken har ställt i form av kontanta medel mot ISDA- och CSA-avtal. Kontantsäkerheterna ska täcka den eventuella motpartsrisken i exponeringar mot derivatinstrument. S-Bankens kontantsäkerheter är icke-segregerade, det vill säga de hålls inte i konkursskyddsavseende.

Tabell 31: Sammansättning av säkerheter för exponeringar gentemot motparts-kreditrisk (EU CCR5-B)

1 000 €	Marknadsvärde	Verkligt värde av mottagna säkerheter
Derivatkontrakt	-5,3	10,7
Totalt	-5,3	10,7

Till derivatkontrakt anknyter också en risk för kreditvärdesjustering (Credit Valuation Adjustment, CVA), det vill säga justering av det genomsnittliga priset på portföljen av motpartstransaktioner. Justeringen inbegriper det aktuella marknadsvärdet av S-Bankens kreditrisk gentemot motparten, men inte det aktuella marknadsvärdet av motpartens exponering gentemot S-Banken. Det riskvägda exponeringsbeloppet för kreditvärdesjustering uppgick vid räkenskapsperiodens slut till 2,9 mn € och minimikapitalkravet enligt pelare 1 uppgick till 0,2 mn € (se tabell 12).

S-Banken förbereder sig för att under 2018 införa clearing av OTC-derivat genom centrala motparter enligt förordningen om OTC-derivat, centrala motparter och transak-

tionsregister (EMIR). Avsikten är att reducera de risker som hänförs till enskilda motparter.

Korrelationsrisken enligt artikel 291 i kapitaltäckningsdirektivet gäller inte S-Banken.

5.5.9.2.8 Övervakning och rapportering av kreditrisker

Bankverksamheten ansvarar för hanteringen av kreditriskerna, följer regelbundet upp balansräkningen samt utlåningen per kundgrupp och produkt. Rapporteringen inbegriper bland annat utlåningens utveckling, utfallet för de uppställda målen och risknivåerna, utlåningens fördelning

i olika riskklasser, utlåningens geografiska fördelning, riskkoncentrationer, säkerheternas värde, de faktiska marginalerna, riskklassificeringsmodellernas funktion, kredithanteringsprocessernas funktion och problemexponeringar.

Vid sidan av detta följer riskkontrollfunktionen upp och säkerställer att affärsfunktionerna tillämpar principerna i den övergripande riskstrategin och kreditriskstrategin att de agerar i enlighet med de fastställda limiterna och beslutsbefogenheterna. Riskkontroll rapporterar regelbundet om S-Bankens kreditriskprofil och om hur riskhanteringen har lyckats till S-Bankens ledning, riskkommittén, risk- och revisionsutskottet och styrelsen.

5.5.9.2.9 Riskbaserat kapitalkrav för kreditrisker

Estimaten för riskbaserat kapitalkrav (pelare 2) för innehållsexponeringar görs utifrån bland annat sannolikheten för fallissemang (PD), förlust vid fallissemang (LGD) och konverteringsfaktorer (CF). Huruvida säkerheterna är betryggande samt de realiserade kreditförlusterna har analyserats för krediter med säkerhet i fastighet. Estimaten för riskbaserat kapitalkrav för exponeringar gentemot bostadsaktiebolag och stora företagskunder beräknas utifrån sannolikheten för fallissemang och de LGD-modeller som fastställs i kapitaltäckningsförfordningen. Det riskbaserade kapitalkravet i pelare 2 jämförs med kapitalkravet i pelare 1. Om beloppet i pelare 2 är mindre än beloppet i pelare 1, kan kapitaltäckningen i pelare 1 anses räcka till för att täcka det riskbaserade kapitalkravet i pelare 2. Om det riskbaserade kapitalkravet är större än kapitalkravet i pelare 1, ska beräkningarna i pelare 2 användas vid kapitaltäckningsanalysen.

Utifrån analyserna kan det antas att riskvikterna enligt schablonmetoden i pelare 1 räcker till för att säkert täcka det riskbaserade kapitalkravet. På så sätt utgörs det riskbaserade kapitalmålet för kreditrisk av kapitalkrav i pelare 1 och den koncentrationsrisk som har beräknats för de största exponeringarna. Till skillnad från kapitalkravet i pelare 1 behandlas kreditrisken för treasurys placeringsverksamhet i pelare 2 som en del av marknadsrisken.

5.5.9.3 Marknadsrisker

5.5.9.3.1 Definition, mätning och hantering av marknadsrisker

Med marknadsrisk avses i allmänhet den effekt som fluktuationer i värdepapperskurser, räntor, valutakurser eller balansposters marknadsvärden har på bankens resultat och balansräkning. S-Bankens marknadsrisk består främst av

ränterisker som härrör från treasurys investeringsverksamhet och bankverksamheten, men i koncernens finansiella balans ingår också vissa aktie-, valuta- och fastighetsrisker.

Funktionen företagskunder, treasury och kapitalmarknad har inga positioner som hålls öppna över natten, och därför uppstår det ingen marknadsrisk i S-Bankens portfölj. Därmed är S-Banken varken exponerad mot marknadsrisk enligt pelare 1 eller föremål för kapitalkravet för marknadsrisk i pelare 1. Eftersom S-Bankens marknadsrisker härrör från bankboken, ingår de i enlighet med reglerna och metoderna i pelare 1 delvis i kreditrisken enligt schablonmetoden i pelare 1.

Vid analyserna enligt pelare 2 tar S-Banken hänsyn till de ovan nämnda marknadsriskerna i bankboken samt till den marknadsrisk som härrör från kreditriskkomponenten i skuldebrev. Denna marknadsrisk betecknas på S-Banken "spreadrisk". S-Bankens totala marknadsrisk enligt pelare 2 utgörs därmed av ränteriskerna i bankboken samt spread-, aktie-, valuta- och fastighetsrisker. Vid analys enligt pelare 2 beaktas också diversifieringsfördelarna mellan riskkategorierna (enligt den inbördes korrelationen mellan kategorierna) som bidrar till att reducera den totala marknadsrisken.

Marknadsrisker förekommer också indirekt i placeringsverksamheten med investeringsfonder och alternativa investeringsfonder, men verksamheten är reglerad i lagen om placeringsfonder, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och stadgarna för alternativa investeringsfonder, som förvaltningen av fonder bygger på. Marknadsriskens effekt på den ovan avsedda placeringsverksamheten avspeglas inte direkt på S-Bankens resultat, utan en realisering av marknadsrisker påverkar resultatet indirekt på så sätt att en minskning i fondkapitalet minskar de förvaltningsavgifter som erhålls för fonderna. Realisering av marknadsrisken i portföljerna inom diskretionär kapitalförvaltning gör på samma sätt att de prestationsbaserade avgifterna minskar. Risker av denna typ mäts med scenarietekniker som en del av affärsriskerna i anslutning till koncernens kapitalplanering och på ICAAP-rapporten.

Marknadsriskerna granskas med tanke på nuvärdes-, inkomst- och marknadsprisrisk, vilka mäter risker ur olika synvinklar. Marknadsprisrisken är alltid förknippad med derivat, balansposternas känslighet för förändringar i marknadspriset och de effekter dessa fluktuationer har på resultaträkningen. Marknadsrisker mäts med hjälp av allokeringsfördelning, stresstest och scenarioanalyser.

Vid hanteringen av marknadsrisk är S-Bankens mål att hantera oväntade förändringar i S-Bankens resultat och kapitaltäckning till följd av fluktuationer i marknadspriser samt att optimera avkastningen på eget kapital inom ramen för risktagningens viljan. Marknadsrisknivåer och -limiter optimeras i förhållande till avkastningen på riskkapital, det vill säga förhållandet mellan förväntad avkastning och bundet riskkapital. Det bundna riskkapitalet jämförs med kapitalkravet i pelare 1 och det kapitalkrav i pelare 2 som beräknats enligt bankens interna marknadsriskmodell.

Hanteringen av marknadsriskerna grundar sig på konservativ risktagningens vilja och på risklimiter som härletts ur denna och som följs upp och rapporteras aktivt till S-Bankens ledning. I hanteringen av marknadsrisker betonas uppföljningen och prognostiseringen av de externa verksamhetsbetingelserna. Marknadsriskkoncentrationer hanteras genom limiter som fastställs på koncernnivå och affärsverksamhetsnivå som belopp som anger känsligheten för marknadsrisk. De motpartslimiter som används för hantering av kreditriskkoncentrationer (se närmare i avsnitt 5.5.9.2.4) kan tillämpas på hantering av motpartsspecifika och geografiska marknadsriskkoncentrationer. Med hjälp av limiterna uppstår det endast spridda marknadsrisker och risken för koncentration av marknadsriskerna kan kontrolleras genom att fastställa ett maximibelopp för känsligheten för marknadsrisk.

Enheten för treasury och investeringsverksamhet ("treasury"), som ingår i S-Bankens bankrörelse, hanterar den övergripande marknadsrisken och kreditriskexponeringen per motparter inom ramen för sina befogenheter. De strategiska målen för treasurys verksamhet ingår i den av styrelsen godkända övergripande riskstrategin, risktagningens viljan och investeringsplanen som bygger på dem. Enheten investerar överblivna tillgångar från de övriga verksamheterna på ett sätt som uppfyller målen för investeringsverksamheten. Med andra ord optimerar den önskade avkastningen på investeringarna enligt den valda risknivån, så att investeringsverksamheten på lång sikt och under alla omständigheter ger en god och stabil avkastning med beaktande av kapitalkraven. Genom måttlig marknadsrisk strävar man efter att stödja koncernens lönsamhet och på så sätt öka kapitalbasen.

5.5.9.3.2 Ränterisk i bankboken

Största delen av S-Bankens marknadsriskexponering utgörs av ränterisk i bankboken (Interest Rate Risk in the Banking Book, IRRBB). Denna analyseras som strukturell ränterisk för bankverksamheten och ränterisk för de skuldebrev som ingår i treasurys placeringsportfölj.

Den strukturella ränterisken i placeringsverksamheten förorsakas av att fordringar och skulder har olika räntebindningar och löptider, varför det inte är möjligt att helt förutse varken det framtida räntenettet i bankverksamheten eller nettonuvärdet i balansräkningen. Utöver den strukturella ränterisk som inlånings- och utlåningsverksamheten medför har banken en ränterisk till följd av treasurys placeringsverksamhet. Ränterisken uppstår om värden för portföljens skuldebrev förändras till följd av en förändring i marknadsräntor.

Ränterisk i bankboken analyseras genom inkomstrisk (NII), nuvärdesrisken i balansräkningen (EVE) och marknadspriserisken. Inkomstrisken, nuvärdesrisken och priserisken mäter risker ur olika synvinklar. Priserisken är förknippad med balansposternas känslighet för förändringar i marknadspriset och de effekter dessa fluktuationer har på resultaträkningen. Den är med andra ord en nuvärdesbaserad ränterisk med avseende på balansposter som värderas kontinuerligt. Nuvärdesrisken för hela balansräkningen anger nettonuvärdet för skulder och fordringar i balansräkningen, med andra ord det teoretiska egna kapitalet. I fråga om inkomstrisken är synvinkeln mer bokföringsmässig. Med inkomstrisk simuleras konsekvenserna av en realisering av riskerna för S-Bankens resultat under en viss tidsperiod.

Ränterisken hanteras genom planering av balansräkningens struktur, såsom tillgångarnas och skuldernas löptider och räntebindningar, samt med räntederivatkontrakt. Ränteriskexponeringen beskrivs också i följande tabell över fördelningen av de finansiella tillgångarna och finansiella skulderna enligt räntebindning. Den största obalansen som ger upphov till nuvärdesrisk för ränterisker i räntebindningarna av S-Bankens skulder och fordringar hänför sig till löptid 0–1 månader, eftersom S-Bankens primära finansieringskälla är inlåning utan förfallodag, vars ränta justeras konservativt enligt den schablonmässiga löptiden 1 månad.

Tabell 32: Finansiella tillgångar och skulder enligt räntebindning

Finansiella tillgångar och skulder, mn €	0-1 mån.	1-3 mån.	3-6 mån.	6-9 mån.	9-12 mån.	1-2 år	2-5 år	Över 5 år	Totalt
Kontanta medel	493,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	493,0
Fordringar på kreditinstitut	25,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,7
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	1 223,2	594,4	705,2	513,7	561,9	61,9	48,3	16,3	3 724,9
Skuldebrev	190,9	246,8	97,9	17,4	35,4	144,2	436,9	155,2	1 324,8
Finansiella tillgångar totalt	1 932,9	841,1	803,1	531,1	597,3	206,1	485,2	171,5	5 568,4
Skulder till kreditinstitut	10,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,1
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 042,4	0,8	1,2	0,7	0,2	0,3	1,9	0,0	5 047,5
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Efterställda skulder	0,0	0,0	26,0	0,0	24,0	0,0	0,0	0,0	50,0
Finansiella skulder totalt	5 052,5	0,8	27,2	0,7	24,2	0,3	1,9	0,0	5 107,6
Finansiella tillgångar och skulder totalt	-3 119,6	840,3	775,9	530,4	573,1	205,8	483,3	171,5	460,7

Hanteringen av S-Bankens ränterisk sköts centralt av treasury, som är koncernens interna bank och säkringsmotpart till affärsfunktionerna. Styrelsen har fastställt ett maximitopp för S-Bankens totala ränterisk och det följs upp dagligen. Vid hanteringen av finansieringsbalansens ränterisk utnyttjas intern prissättning av gränsöverskridande transaktioner.

Räntegapanalys används för att månatligen följa upp ränterisken i bankverksamheten. I räntegapanalysen är skulderna och fordringarna grupperade i tidsperioder enligt räntebindning. Inverkan av förändringar i räntekurvan på bankens ränteriskställning uppföljs dagligen med nuvärdes-

metoden (som avspeglar de balansposter som påverkas av fluktuerande marknadspriser), månatligen med inkomstriskmetoden och kvartalsvis med nuvärdesmetoden för hela balansräkningen.

Nedan beskrivs stressning av ränterisk i bankboken som ger utslag på parallell förändring i samtliga löptider enligt den marknadsräntekurva som tillämpas på finansierings- eller skuldavtal. Risken för ändring på +100 räntepunkter i poster som värderas kontinuerligt, det vill säga den så kallade prisrisken, har ökat med cirka 0,9 mn € jämfört med föregående år.

Tabell 33: Stresstest för ränterisk i bankboken

Prisrisk, mn €	31.12.2017	31.12.2016
+100 bps	-16,4	-15,5
- 100 bps	17,0	16,0
Inkomstrisk (NII), mn €	31.12.2017	31.12.2016
+160 bps	37,4	29,9
- 230 bps	-7,7	-9,6
Nuvärdesrisk i balansräkningen (EVE), mn €	31.12.2017	31.12.2016
+100 bps	-25,6	-26,8
- 100 bps	75,6	83,1

5.5.9.3.3 Kreditpremierisk (spreadrisk)

Treasurys verksamhet är även förknippad med kreditpremierisk som uppkommer från portföljens obligationer med fast ränta och rörlig ränta. Med kreditpremierisk avses att marknadens allmänna syn på kreditvärdigheten hos en emittent av placeringsinstrument förändras eller marknadens allmänna förhållningssätt avseende placeringar som innehåller kreditrisk förändras och placeringarnas värden till följd därav försvagas. Beloppet av kreditpremierisken följs upp regelbundet som en del av rapporteringen av ränterisker.

Kreditpremierisken mäts dagligen enligt de parametrar och metoder som fastställs i S-Bankens interna marknadsriskmodell och den övergripande riskstrategin, och S-Bankens styrelse har fastställt ett maximibelopp för kreditpremierisken. Vid fastställandet av motpartslimiter värderas motparternas kreditrisk i huvudsak utifrån kreditvärderingsföretagens kreditbetyg. Placeringsverksamheten är försiktig och medel placeras i likvida och kreditvärdiga objekt.

5.5.9.3.4 Aktierisker

Balansräkningens aktierisker realiserar direkt om marknadspriserna på aktier förändras. Aktierisker uppstår i liten omfattning inom treasurys verksamhet, och hanteringen och limiteringen av dem grundar sig på enkla allokeringlimiter. I S-Banken används aktier främst för att sprida marknadsriskerna och nivån på aktieriskerna hålls på en måttlig nivå. Trots den låga risknivån övervakas aktiemarknadsriskerna regelbundet och de limiter som reglerar risktagningen justeras vid behov.

5.5.9.3.5 Fastighetsrisker

Fastighetsrisker uppstår i S-Bankens placeringsverksamhet och det huvudsakliga syftet med dem är att sprida portföljens marknadsrisker. Fastighetsrisker hanteras i första hand genom allokeringgränser och risknivån behålls låg.

5.5.9.3.6 Valutakursrisker

En valutakursrisk uppstår för S-Banken endast när en placering i skuldebrev i främmande valuta görs som en del av placeringsverksamheten, i anslutning till en kunds valuta-transaktion eller valutakonton. Tillåtna valutor fastställs i valutarisklimiter och i princip säkras valutariskerna

5.5.9.3.7 Övriga marknadsrisker

Som en del av placeringsverksamheten uppstår en indirekt marknadsrisk för S-Banken genom fondplaceringarna i skogsfastigheter. Denna risk behålls på en mycket måttlig nivå med hjälp av placeringslimiter.

5.5.9.3.8 Övervakning och rapportering av marknadsrisker

På S-Banken följer treasury dagligen upp exponeringen mot marknadsrisk och bankverksamheten svarar för den operativa mätningen, uppföljningen och rapporteringen av marknadsrisker inom organisationen i enlighet med överenskomna metoder.

Även riskkontroll följer upp marknadsriskpositionen dagligen. Dessutom övervakar riskkontrollfunktionen hanteringen av S-Bankens exponering mot marknadsrisk samt användningen av och funktionen hos de marknadsriskmo-

deller som används. De viktigaste helheterna i anslutning till marknadsrisk, riskhanterings funktion och riskernas effekt på kapitalet rapporteras till S-Bankens ledning, riskkommittén, risk- och revisionsutskottet och styrelsen.

5.5.9.3.9 Riskbaserat kapitalkrav för marknadsrisk (pelare 2)

Kapital som ska reserveras för marknadsrisk i pelare 2 fastställs utifrån S-Bankens övergripande riskstrategi och marknadsriskmodell. För marknadsrisk reserveras kapital utifrån marknadsriskkategoriernas stressade volatilitetsnivåer. De stressade volatilitetsnivåerna fastställs per riskkategori utifrån de högsta observerade volatilitetsvärdena och dessa värden tillämpas som standardavvikelse i mallen. I praktiken motsvarar de tillämpliga volatilitetsantagandena de risknivåer som upptäcktes på marknaden åren 2008 och 2011. Säkringsnivån i mallen är 99,5 procent.

När det gäller ränterisken baseras mätningen av kapitalbehovet på en parallell räntefluktuation enligt marknadsrisk-

modellen i både referensräntorna och valutorna, samt på en nuvärdesbaserad värdeförändring i positionerna till följd av fluktuationerna. Resultaten av volatilitetsmodellen utvärderas mot absoluta historiska data. Detta innebär i praktiken att man anger en miniminivå, som baserar sig på de verkliga förändringarna i räntenivån, för ändringarna enligt mallen i en nollräntemiljö. År 2017 var denna miniminivå 160 bps. För aktierisker bygger det riskbaserade kapitalkravet på ett stresstest enligt marknadsriskmodellen, som utgör 51 procent av den öppna nettopositionen. Kapitalmålet för fastighets- och skogsplaceringar fastställs som en del av marknadsriskmodellen enligt vilken den reserverade kapitalbasen ska utgöra 23 procent av fastigheternas marknadsvärde.

I tabellen nedan visas en sammanställning av S-Bankens riskbaserade kapitalkrav för marknadsrisk (pelare 2). Den största förändringen jämfört med föregående år gäller kreditpremierisken som har minskat cirka 16 mn € till följd av en ändring i portföljallokeringen.

Tabell 34: Riskbaserade kapitalkrav för marknadsrisk

Riskbaserade kapitalkrav för marknadsrisk, mn €	31.12.2017	31.12.2016
Ränterisk i bankboken (160 bps)	26,8	24,9
Kreditpremierisk	56,2	72,1
Aktierisk	3,6	4,1
Fastighetsrisk	5,4	5,0
Diversifieringsfördelar	-16,6	-16,5
Totalt	75,4	89,5

5.5.9.4 Likviditetsrisker

Upplysningarna om exponeringen mot likviditetsrisker har upprättats enligt riktlinjerna för redovisning av likviditetstäckningskvot (EBA/GL/2017/01).

5.5.9.4.1 Definition, mätning och hantering av likviditetsrisker

Med likviditetsrisk avses osäkerheten till följd av differensen mellan inkommande och utgående kortfristiga kassaflöden, samt en strukturell risk, det vill säga osäkerheten i finansieringen av långfristig utlåning. Bankernas allmänna roll i maturitetskonversionen, där kortfristig inlåning används för långfristig utlåning, exponerar bankerna för likviditetsrisk. Orsaker till realisering av likviditetsrisken kan vara bank- eller marknadsspecifika. Följande faktorer är de mest väsentliga med avseende på S-Bankens exponering mot likviditetsrisk:

- bankrusning från olika kundsegment
- plötslig ökning i utnyttjandet av finansieringslimiter
- ökade krav på säkerheter.

Koncentrationerna av likviditetsrisker hänför sig till koncentration av kundsegmenten avseende inlånarna och finansieringslimiterna samt likviditetsbufferten. De risker som hänför sig till koncentration av likviditetsrisker per kundsegment hanteras med hjälp av segmentspecifika multiplikatorer för likviditetsutflödet enligt LCR-reglerna (Liquidity Coverage Ratio). Då beaktas en ökning av riskkoncentrationerna i ett likviditetskritiskt segment alltid genom att man reserverar mer likvida medel mot den ökade koncentrationen. Koncentrationen av likviditetsbufferten begränsas genom lands- och motpartsspecifika limiter samt de krav på buffertens struktur som ställs i LCR-reglerna.

S-Banken mäter LCR-relationstalet både enligt de parametrar som fastställts av myndigheten och med iakttagande av de parametrar och den modell som fastställts internt. De limiter och räkningsparametrar som tillämpas i internmodellen har godkänts av S-Bankens styrelse och de iakttar den risktolerans och risktagningens vilja som fastställs i den övergripande riskstrategin. Treasury svarar operativt för att likviditetspositionen behålls över de fastställda gränsvärdena.

Utgångspunkten för hanteringen av likviditetsrisken är att säkerställa att S-Bankens likvida medel överskrider likviditetsbehovet, som ska trygga likviditeten i en normal och stressad verksamhetsmiljö på kort (0–2 dagar), medellång

(0–30 dagar) och lång (över 30 dagar) sikt. Tillgången till tillräckliga kassamedel säkerställs genom att banken investerar tillräckligt i bankcertifikat och likviditetskonton, som omedelbart kan realiserars till kontanta kassamedel. På längre sikt (över 30 dagar) och med tanke på en eventuell likviditetsflykt tryggas likviditeten främst genom att i placeringsverksamheten använda likvida instrument belåningsbara i centralbanker. Dessa ska kunna realiserars till kontanta medel eller utan betydande kapitalförluster och transaktionskostnader inom två dagar. Dessutom har den operativa verksamheten tillgång till en limit som beviljas av Finlands Bank och som vid behov kan användas för att trygga likviditeten inom en dag eller för att få kredit över natt för att upprätthålla likviditeten.

Likviditetshanteringen omfattar också säkerhetshandling, det vill säga säkerställande av att S-Banken har tillräckliga belåningsbara placeringar som täcker de säkerheter som krävs för de olika affärsfunktionerna.

Ett minimikrav för likviditetshanteringen är dessutom att centralbankens kassakrav och myndigheternas LCR- och NSFR (Net Stable Funding Ratio)-krav uppfylls.

I likviditetshanteringen betonas uppföljningen och prognostiseringen av de externa verksamhetsbetingelserna. Det är ändamålsenligt att skärpa likviditetsrisktoleransen när likviditeten konstateras vara stressad. Med hjälp av relationstalet för LCR uppföljs S-Bankens likvida medel och hanteras likviditetsrisken. Likviditetsmätaren på längre sikt har använts till att mäta den strukturella likviditetsrisken i bankverksamheten.

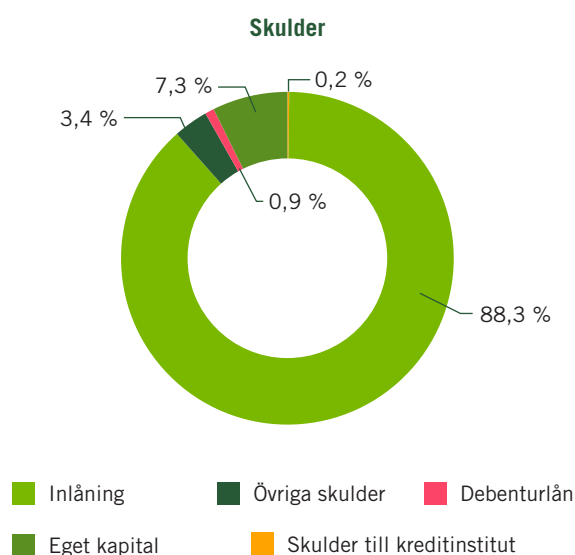
Hanteringen av S-Bankens likviditetsrisk har delegerats till treasury. Likviditetsrisken överförs från affärsfunktionerna till treasury i enlighet med principerna för intern prissättning. Treasury förvaltar likviditetsbufferterna inom ramen för sina befogenheter. När det gäller likviditetsrisk ansvarar treasury för det operativa genomförandet av risktagningens vilja som fastställs i koncernens övergripande riskstrategi, med beaktande av S-Bankens affärsmodell, riskbudget, interna likviditetsplan och plan för återställande av likviditeten samt övriga limiter som fastställer likviditetsrisknivån.

5.5.9.4.2 S-Bankens upplåning

S-Bankens upplåning baserar sig främst på inlåning, och den huvudsakliga upplåningskällan är privatkunders bruks- och sparkonton med avistavillkor. Andra upplåningskällor

är treasurys inlåning på partimarknaden från företag och andra kreditinstitut samt certifikat. Upplåningens struktur beskrivs i figuren nedan. Trots att S-Bankens upplåning bygger främst på inlåning från privatkunder är upplåningen splittrad på många olika källor, eftersom det genomsnittliga inlåningsbeloppet från privatkunder är mycket litet.

Figur 12: S-Bankens upplåningsstruktur

5.5.9.4.3 Övervakning och rapportering av likviditetsrisker

För den operativa riskrapporteringen ansvarar myndighetsrapporteringsteamet inom bankverksamheten, som rapporterar om likviditetspositionen dagligen till riskkontroll och treasury. Treasury och riskkontroll övervakar och bedömer S-Bankens likviditetsposition utifrån erhållna rapporter och rapporterar regelbundet vidare till S-Bankens ledning. Riskkontrollen övervakar hanteringen av S-Bankens likviditetsrisker samt användningen av och funktionen hos de riskmodeller som används. De viktigaste helheterna i anslutning till likviditetsrisker rapporteras till S-Bankens ledning, riskkommittén, risk- och revisionsutskottet och styrelsen.

Likviditets- och återfinansieringsriskerna följs upp dagligen genom kassaprognoiser och LCR-rapporter samt månatligen genom gap-analys, där tillgångar och skulder grupperas i

olika tidsperioder enligt maturitet. Denna uppdelning presenteras i noterna till koncernens bokslut (not 15). Eftersom S-Bankens upplåning bygger på inlåning från personkunder hör största delen av de finansiella skulderna med avtalad löptid till kategorin 0–1 månad. Med tanke på exponeringen mot likviditetsrisk är denna inlåning bestående och stabil finansiering, vars löptid, enligt statistikfört beteende, är betydligt längre än en månad. Största delen av derivatsskulder har en löptid på 1–5 år, vilket motsvarar den genomsnittliga löptiden för den säkrade portföljen.

Utöver de ovan nämnda är förhållandet mellan utlåning och inlåning en viktig mätare för finansieringens tillräcklighet enligt koncernens affärsmodell. Relationstalet per 31.12.2017 var 74 procent (76 %). Relationstalet mellan utlåning och inlåning samt utvecklingen av inlåningen från privatkunder, som är en viktig komponent i S-Bankens finansiering, följs upp kontinuerligt. I treasurys likviditetsplan och planen för återställande av likviditeten, som ingår i likviditetsplanen, fastställs de åtgärder som ska vidtas om relationstalet överskrider de förhandsfastställda åtgärdsgränserna. Vid bedömning av den övergripande exponeringen mot likviditetsrisk jämförs de interna likviditetsindikatorerna med läget på den externa marknaden enligt ändringarna av kreditriskpremierna för olika kreditbetygskategorier.

5.5.9.4.4 Säkerställande av kontinuiteten i likviditeten

Treasurys likviditetsplan innehåller en plan för återställande av likviditeten vilken, som en del av koncernens likviditetsstrategi, fastställer de förfaranden och verksamhetsmodeller som ska tillämpas för att säkerställa likviditeten i undantagssituationer. Dessutom fastställer planen de förhållanden under vilka S-Banken vidtar planenliga åtgärder. I planen ingår också en beskrivning av den aktuella information som ledningen ska få om likviditeten samt av befogenheterna att tillämpa exceptionella metoder. I planen specificeras de åtgärder som vidtas enligt fastställda kriterier, om likviditetspositionen försvagas. I åtgärderna ingår bland annat att realisera placeringsportföljen och göra portföljens struktur till mer likvid, utnyttja de instrument som tillhandahålls av centralbanken och att realisera säkerheter med centralbanken.

5.5.9.4.5 De viktigaste nyckeltalen för likviditetsrisk

De kvantitativa CRD IV/CRR-likviditetsreglerna trädde i kraft 1.10.2015. Bankens LCR-relationstal per 31.12.2017, enligt ovan nämnda regler, var 163 procent (112 %) medan minimikravet är 80 procent. Enligt denna analys stärktes

S-Bankens likviditetstäckning avsevärt. Minimikravet höjs till 100 procent från och med 1 januari 2018. I tabell 35 presenteras utvecklingen av S-Bankens LCR-kvot, likviditetsutflöde och likviditetsbuffert som medeltal för löpande 12-månadersperioder som avslutas per kvartal 2017.

Tabell 35: Likviditetstäckningskvotens nivå och komponenter (EU LIQ1)

Konsolideringens omfattning (konsoliderad) Valuta och enheter, mn €		Totalt vägt värde (medelvärde)			
		31.3.2017	30.6.2017	30.9.2017	31.12.2017
Kvartalet avslutas		31.3.2017	30.6.2017	30.9.2017	31.12.2017
Antal datapunkter som använts vid beräkningen av medelvärden		12	12	12	12
		Summa justerat värde			
21	Likviditetsbuffert	596,6	638,8	664,1	726,2
22	Summa nettokassautflöden	597,4	591,3	579,6	582,1
23	Likviditetstäckningskvot (%)	100 %	108 %	114 %	124 %

I tabell 36 och figur 13 presenteras de väsentligaste indikatorerna för S-Bankens likviditetsposition under 30 dagar. De nedskrivningar som tillämpats på balansposterna, det vill säga haircuts, har beaktats i siffrorna. Jämfört med föregående år utgörs en större del av S-Bankens likviditetsbuffert av högljvida medel enligt nivå 1 i LCR-reglerna.

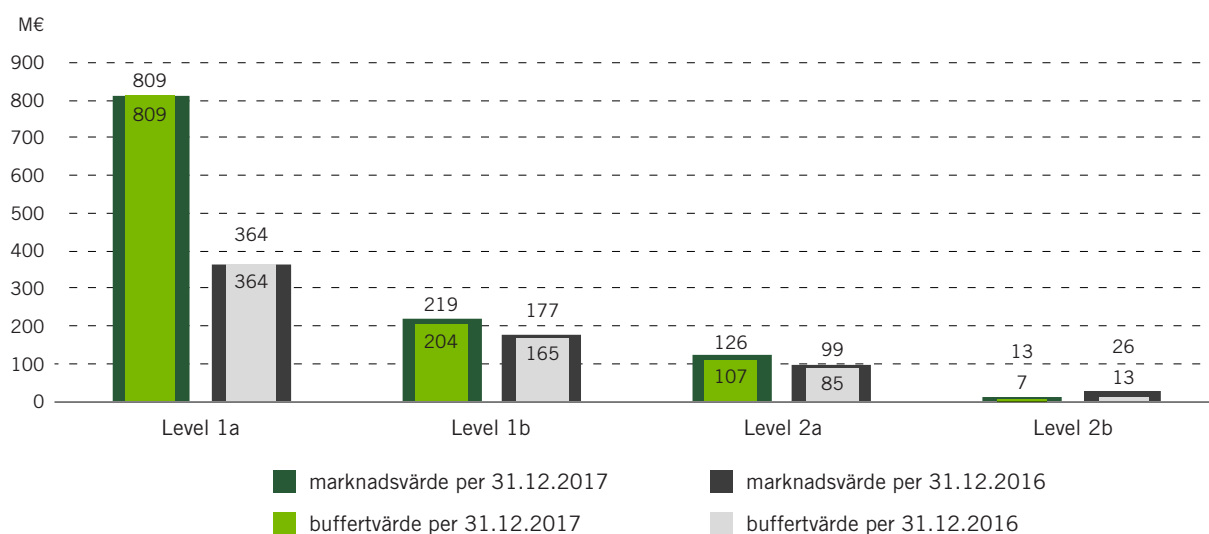
Vid utgången av 2017 hade S-Banken gott om likvida tillgångar. Det berodde på att den snabba ökningen i inlåningen från företaget placerades för en kort tid på centralbankskonto.

I tabell 36 åskådliggörs ändringen i likviditetsbufferten enligt uppgifter vid utgången av året. I tabell 35 redovisas däremot de månatliga medelvärdena för likviditetsbufferten. Det bör noteras att S-Bankens likviditetsutflöden 2017 har varit stabila samtidigt som banken har ökat likviditetsbufferten främst genom förvärv av regionala och lokala myndigheters certifikat och högkvalitativa säkrade obligationer. I motsvarande mån har banken kontrollerat utflödena med hjälp av prissättningen av inlåning i olika kundsegment.

Tabell 36: Likviditet (LCR) balanspost med hänsyn till nedsättningar enligt CRR, mn €

36. Likviditetstäckningskvot (LCR)	31.12.2017		31.12.2016	
	Marknadsvärde	Buffertvärde	Marknadsvärde	Buffertvärde
Nivå 1A	809	809	364	364
Delstatliga/lokala självstyrelseorgan och myndigheter	294	294	227	227
Tillgångar från multilateral utvecklingsbank och internationella organisationer	0	0	5	5
Nationella regeringars tillgångar	22	22	35	35
Uttagbara centralbanksreserver	493	493	97	97
Nivå 1B	219	204	177	165
Säkerställda obligationer med extremt hög kvalitet	219	204	177	165
Nivå 2A	126	107	99	85
Säkerställda obligationer med hög kvalitet (tredjeland, CQS1)	56	48	40	34
Säkerställda obligationer med hög kvalitet (CQS2)	62	53	42	36
Företagsvärdepapper (CQS1)	7	6	17	15
Nivå 2B	13	7	26	13
Företagsvärdepapper (CQS2/3)	13	7	26	13
Totalt	1167	1127	666	626
Likviditetsutflöde totalt	753		613	
Likviditetsinflöde totalt	61		54	
Likviditetstäckningskvot (%)	163 %		112 %	

Figur 13: Sammansättning av LCR-bufferten (marknadsvärde), mn €

5.5.9.4.6 Riskbaserat kapitalkrav för likviditetsrisk

För likviditetsrisk reserveras inget särskilt kapital eftersom likviditeten kan tryggas genom försäljning av likviditetsreserver. Det kan hända att försäljningen måste genomföras till stressat pris, men kapital har reserverats för prISRISKEr separat genom stresstester av verkligt värde.

5.5.9.5 Operativa risker inklusive anseenderisk

5.5.9.5.1 Definition av operativ risk

Med operativ risk avses möjligheten till förlust som orsakas av otydliga eller bristfälliga anvisningar, verksamhet i strid med anvisningarna, bristfälliga processer eller system, medarbetarna eller externa faktorer. Juridisk risk och anseenderisk ingår i den operativa risken.

På S-Bankens operativa riskprofil inverkar väsentligen produkter och tjänster, den modell för ombudsverksamhet som S-Banken använder, anskaffningen av datasystem från olika systemleverantörer samt den ökade betydelsen av digitala kanaler. Följderna av en realiserad operativ risk kan yppa sig som en ekonomisk förlust eller indirekt exempelvis som en försämring av S-Bankens anseende, försämrad uppskattning eller försämrat förtroende för S-Banken.

5.5.9.5.2 Mätning och hantering av operativa risker

Det viktigaste målet med bankens riskhantering är att hantera anseenderisken och trygga en kontinuerlig störningsfri verksamhet på både kort och lång sikt. Målet för hanteringen av den operativa risken är också att identifiera och bedöma operativa risker som kan påverka uppnåendet av de fastställda målen för verksamheten väsentligt, att fastställa metoder för att hantera identifierade risker, det vill säga de åtgärder vars syfte är att förebygga, upptäcka och minska olika störningar, brister, fel och missbruk, samt att säkerställa kontrollerna på olika nivåer i bolaget är fungerande, ändamålsenliga, kostnadseffektiva och tillräckliga. I riskidentifieringen beaktas också operativa risker i anslutning till utläggning av verksamhet på entreprenad.

En del av riskidentifieringen är att identifiera och bedöma compliance-risker, det vill säga bland annat risker för penningtvätt, finansiering av terrorism och risker i anslutning till iakttagandet av externa regler och interna förfaranden. S-Bankens funktioner för juridiska ärenden och compliance stöder koncernens affärs- och stödfunktioner vid riskhanteringen genom att följa med lagstiftningen och myndighetsreglerna. Funktionerna informerar organisationens enheter om väsentliga ändringar i externa regler och deras eventuella inverkan på S-Bankens verksamheter.

Riskerna identifieras i anslutning till S-Bankens årliga verksamhetsplanering, som utgår från koncernens strategi och förändringarna i de interna verksamhetsbetingelserna. S-Banken och dess affärs- och stödfunktioner identifierar de operativa risker som finns i eller eventuellt förorsakas av den egna verksamheten. Sedan bedöms riskerna och en sannolikhet för att de realiserar fastställs. Därutöver fastställs konsekvenser om en skada inträffar. Syftet är på så sätt att fastställa ett väntevärde för riskincidenter, det vill säga ett sannolikt förlustbelopp under året. I riskkartläggningar fastställs också metoder för att hantera risker. Dessa är kontroller där eventuella förluster kan begränsas genom att minska sannolikheten för att en risk realiserar eller beloppet av förlust till följd av en skada. Riskkartläggningarna uppdateras alltid när verksamheten utvecklas eller det sker förändringar i omvärlden samt minst en gång per år.

Verksamhetsutvecklingen utgår från S-Bankens strategi och verkställs systematiskt genom fastställda procedurer. En viktig komponent i verksamhetsutvecklingen är identifiering och analys av riskerna och upprättande av kontroller samt godkännande av utvecklingsprocessens resultat innan det implementeras i verksamheten.

Nya produkter och tjänster ska godkännas genom en standardiserad process innan de kan implementeras eller erbjudas till kunder. Avsikten med en standardiserad process är att säkerställa att produkterna och tjänsterna har planerats och utformats med tillräcklig noggrannhet och exakthet, att de ändringar som den nya produkten eller tjänsten föranleder i internkontrollen och riskkontrollen har genomförts och att dokumenteringen av produkten eller tjänsten är ändamålsenlig och tillräcklig. Dessutom ska en ändamålsenlig målmarknad och lämpliga säljprocesser ha definierats för produkten eller tjänsten. Samma standardiserade process används också för godkännande av ändringar i befintliga produkter samt av utläggning av verksamhet.

Alla nya motparter och samarbetsparter ska godkännas av S-Banken innan banken inleder verksamhet med dem. Avsikten med godkännande- och kontrollprocesserna är att säkerställa att banken känner motparterna och samarbetsparterna tillräckligt väl, att de ändringar i internkontrollen och riskkontrollen som motparten eller samarbetsparten föranleder har genomförts och att dokumenteringen av motparten eller samarbetsparten är ändamålsenlig och tillräcklig.

S-Banken har tagit fram en modell för hantering av realiserade operativa risker eller avvikelser. En avvikelseanmälan

görs alltid om situationer eller incidenter som begränsar den normala dagliga verksamheten och där verksamheten inte har bedrivits enligt reglerna eller S-Bankens instruktioner eller som på något annat sätt skiljer sig från de normala dagliga situationerna. Som avvikelser betraktas även situationer och skador som har förorsakats av en avtalspartner eller underleverantör och som påverkar S-Bankens verksamhet. Avvikelseanmälan ska innehålla uppgifter om orsaker till incidenten och en uppskattning av deras konsekvenser och eventuella kostnader. Vid behov ska anmälan också innehålla uppgifter om vilka åtgärder som har vidtagits och planerats så att motsvarande olycksfall framöver kan förebyggas. Dessutom har S-Banken en visseblåsningskanal för rapportering av oegentligheter på ett konfidentiellt sätt.

S-Banken förbereder sig för operativa risker som eventuellt kan realiserar genom försäkringar, exempelvis för skador till följd av missbruk, egendomsskador eller skador till följd av brottslig verksamhet. För betydande störningar i verksamheten förbereder sig banken genom kontinuitetsplanering.

Den operativa risken beaktas som ett fristående riskområde även i koncernens kapitalplan. På så sätt kan det säkerställas att det finns tillräckliga kapital till att täcka förluster på grund av operativa risker.

5.5.9.5.3 Övervakning och rapportering av operativa risker

Operativa risker övervakas i S-Banken kontinuerligt som en del av de dagliga arbetsuppgifterna. Alla medarbetare ska följa upp utfallet inom riskhanteringen på det egna ansvarsområdet och rapportera om eventuella avvikelser och brister i riskhanteringen i enlighet med överenskomna förfaranden.

Funktionen för kontroll av operativa risker, som är oberoende av S-Bankens affärsfunktioner, övervakar och gör övergripande utvärderingar av omfattningen, tillräckligheten och effektiviteten i hanteringen av operativa risker inom S-Banken. Kontrollfunktionen stöder genomförandet av riskhanteringen inom organisationen och säkerställer att de väsentligaste operativa riskerna identifieras och bedöms samt att ändamålsenliga och tillräckliga hanteringsåtgärder fastställs för risker. Funktionen utvecklar anvisningar och verktyg för riskhantering i samarbete med affärs- och stödfunktionerna.

S-Bankens verksamhet följs upp och övervakas kontinuerligt på olika organisationsnivåer. Enheternas chefer och alla

berörda organ behandlar sålunda väsentliga riskincidenter i den omfattning som behövs. Funktionen för kontroll av operativa risker ansvarar för att S-Bankens styrelse, risk- och revisionsutskottet, riskkommittén samt verkställande direktören och koncernens ledningsgrupp regelbundet får information om de viktigaste operativa riskerna i de olika affärs- och stödfunktionerna. Compliance-funktionen övervakar regelefterlevnaden och förfarandenas tillräcklighet, ger rekommendationer om utvecklingsåtgärder och övervakar att de ovan nämnda åtgärderna genomförs.

5.5.9.5.4 Riskbaserat kapitalkrav för operativa risker

Bedömningen av det riskbaserade kapitalmålet bygger främst på riskbedömningar av koncernens verksamhet och på inträffade skadeincidenter som medfört förluster. En riskbedömning bygger på kartläggning av koncernriskerna, och i tillämpliga delar även på händelser i omvärlden. Det kapitalkrav som beräknas enligt basmetoden i pelare 1 är mycket stort i förhållande till det riskbaserade kapitalkravet för operativ risk. Därför antas kapitalkravet enligt pelare 1 vara mer än tillräckligt för att täcka S-Bankens operativa förluster.

5.5.9.6 Strategi- och affärsrisker

5.5.9.6.1 Definition och mätning av strategi- och affärsrisker

Strategirisk kan indelas i två delar. I första hand handlar det om att företaget väljer fel strategi när det eftersträvar en resultatrik verksamhet. För det andra kan risken realiseras om den valda strategin inte kan anpassas till förändringar i omvärlden på grund av företagets inflexibilitet. På S-Bankens affärsverksamhet inverkar det allmänna ekonomiska läget och utvecklingen av finansmarknaden både i Finland och i den övriga världen. Dessa kan ankyta exempelvis till marknads- och konkurrenslägen, konjunktursvängningar, förändringar i kundbeteende och teknisk utveckling.

Realiseringen av strategi- och affärsrisker märks exempelvis som volatilitet i resultatet och svag resultatutveckling, inflexibel kostnadsstruktur, icke konkurrenskraftiga produkter, tjänster och priser eller strukturell ineffektivitet.

Strategirisker identifieras i anslutning till S-Bankens strategiprocess och utifrån identifieringen bedöms de väsentligaste riskerna. Strategirisker och tillhörande affärsrisker,

anseenderisker och omvärldsrelaterade risker mäts genom riskbedömningar som görs samtidigt som de årliga affärsplanerna och intäktskalkylerna. Affärsrisker identifieras och bedöms i anslutning till verksamhetsplaneringen. Utifrån riskbedömningar görs scenarioanalyser där det görs en bedömning av vilka konsekvenser förändringarna i den interna och externa verksamhetsmiljön har för koncernens balansräkning, lönsamhet och kapitaltäckning.

5.5.9.6.2 Hantering, övervakning och rapportering av strategi- och affärsrisker

Affärs- och stödfunktionerna hanterar strategi- och affärsrisker som en del av verksamhetsplaneringen och den dagliga styrningen. Mätare som härletts ur strategin övervakas och rapporteras regelbundet till koncernens ledning. Affärsrisken hanteras genom att göra upp årliga affärsplaner och genom att göra kostnads- och intäktskalkyler för kommande år i budgeten. Utfallet uppföljs regelbundet och rapporteras till koncernens ledning. Vid behov kan man med kort varsel reagera på affärsverksamhetens utveckling med strategiska beslut.

5.5.9.6.3 Riskbaserat kapitalkrav för strategirisker och affärsrisker

Kapital som ska reserveras för strategi- och affärsrisker i pelare 2 fastställs med hjälp av scenarioanalyser i S-Bankens affärsplaner och intäktskalkyler. I scenarioanalyserna granskas utvecklingen av budgeterade affärsvolymerna och rörelsekostnader i situationer där förändringar i den interna och externa verksamhetsmiljön samt strategiska val utvecklas ogynnsamt. De scenarier inklusive bakgrundsantaganden som används vid kapitalplaneringen beskrivs i avsnitt 5.5.6.2. Kapitalkravet för strategirisker bestäms som differensen mellan budgetscenariot och scenariot för svag affärsutveckling ur koncernens lönsamhetsperspektiv. Kapitalkravet för affärsrisker är på motsvarande sätt differensen mellan budgetscenariot och scenariot "Bankrusning och affärsutvecklingen underskrider budget". Kapitalplanen och därtill hörande analys av kapitalkraven för strategirisker och affärsrisker ska fastställas minst en gång om året som en del av verksamhetsplaneringsprocessen. Med stöd av analyser av scenarier i samband med kapitalplaneringen har det riskbaserade kapitalkravet för strategirisker ökat med 4 mn € och för affärsrisker med 4,5 mn € jämfört med år 2016.

5.5.10 OFFENTLIGGÖRANDE AV INFORMATION ENLIGT KAPITALKRAVSFÖRORDNINGEN

Nedan redogörs för de uppgifter som ska offentliggöras i enlighet med pelare 3 och del II artiklarna 435–451 i kapitalkravsförordningen.

Artikel i kapitalkravsförordningen	Information som ska lämnas	Hänvisning
435	Mål och riktlinjer för riskhantering	
1	a) Strategier och processer för att hantera riskerna.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.4, 5.5.5, 5.5.6 och 5.5.9.
	b) Den berörda riskhanteringsfunktionens struktur och organisation, inbegripet upplysningar om dess behörighet och stadga, eller andra relevanta förhållanden.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.5.
	c) Riskrapporteringens och mätsystemens omfattning och karaktär.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.5.2.
	d) Riktlinjerna för risksäkring och riskreducering och strategierna och processerna för övervakning av de risksäkrande och riskreducerande åtgärdernas fortlöpande effektivitet.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.5 och uppgifter per riskkategori i avsnitt 5.5.9.
	e) En deklaration, som har godkänts av ledningsorganet, om att institutets arrangemang för riskhantering är tillfredsställande, där det försäkras att de riskhanteringssystem som införts är ändamålsenliga i förhållande till institutets profil och strategi.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.1.
	f) En kortfattad riskförklaring, som har godkänts av ledningsorganet, där det ges en kort beskrivning av institutets övergripande riskprofil i samband med affärsstrategin.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.1.
2	a) Antal styrelseuppdrag som medlemmarna i ledningsorganet har.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto
	b) Rekryteringspolicy för val av medlemmarna i ledningsorganet samt deras faktiska kunskaper, färdigheter och sakkunskap.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > Selvitys S-Pankin hallinto- ja ohjausjärjestelmistä
	c) Policyn för mångfald i fråga om val av medlemmarna i ledningsorganet, mål och eventuella relevanta riktmärken i policyn samt i vilken utsträckning dessa mål och riktmärken har uppnåtts.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > Selvitys S-Pankin hallinto- ja ohjausjärjestelmistä
	d) Huruvida institutet har inrättat en separat riskkommitté och hur många gånger denna kommitté har sammanträtt.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > Selvitys S-Pankin hallinto- ja ohjausjärjestelmistä
	e) Beskrivning av informationsflödet i fråga om risk till ledningsorganet.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.5.2.
436	Tillämpningsområde	
	a) Namnet på det institut på vilka kraven i denna förordning ska tillämpas.	
	b) Uppgifter om skillnaderna i konsolideringsgrund i redovisnings- och tillsynssyfte, tillsammans med en kort beskrivning av de enheter som ingår, med en förklaring om huruvida de är	De dotterbolag som hör till S-Banken-koncernen beskrivs i avsnitt 3.4. De bolag som ingår i koncernbokslutet samt konsolideringen av dem behandlas i samband med redovisningsprinciperna (avsnitt 5.4). Skillnaderna i konsolideringsgrunderna beskrivs i avsnitt 5.5.2.

i)	fullständigt konsoliderade	Årsredovisning, avsnitt 5.5.2.
ii)	proportionellt konsoliderade	Årsredovisning, avsnitt 5.5.2.
iii)	avdragna från kapitalbasen	Ej tillämplig.
iv)	varken konsoliderade eller avdragna från kapitalbasen.	Ej tillämplig.
c)	Alla aktuella eller förutsedda väsentliga praktiska eller rättsliga hinder för snabb överföring av medel ur kapitalbasen eller återbetalning av skulder mellan moderföretag och dotterföretag.	Ej tillämplig.
d)	Det totala belopp med vilket den faktiska kapitalbasen understiger det föreskrivna beloppet i alla de dotterföretag som inte innefattas i konsolideringen och namnet eller namnen på dessa dotterföretag.	Ej tillämplig.
e)	I tillämpliga fall de omständigheter som innebär att bestämmelserna i artiklarna 7 och 9 ska tillämpas.	Ej tillämplig.

437 Kapitalbas

1	a)	En fullständig avstämning av poster i kärnprimärkapital, övrigt primärkapital, supplementärkapital samt filter och avdrag som tillämpats i enlighet med artiklarna 32–35, 36, 56, 66 och 79 på institutets kapitalbas och balansräkning i institutets reviderade årsredovisning.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.8.2. Tabell 9: S-Bankens kapitalbas, sammanfattning och tabell 10: S-Bankens kapitalbas ((EU) 1423/2013)
	b)	En beskrivning av de viktigaste delarna i instrument för kärnprimärkapital och primärkapitaltillskott samt i supplementärkapital som emitterats av institutet.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.8.2. Not 14 till koncernbokslutet och not 14 till S-Banken Ab:s bokslut.
	c)	De fullständiga villkoren för samtliga instrument för kärnprimärkapital, primärkapitaltillskott och supplementärkapital.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.8.2. Not 14 till koncernbokslutet och not 14 till S-Banken Ab:s bokslut.
	d)	Separata upplysningar om egenskaperna och beloppen för följande:	Årsredovisning, avsnitt 5.5.7. Tabell 10: S-Bankens kapitalbas ((EU) 1423/2013)
	i)	Varje filter för tillsyn som har tillämpats i enlighet med artiklarna 32–35.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.7. Tabell 10: S-Bankens kapitalbas ((EU) 1423/2013)
	ii)	Varje avdrag som har gjorts i enlighet med artiklarna 36, 56 och 66.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.7. Tabell 10: S-Bankens kapitalbas ((EU) 1423/2013)
	iii)	Poster som inte har dragits av i enlighet med artiklarna 47, 48, 56, 66 och 79.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.7. Tabell 10: S-Bankens kapitalbas ((EU) 1423/2013)
	e)	En beskrivning av samtliga begränsningar som har tillämpats på beräkningen av kapitalbasen i enlighet med denna förordning och de instrument, filter för tillsyn och avdrag som dessa begränsningar ska tillämpas på.	Ej tillämplig.
	f)	Om ett institut offentliggör kapitalrelationer som har beräknats med element i kapitalbasen vilka har fastställts på andra grunder än dem som anges i denna förordning, ska institutet lämna en uttömmande förklaring av på vilka grunder dessa kapitalrelationer har beräknats.	Ej tillämplig, eftersom S-Banken inte avviker från kraven i kapitalkravsförordningen.

438   Kapitalkrav

-
a)	En sammanfattning av institutets metod för bedömning av om det interna kapitalet är tillräckligt för att ligga till grund för aktuell och framtida verksamhet.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.6.
b)	På den relevanta behöriga myndighetens begäran resultatet av institutets interna bedömning av kapitaltäckningen, inbegripet sammansättningen av de extra kapitalbaskraven	Årsredovisning, avsnitt 5.5.8.1.
c)	För institut som beräknar riskvägda exponeringsbelopp enligt schablonmetoden, 8 % av de riskvägda exponeringsbeloppen för alla de exponeringsklasser som specificeras i artikel 112.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.8.3. Tabell 12: Översikt av riskvägda exponeringsbelopp (EU OV1)
d)	För institut som beräknar riskvägda exponeringsbelopp med interna ratingmetoder (IRB), 8 % av de riskvägda exponeringsbeloppen för alla de exponeringsklasser som specificeras i artikel 147. För hushållsexponeringsklassen gäller detta krav separat för de exponeringskategorier som de olika korrelationerna i artikel 154.1–154.4 svarar mot. När det gäller aktieexponeringsklass gäller detta krav för	Ej tillämplig, eftersom S-Banken inte använder IRB-metoden.
e)	Kapitalbaskrav för verksamhet som anknyter till institutets handelslager beräknade i enlighet med artikel 92.3 b och c.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.7. Tabell 10: S-Bankens kapitalbas ((EU) 1423/2013)
f)	Kapitalbaskrav för operativ risk beräknade i enlighet med del tre avdelning III kapitel 2, 3 och 4.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.7. Tabell 10: S-Bankens kapitalbas ((EU) 1423/2013)

439   Exponering för motpartskreditrisk

-
a)	Upplysningar om den metod som används för att fastställa internt kapital och kreditlimiter för motpartskreditexponeringar.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.7.
b)	Upplysningar om strategier för tagande av säkerheter och upprättande av kreditreserver.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.7. S-Banken har inga kreditreserver.
c)	Upplysningar om strategier för exponeringar med korrelationsrisk.	Ej tillämplig.
d)	Upplysningar om effekterna på beloppet av de säkerheter institutet skulle behöva ställa om dess kreditbetyg försämrades.	Ej tillämplig.
e)	Verkligt positivt bruttovärde av kontrakt, nettningsvinster, aktuell kvittad kreditexponering, säkerheter som innehas och nettokreditexponering för derivat. Nettokreditexponering för derivat är kreditexponeringen mot derivattransaktioner efter det att hänsyn tagits till såväl vinsterna från rättsligt bindande nettningsöverenskommelser som säkerhetsordningar.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.7.
f)	Mått på exponeringsvärde enligt de för detta fall tillämpliga metoder som beskrivs i del tre avdelning II kapitel 6 avsnitt 3–6.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.7.
g)	Det teoretiska värdet av kreditderivatsäkringar och fördelningen av aktuell kreditexponering efter typ av kreditexponering.	Ej tillämplig, eftersom S-Banken inte använder kreditderivat.
h)	De teoretiska beloppen för kreditderivattransaktioner, uppdelade mellan sådana som används i kreditinstitutets egen kreditportfölj respektive i dess förmedlingsverksamheter, inbegripet fördelningen mellan de slag av kreditderivatprodukter som används, och ytterligare uppdelade på kreditriskskydd som köpts och sålts inom varje produktgrupp.	Ej tillämplig, eftersom S-Banken inte använder kreditderivat.

440	Kapitalbuffertar	
a)	Den geografiska fördelningen av de kreditexponeringar som är relevanta för beräkningen av institutets konjunkturutjämnande kapitalbuffert.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.8.1.
b)	Värdet av sin institutsspecifika konjunkturutjämnande kapitalbuffert.	
441	Indikatorer på global systemviktighet	Ej tillämplig, eftersom S-Banken inte är ett globalt systemviktigt institut.
442	Kreditriskjusteringar	
a)	Definitioner för redovisningsändamål av begreppen förfallen och osäker.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.6.
b)	En beskrivning av de metoder som antagits för att fastställa specifika och allmänna kreditriskjusteringar.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.6.
c)	Det totala beloppet av alla exponeringar, efter tillåten redovisningsmässig kvittning men utan hänsyn till effekterna av de kreditriskreducerande åtgärderna, och det genomsnittliga exponeringsbeloppet under perioden, fördelat på olika typer av exponeringsklasser.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.3. Tabell 16: Totalt och genomsnittligt nettobelopp för exponeringar (EU CRB-B).
d)	Exponeringarnas geografiska spridning, fördelad på viktiga områden och väsentliga exponeringsklasser och om lämpligt på mer detaljerad nivå.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.3. Tabell 17: Geografisk fördelning av exponeringar (EU CRB-C).
e)	Exponeringarnas spridning per bransch eller motpartsslag, fördelad på exponeringsklasser, inklusive specificering av exponeringar mot små och medelstora företag, och om lämpligt på mer detaljerad nivå.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.3. Tabell 18: Koncentration av exponeringar per typ av bransch (EU CRB-D).
f)	En uppdelning av alla exponeringars återstående löptid, fördelad på exponeringsklasser och om lämpligt på mer detaljerad nivå.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.3. Tabell 19: Exponeringars löptid (EU CRB-E) och tabell 25: Indelning av förfallna exponeringar efter antal kreditdagar (EU CR1-D)
g)	Följande belopp, fördelade på viktiga branscher och motpartsslag:	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.3. Tabell 18: Koncentration av exponeringar per typ av bransch (EU CRB-D).
i)	Osäkra exponeringar och förfallna exponeringar var för sig.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.6. Tabell 24: Exponeringarnas kvalitet Nedskrivningarna hänför sig främst till privatkundernas kreditstock. Bland företagskunderna är nedskrivningarna mycket små. Med stöd av proportionalitetsprincipen lämnas inga upplysningar om nedskrivningar för företagskunder per bransch. Avsnitt 5.5.9.2.6.
ii)	Specifika och allmänna kreditriskjusteringar.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.6. Tabell 24: Exponeringarnas kvalitet Nedskrivningarna hänför sig främst till privatkundernas kreditstock. Bland företagskunderna är nedskrivningarna mycket små. Med stöd av proportionalitetsprincipen lämnas inga upplysningar om nedskrivningar för företagskunder per bransch. Avsnitt 5.5.9.2.6.
iii)	Kostnader för specifika och allmänna kreditriskjusteringar under rapportperioden.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.6. Tabell 24: Exponeringarnas kvalitet Nedskrivningarna hänför sig främst till privatkundernas kreditstock. Bland företagskunderna är nedskrivningarna mycket små. Med stöd av proportionalitetsprincipen lämnas inga upplysningar om nedskrivningar för företagskunder per bransch. Avsnitt 5.5.9.2.6.

h)	Summan av osäkra respektive förfallna exponeringar, fördelade på viktiga geografiska områden och, om möjligt summan av specifika och allmänna kreditriskjusteringar för varje geografiskt område.	Nedskrivningarna är väl spridda över hela Finland. Med stöd av proportionalitetsprincipen lämnas inga upplysningar om nedskrivningar enligt geografiskt område. Avsnitt 5.5.9.2.6.
i)	En avstämning av förändringar i de specifika och allmänna kreditriskjusteringarna för osäkra fordringar var för sig. Informationen ska innefatta följande:	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.6. Tabell 26: Nödlidande exponeringar och anståndsexponeringar.
i)	En beskrivning av de specifika och allmänna kreditriskjusteringarnas typ.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.6.
ii)	Ingående balanser.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.6. Tabell 26: Nödlidande exponeringar och anståndsexponeringar. Not 30 till koncernbokslutet och not 32 till S-Banken Ab:s bokslut.
iii)	De belopp som bokats mot kreditriskjusteringarna under rapporteringsperioden.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.6. Tabell 26: Nödlidande exponeringar och anståndsexponeringar. Not 30 till koncernbokslutet och not 32 till S-Banken Ab:s bokslut.
iv)	De belopp som avsatts eller återförts för skattade förmodade förluster avseende exponeringar under rapporteringsperioden, alla övriga regleringar, inklusive sådana som beror på växelkursskillnader, företagssammanslagningar, förvärv och försäljning av dotterföretag och överföringar mellan kreditriskjusteringar.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.6. Tabell 26: Nödlidande exponeringar och anståndsexponeringar. Not 30 till koncernbokslutet och not 32 till S-Banken Ab:s bokslut.
v)	Utgående balanser.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.6. Tabell 26: Nödlidande exponeringar och anståndsexponeringar. Not 30 till koncernbokslutet och not 32 till S-Banken Ab:s bokslut.
443	Icke intecknade tillgångar	Årsredovisning, avsnitt 5.5.8.6.
444	Användning av externa ratinginstitut	
a)	Namnen på de utsedda externa ratinginstituten och exportkreditorganen och skälen för eventuella ändringar.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.5.
b)	De exponeringsklasser för vilka varje externt ratinginstitut och exportkreditorgan används.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.5.
c)	En beskrivning av den process som används för att överföra emittentbetyg och kreditbetyg för emissioner till poster som inte är inkluderade i handelslagret.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.5.
d)	Sambandet mellan kreditbetyg från utsedda ratinginstitut eller exportkreditorgan och den kreditkvalitetsskala som anges i del tre avdelning II kapitel 2, med beaktande av att denna information inte behöver offentliggöras, om institutet följer den inplacering som offentliggjorts av EBA.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.5.
e)	Exponeringsvärden och exponeringsvärden efter kreditriskreducerande åtgärder för varje kreditkvalitetssteg som beskrivs i del tre avdelning II kapitel 2 samt de exponeringsvärden som dragits av från kapitalbasen.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.5. Tabell 23: Fördelning av exponeringar per riskvikt (EU CR5)
445	Exponering för marknadsrisk	
	De institut som beräknar kapitalbaskrav enligt artikel 92.3 b och c ska lämna separata upplysningar om dessa krav för varje risk som avses i dessa bestämmelser. Dessutom ska separat upplysning ges om kapitalbaskravet för värdepapperiseringspositionernas specifika ränterisk.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.3.1 och 5.5.9.3.9.

446	Operativ risk	Instituten ska offentliggöra vilka bedömningsmetoder för kapitalbaskraven för operativ risk som de får tillämpa, tillsammans med en beskrivning av den metod som anges i artikel 312.2, om institutet använder denna, samt en diskussion om relevanta interna och externa faktorer som beaktas i institutets mätmetod. Om metoden bara används delvis, ska de olika använda metodernas räckvidd och omfattning anges.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.5.4.
447	Exponeringar i aktier som inte ingår i handelslagret		
	a)	Exponeringarnas fördelning efter avsikten med innehavet, till exempel vinstsyfte eller strategiska skäl, och en översikt av den redovisningsteknik och de värderingsmetoder som tillämpas, inbegripet huvudantaganden och praxis som påverkar värdering och alla betydande förändringar av denna praxis.	Årsredovisning, avsnitt 5.4.4.3 och 5.4.4.4
	b)	Balansräkningsvärdet, det verkliga värdet och för dem som omsätts på en börs en jämförelse med marknadspriset, om det skiljer sig avsevärt från det verkliga värdet. (exponeringsbelopp = marknadsvärde)	Not 18 till koncernbokslutet och not 18 till S-Banken Ab:s bokslut.
	c)	Slag, karaktär och belopp vad gäller börsnoterade exponeringar, privata aktieexponeringar i tillräckligt diversifierade portföljer och övriga exponeringar.	Ej tillämplig.
	d)	Kumulativa faktiska vinster eller förluster till följd av försäljningar och avvecklingar under perioden.	Not 24 till koncernbokslutet och not 25 till S-Banken Ab:s bokslut.
	e)	De totala orealiserade vinsterna eller förlusterna, de totala dolda omvärderingsvinsterna eller omvärderingsförlusterna och de av dessa belopp som inbegripits i den primära eller supplementära kapitalbasen.	Ej tillämplig.
448	Exponering för ränterisk för positioner som inte ingår i handelslagret		
	a)	Ränteriskens och huvudantagandenas karaktär (däribland antaganden avseende förtida återbetalningar av lån och utvecklingen av insättningar utan avtalad löptid) och hur ofta ränterisken mäts.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.3.1, 5.5.9.3.2 och 5.5.9.3.8
	b)	Förändring av resultat, av ekonomiskt värde eller av varje annan relevant variabel som ledningen använder för räntechocker (uppåt eller nedåt) i enlighet med sin metod för att mäta ränterisken, fördelat efter valuta.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.3.2. Tabell 33: Stresstest för ränterisk i bankboken
449	Exponering för värdepapperiseringspositioner		Ej tillämplig. S-Banken har inga värdepapperiseringspositioner.
450	Ersättningspolitik		
1	a)	Uppgifter om beslutsprocessen för ersättningspolicyn samt antal möten i det organ som är huvudansvarigt för övervakning av ersättningen under räkenskapsåret, i tillämpliga fall inbegripet uppgifter om ersättningskommitténs sammansättning och befogenheter, den externa konsult som anlåtats för utarbetandet av ersättningspolicyn samt relevanta intressenters roll.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
	b)	Uppgifter om sambandet mellan lön och resultat.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
	c)	De viktigaste särdragen i utformningen av ersättningsystemet, inklusive uppgifter om kriterierna för resultatmätning och riskjustering, uppskovspolicy och kriterier för erhållande av rättigheter.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät

d)	Förhållandet mellan fast och rörlig ersättning angivet i enlighet med artikel 94.1 g i direktiv 2013/36/EU.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
e)	Uppgifter om de resultatkriterier som ligger till grund för rättigheter till aktier, optioner eller rörliga ersättningsdelar.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
f)	De huvudsakliga parametrarna och motiveringen för samtliga förekommande system med rörliga komponenter och andra, icke-kontanta förmåner.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
g)	Aggregerade kvantitativa uppgifter om ersättning, uppdelat per affärsenhet.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
h)	Aggregerade kvantitativa uppgifter om ersättning, uppdelade på den verkställande ledningen och den personal som väsentligt kan påverka institutets riskprofil, med angivande av följande:	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
i)	Ersättningens belopp för räkenskapsåret, uppdelat på fast och rörlig ersättning, och antalet mottagare.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
ii)	Den rörliga ersättningens belopp och form, uppdelat på kontanter, aktier och aktieanknutna instrument och övrigt.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
iii)	Belopp för utestående uppskjuten ersättning, uppdelat på intjänade och icke intjänade delar.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
iv)	Belopp för uppskjuten ersättning som beviljats under räkenskapsåret, utbetalade och minskade genom resultatjusteringar.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
v)	Betalningar i samband med nyanställningar och avgångsvederlag som erlagts under räkenskapsåret och antalet mottagare av sådana betalningar.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
vi)	Belopp för avgångsvederlag som beviljats under räkenskapsåret och det högsta vederlaget till en enskild person.	S-Bankens webbplats på www.s-pankki.fi > S-Pankki yrityksena > Johto ja hallinto > S-Pankin palkitsemisjärjestelmät
i)	Antalet enskilda personer som får en ersättning på 1 miljon euro eller mer per räkenskapsår, för ersättning mellan 1 miljon euro och 5 miljoner euro fördelat på lönesteg om 500 000 euro, och för ersättning på minst 5 miljoner euro fördelat på lönesteg om 1 miljon euro.	Ej tillämplig.
j)	På begäran av medlemsstaten eller den behöriga myndigheten, den totala ersättningen för varje medlem av ledningsorganet eller den verkställande ledningen.	Ej tillämplig.
2	För institut som är betydande i fråga om sin storlek och interna organisation och sin verksamhets art, omfattning och komplexitetsgrad ska de kvantitativa uppgifter som avses i denna artikel också redovisas för allmänheten när det gäller medlemmar av institutets ledningsorgan.	Ej tillämplig.

451 Bruttosoliditet

a)	Bruttosoliditetsgraden och information om hur institutet tillämpar artikel 499.2 och 499.3 (Tier 1 eller avvikelser/per kvartalsslut eller med medelvärden)	Årsredovisning, avsnitt 5.5.8.5. Tabell 14: Bruttosoliditetsgrad (EU 200/2016)
b)	En uppdelning av det sammanlagda exponeringsmättet samt en avstämning av det sammanlagda exponeringsmättet mot den relevanta information som lämnas i offentliggjorda årsredovisningar.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.8.5. Tabell 14: Bruttosoliditetsgrad (EU 200/2016)
c)	I tillämpliga fall summan av förvaltningsposter som har tagits bort från balansräkningen.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.8.5. Tabell 14: Bruttosoliditetsgrad (EU 200/2016)

d)	En beskrivning av vilka åtgärder som vidtas för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet	Årsredovisning, avsnitt 5.5.8.5. Tabell 14: Bruttosoliditetsgrad (EU 200/2016)
e)	En beskrivning av de faktorer som har påverkat bruttosoliditeten under den period som den offentliggjorda bruttosoliditeten avser.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.8.5. Tabell 14: Bruttosoliditetsgrad (EU 200/2016)
452	Användning av metoden för intern riskklassificering för kreditrisk	Ej tillämplig, eftersom S-Banken inte använder IRB-metoden.
453	Användning av kreditriskreducerande metoder	
a)	Riktlinjerna och metoderna för nettning inom och utanför balansräkningen samt uppgift om i vilken utsträckning sådan nettning utnyttjas.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.5. Tabell 21: Säkerheter som utnyttjas vid kapitaltäckning
b)	Riktlinjerna och metoderna för värdering och hantering av säkerheter.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.2 och 5.5.9.2.5.
c)	En beskrivning av de viktigaste typerna av säkerhet som institutet accepterar.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.5. Tabell 21: Säkerheter som utnyttjas vid kapitaltäckning
d)	De viktigaste kategorierna av garantigivare och kreditderivatmotparter och deras kreditvärdighet.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.9.2.5. Tabell 21: Säkerheter som utnyttjas vid kapitaltäckning S-Banken har inga kreditderivat.
e)	Information om koncentrationer med avseende på marknads- eller kreditrisk inom de kreditreducerande åtgärder som vidtagits.	Årsredovisning, avsnitt 5.5.6.2, 5.5.9.2.4 och 5.5.9.2.5.
f)	De institut som beräknar riskvägda exponeringsbelopp enligt schablonmetoden eller metoden för intern riskklassificering, men som inte tillhandahåller egna skattningar av LGD-värden eller konverteringsfaktorer med hänsyn till exponeringsklass ska, separat för varje exponeringsklass, ange det totala exponeringsvärdet som täcks.	Ej tillämplig, eftersom S-Banken inte använder IRB-metoden.
g)	Institut som beräknar riskvägda exponeringsbelopp enligt schablonmetoden eller metoden för intern riskklassificering ska separat för varje exponeringsklass ange det totala exponeringsvärdet som täcks.	Ej tillämplig, eftersom S-Banken inte använder IRB-metoden.
454	Användning av internmättningsmetoder för operativ risk	Ej tillämplig, eftersom S-Banken använder schablonmetoden för beräkning av kapitalkravet för operativ risk.
455	Användning av interna modeller för marknadsrisk	Ej tillämplig, eftersom S-Banken använder schablonmetoden för beräkning av kapitalkravet för marknadsrisk.

5.6 NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Noterna till balansräkningen anges i tusental euro.

Koncernens noter 1: Fordringar på kreditinstitut		31.12.2017		
	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt	
Inhemska kreditinstitut	2 602	10 479	13 081	
Utländska kreditinstitut	12 221	436	12 656	
Summa fordringar på kreditinstitut	14 823	10 914	25 737	

		31.12.2016		
	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt	
Inhemska kreditinstitut	9 370	11 751	21 120	
Utländska kreditinstitut	10 093	0	10 093	
Summa fordringar på kreditinstitut	19 462	11 751	31 214	

Koncernens noter 2: Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	31.12.2017	31.12.2016
Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	648 465	657 959
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	110 381	57 594
Hushåll	2 957 447	2 766 236
Hushållens ideella organisationer	5 279	7 876
Utlandet	3 282	2 567
Summa fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 724 854	3 492 232

Nedskrivningar vid årets början	3 620	2 912
Individuella nedskrivningar som redovisats under perioden	485	368
Gruppvisa nedskrivningar som redovisats under perioden	3 762	3 253
Gruppvisa nedskrivningar som återförts under perioden	-3 620	-2 912
Nedskrivningar vid årets slut	4 247	3 620

Kreditförlusternas belopp vid räkenskapsperiodens slut	6 563	3 009
Oreglerade fordringar vid räkenskapsperiodens slut	14 267	12 419

Koncernens noter 3: Skuldebrev

31.12.2017

	Onoterade	Totalt
Emitterade av offentlig sektor		
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Statsskuldförbindelser	155 940	155 940
Kommuncertifikat	36 451	36 451
Statsobligationer	0	0
Obligationer emitterade av andra offentliga organ	30 065	30 065
Övriga skuldebrev	108 010	108 010
Summa skuldebrev emitterade av offentlig sektor	330 466	330 466
Skuldebrev exkl. offentlig sektor		
Finansiella tillgångar som innehas för handel		
Obligationer emitterade av banker	0	0
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Bankcertifikat	4 503	4 503
Företagscertifikat	44 442	44 442
Obligationer emitterade av banker	686 306	686 306
Övriga skuldebrev	259 042	259 042
Summa skuldebrev exkl. offentlig sektor	994 293	994 293
Summa skuldebrev	1 324 758	1 324 758
- varav belåningsbara i centralbanker	860 478	860 478
- varav skuldebrev som inte löper med ränta	11 670	11 670

	31.12.2016	
	Onoterade	Totalt
Emitterade av offentlig sektor		
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Statsskuldförbindelser	0	0
Kommuncertifikat	115 554	115 554
Statsobligationer	23 411	23 411
Obligationer emitterade av andra offentliga organ	47 217	47 217
Övriga skuldebrev	81 182	81 182
Summa skuldebrev emitterade av offentlig sektor	267 365	267 365
Skuldebrev exkl. offentlig sektor		
Finansiella tillgångar som innehas för handel		
Obligationer emitterade av banker	240	240
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Bankcertifikat	0	0
Företagscertifikat	27 022	27 022
Obligationer emitterade av banker	850 697	850 697
Övriga skuldebrev	336 214	336 214
Summa skuldebrev exkl. offentlig sektor	1 214 173	1 214 173
Summa skuldebrev	1 481 538	1 481 538
- varav belåningsbara i centralbanker	930 242	930 242
- varav skuldebrev som inte löper med ränta	6 830	6 830

Koncernens noter 4: Aktier och andelar

31.12.2017

	Publikt noterade	Övriga	Totalt
AKTIER OCH ANDELAR			
Finansiella tillgångar som innehas för handel	0	0	0
Finansiella tillgångar som kan säljas	30 706	259	30 965
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	5	5
Totalt	30 706	264	30 970
- varav i kreditinstitut	0	0	0

31.12.2016

	Publikt noterade	Övriga	Totalt
AKTIER OCH ANDELAR			
Finansiella tillgångar som innehas för handel	555	0	555
Finansiella tillgångar som kan säljas	29 793	257	30 050
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	3	3
Totalt	30 348	260	30 608
- varav i kreditinstitut	0	0	0

Koncernens noter 5: derivatkontrakt
31.12.2017

	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Säkringsinstrument			
Räntederivat			
Ränteswapavtal	541 200	157	-4 591
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år	135 000		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	284 000		
tusen euro en löptid på över 5 år.	122 200		
Övriga derivatinstrument			
Räntederivat			
Optionskontrakt, köpta	200 000	406	0
Optionskontrakt, utfärdade	150 000	0	-828
Ränteswapavtal	160 000	18	-422
Aktiederivat			
Optionskontrakt, köpta	0	0	0
Optionskontrakt, utfärdade	0	0	0
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som inte ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år	150 000		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	330 000		
tusen euro en löptid på över 5 år.	30 000		

	31.12.2016		
	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Säkringsinstrument			
Räntederivat			
Ränteswapavtal	456 200	0	-8 284
Av det nominella värdet på de derivatansvarförbindelser som ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år	95 000		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	305 000		
tusen euro en löptid på över 5 år.	56 200		
Övriga derivatinstrument			
Räntederivat			
Optionskontrakt, köpta	200 000	382	0
Optionskontrakt, utfärdade	200 000	0	-1 528
Ränteswapavtal	45 000	6	-89
Aktiederivat			
Optionskontrakt, köpta	3 723	236	0
Optionskontrakt, utfärdade	3 723	0	-236
Av det nominella värdet på de derivatansvarförbindelser som inte ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år	3 723		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	220 000		
tusen euro en löptid på över 5 år.	225 000		

Koncernens noter 6: Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden

Förändringar i immateriella tillgångar 2016	Immateriella rättigheter	IT-program och licensavgifter	Förskotts-betalningar	Goodwill	Koncern-goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2016	2 146	65 159	512	4 119	10 373	82 309
Ökning	0	270	6 854	0	11 306	18 430
Företagsförsäljningar	0	0	-26	0	0	-26
Minskning	0	-94	0	0	0	-94
Överföringar mellan posterna	-2 146	-6 235	-106	0	0	-8 487
Anskaffningsvärde 31.12.2016	0	59 101	7 233	4 119	21 679	92 132
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2016	-2 117	-37 996		-1 579	-5 018	-46 711
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	2 140	6 425		0	0	8 564
Avskrivningar	-23	-7 280		-824	-3 394	-11 520
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2016	0	-38 852		-2 403	-8 412	-49 667
Bokfört värde 1.1.2016	29	27 163	512	2 540	5 354	35 598
Bokfört värde 31.12.2016	0	20 249	7 233	1 716	13 267	42 466

Förändringar i immateriella tillgångar 2017	Immateriella rättigheter	IT-program och licensavgifter	Förskotts-betalningar	Goodwill	Koncern-goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2017	0	59 101	7 233	4 119	21 679	92 132
Ökning	0	3 114	5 365	0	0	8 478
Överföringar mellan posterna	0	5 525	-5 525	0	0	0
Anskaffningsvärde 31.12.2017	0	67 740	7 073	4 119	21 679	100 611
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2017	0	-38 852		-2 403	-8 412	-49 667
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	0	0		0	0	0
Avskrivningar		-7 088		-824	-4 336	-12 248
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2017	0	-45 940		-3 227	-12 748	-61 914
Bokfört värde 1.1.2017	0	20 249	7 233	1 716	13 267	42 466
Bokfört värde 31.12.2017	0	21 800	7 073	892	8 931	38 696

Förändringar i materiella tillgångar 2016	Mark- och vattenområden	Byggnader och konstruktioner	Maskiner och inventarier totalt	Övriga materiella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2016	792	14 390	3 928	194	19 304
Ökning	0	0	205	0	205
Företagsförsäljningar	-792	-13 808	0	0	-14 600
Minskning	0	0	-158	-70	-228
Överföringar mellan posterna	0	0	17	0	17
Anskaffningsvärde 31.12.2016	0	582	3 992	124	4 698
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2016	0	-3 540	-3 542	0	-7 082
Akkumulerade avskrivningar av företagsförsäljningar	0	3 081	0	0	3 081
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	0	-10	172	70	231
Avskrivningar	0	-112	-242	0	-354
Nedskrivningar	0	0	0	-70	-70
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2016	0	-582	-3 613	0	-4 195
Bokfört värde 1.1.2016	792	10 850	386	194	12 222
Bokfört värde 31.12.2016	0	0	379	124	503
Förändringar i materiella tillgångar 2017	Mark- och vattenområden	Byggnader och konstruktioner	Maskiner och inventarier totalt	Övriga materiella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2017	0	0	3 992	124	4 116
Anskaffningsvärde 31.12.2017	0	0	3 992	124	4 116
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2017	0	0	-3 613	0	-3 613
Avskrivningar	0	0	-271	0	-271
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2017	0	0	-3 884	0	-3 884
Bokfört värde 1.1.2017	0	0	379	124	503
Bokfört värde 31.12.2017	0	0	108	124	232

Koncernens noter 7: Övriga tillgångar	31.12.2017	31.12.2016
Betalningsförmedlingsfordringar	1	23
Kundfordringar för sålda värdepapper	27	573
Värdepappersföretag	8	32
Övriga	19	541
Övriga	4 577	3 276
Totalt	4 605	3 872

Koncernens noter 8: Resultatregleringar och förskottsbetalningar	31.12.2017	31.12.2016
Räntefordringar	12 452	13 230
Övriga upplupna intäkter	12 619	8 538
Totalt	25 071	21 769

Koncernens noter 9: Uppskjutna skattefordringar och -skulder	31.12.2017	31.12.2016
Uppskjutna skattefordringar för förluster	1 674	1 129
Uppskjutna skattefordringar/-skulder för fonden för verkligt värde	2 898	2 840
Uppskjuten skatteskuld för bokslutsdispositioner	7 866	5 369

Koncernens noter 10: Skuldebrev som kreditinstitutet emitterat till allmänheten	31.12.2017		31.12.2016	
	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde
Bankcertifikat	0	0	11 000	10 992
Totalt	0	0	11 000	10 992

Koncernens noter 11: Övriga skulder som innehas för handel	31.12.2017	31.12.2016
Uppkommit vid blankning av aktier	0	732
Totalt	0	732

Koncernens noter 12: Övriga skulder	31.12.2017	31.12.2016
Betalningsförmedlingsskulder	100 492	88 655
Leverantörsskulder för köpta värdepapper	0	87
Övriga	11 618	9 056
Totalt	112 110	97 798

Koncernens noter 13: Resultatregleringar och erhållna förskott	31.12.2017	31.12.2016
Ränteskulder	445	459
Resultatregleringar	19 336	22 301
Totalt	19 781	22 760

Koncernens noter 14: Efterställda skulder	31.12.2017			
	Bokfört värde*	Nominellt värde	Ränta	Förfallodag
Debentur I/2015	16 020	16 000	Euribor 12 mån. + 1,5 %	1.12.2025
Debentur I/2016	26 239	26 000	Euribor 12 mån. + 1,8 %	30.6.2026
Debentur I/2017	8 005	8 000	Euribor 12 mån. + 1,8 %	18.12.2027

Villkor för lånen med debenturlånevillkor:

Emittenten förbehåller sig rätten att återköpa en del av lånet före förfallodagen. Emittenten eller ett företag som hör till emittentens koncern kan endast i begränsad utsträckning lösa in ett lån innan lånetiden går ut utan Finansinspektionens tillstånd. En förutsättning för inlösen är att lånen inom kort tid säljs till en ny placerare. Skuldebrevets innehavare har inte rätt att kräva att lånet återbetalas i förtid.

Lånen med debenturlånevillkor är efterställda bankens övriga skuldförbindelser. Vid beräkningen av kapitaltäckningen har lånen med debenturlånevillkor grupperats i supplementärkapitalet (Tier II) i enlighet med CRR.

*) inklusive upplupna räntor

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper	Debentur I/2015	Debentur I/2016	Debentur I/2017
Emittent	S-Banken Ab	S-Banken Ab	S-Banken Ab
Individuell kod	FI4000185418	FI4000210877	FI4000292735
Lagstiftning som tillämpas på instrumentet	Finlands lag	Finlands lag	Finlands lag
Reglering Säntely			
Regler för kapitaltäckning under övergångsperioden	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)
Regler för kapitaltäckning efter övergångsperioden	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)
Kan användas på enskilda företags nivå eller på basis av konsolidering/ underkonsolideringsnivå/på enskilda företags nivå och på basis av konsolidering/ underkonsolideringsgruppens nivå	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering
Instrumentslag			
Belopp som upptagits i lagstadgat kapital mn euro (på den sista rapporteringsdagen)	16	26	8
Instrumentets nominella belopp mn euro	16	26	8
Emissionspris	100 %	100 %	100 %
Inlösenpris	100 %	100 %	100 %
Bokföringsmässig klassificering	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar
Ursprunglig emissionsdag	1.12.2015	30.6.2016	18.12.2017
Utan eller med förfallodag	Med förfallodag	Med förfallodag	Med förfallodag
Ursprunglig maturitet	1.12.2025	30.6.2026	18.12.2027
Inlösen av emittenten kräver förhandsgodkännande av myndighet	ja	ja	ja

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper

	Debentur I/2015	Debentur I/2016	Debentur I/2017
Eventuell återinlösendag, villkorliga återinlösendagar och inlösenbelopp	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 1.12, första gången 1.12.2021 och sista gången 1.12.2025. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala debenturen före förfallodagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tillstånd för tidigare återbetalning.	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 30.6, första gången 30.6.2022 och sista gången 30.6.2026. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala debenturen före förfallodagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tillstånd för tidigare återbetalning.	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 18.12, första gången 18.12.2022 och sista gången 18.12.2027. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala debenturen före förfallodagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tillstånd för tidigare återbetalning.
Eventuella senare återinlösendagar	se punkten ovan	se punkten ovan	se punkten ovan

Kuponger/Utdelning

Fast eller rörlig utdelning/kupong	rörlig kupong	rörlig kupong	rörlig kupong
Ränta på kupongen och relaterade index	Euribor 12 mån. + 1,5 % per annum	Euribor 12 mån. + 1,8 % per annum	Euribor 12 mån. + 1,8 % per annum
Dividend stopper-klausul	nej	nej	nej
Helt behovsprövad, delvis behovsprövad eller obligatorisk (när det gäller tajmningen)	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk
Helt behovsprövad, delvis behovsprövad eller obligatorisk (när det gäller beloppet)	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk
Step-up-villkor eller annat inlösenincitament	nej	nej	nej
Icke-kumulativ eller kumulativ	icke-kumulativ	icke-kumulativ	icke-kumulativ
Bytbar eller bunden	bunden	bunden	bunden
Vilka faktorer inverkar på bytet om instrumentet är bytbart?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska instrumentet bytas helt och hållet eller delvis om det är bytbart?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Vilken är växelkursen om instrumentet ska bytas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Är bytet obligatoriskt eller valfritt om instrumentet kan bytas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Specificera mot ett hardant instrument instrumentet kan bytas om det är utbytbart.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Specificera mot vilken emittents instrument instrumentet kan bytas om det är utbytbart.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Egenskaper för sänkning av bokföringsvärdet	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Vilka faktorer utlöser sänkningen av bokföringsvärdet om det kan sänkas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper	Debentur I/2015	Debentur I/2016	Debentur I/2017
Ska bokföringsvärdet sänkas helt eller delvis om en sänkning är möjlig?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska bokföringsvärdet sänkas permanent eller temporärt om en sänkning är möjlig?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Beskriv mekanismen för en höjning av bokföringsvärdet om sänkningen är temporär.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Hierarkisk ställning vid likvidation (specificera instrumentslaget, som har omedelbart bättre företrädesrätt).	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.
Egenskaper som inte uppfyller kraven	nej	nej	nej
Precisera eventuella egenskaper som inte uppfyller kraven	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte

**Koncernens noter 15:
Löptidsinformation om finansiella
tillgångar och skulder**

31.12.2017

	0–3 mån.	3–12 mån.	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
Kontanta medel	493 015	0	0	0	0	493 015
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	78 145	106 183	545 533	130 617	0	860 478
Fordringar på kreditinstitut	25 737	0	0	0	0	25 737
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	176 093	385 907	1 270 092	1 892 761	1	3 724 854
Skuldebrev	168 476	77 916	193 268	24 621	0	464 280
Derivatinstrument (tillgångar)	0	85	843	71	0	999
Finansiella tillgångar totalt	941 466	570 091	2 009 736	2 048 070	1	5 569 364
Skulder till kreditinstitut	10 109	0	0	0	0	10 109
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 043 233	2 059	2 231	0	0	5 047 522
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0	0	0	0	0	0
Efterställda skulder	0	0	16 800	33 200	0	50 000
Derivatinstrument (skulder)	92	390	4 962	816	0	6 260
Finansiella skulder totalt	5 053 434	2 449	23 993	34 016	0	5 113 892

31.12.2016

	0–3 mån.	3–12 mån.	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
Kontanta medel	96 964	0	0	0	0	96 964
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	15 073	23 650	814 641	76 878	0	930 242
Fordringar på kreditinstitut	31 214	0	0	0	0	31 214
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	215 337	322 487	1 249 436	621 477	1 083 495	3 492 232
Skuldebrev	137 274	88 472	298 292	27 257	0	551 296
Derivatinstrument (tillgångar)	0	236	1 035	6	0	1 278
Finansiella tillgångar totalt	495 862	434 845	2 363 405	725 618	1 083 495	5 103 225
Skulder till kreditinstitut	5 006	20 000	0	0	0	25 006
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	4 573 261	7 726	2 859	0	0	4 583 846
Skuldebrev emitterade till allmänheten	10 000	1 000	0	0	0	11 000
Efterställda skulder	0	0	8 400	33 600	0	42 000
Derivatinstrument (skulder)	732	998	7 194	2 019	580	11 523
Finansiella skulder totalt	4 589 000	29 724	18 452	35 619	580	4 673 376

**Koncernens noter 16: Specifikation av
balansposter i inhemsk och utländsk valuta och
i poster gentemot företag inom samma koncern**

31.12.2017

	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Totalt	Ägarintresse- företag
Balanspost	valuta	Utländsk		
Fordringar på kreditinstitut	valuta	Totalt	25 737	
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 724 854	0	3 724 854	
Skuldebrev	1 324 758	0	1 324 758	
Derivatkontrakt	999	0	999	
Aktier och andelar	30 970	0	30 970	5
Immateriella tillgångar	38 696	0	38 696	
Materiella tillgångar	232	0	232	
Övriga tillgångar (inkl. kontanta medel)	524 357	7	524 365	
Totalt	5 663 489	7 123	5 670 612	5
Skulder till kreditinstitut	10 042	68	10 109	
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 044 465	3 058	5 047 522	
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0	0	0	
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	6 260	0	6 260	
Övriga skuldposter	142 623	31	142 654	
Efterställda skulder	50 000	0	50 000	
Totalt	5 253 390	3 156	5 256 546	0

	31.12.2016			Ägarintresse- företag
	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Totalt	
Balanspost				
Fordringar på kreditinstitut	16 718	14 495	31 214	
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 492 232	0	3 492 232	
Skuldebrev	1 481 538	0	1 481 538	
Derivatkontrakt	1 278	0	1 278	
Aktier och andelar	30 607	0	30 608	5
Immateriella tillgångar	42 466	0	42 466	
Materiella tillgångar	503	0	503	
Övriga tillgångar (inkl. kontanta medel)	123 726	7	123 734	
Totalt	5 189 068	14 503	5 203 571	5
Skulder till kreditinstitut	25 006	0	25 006	
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	4 570 804	13 042	4 583 846	
Skuldebrev emitterade till allmänheten	11 000	0	11 000	
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	11 523	0	11 523	
Övriga skuldposter	128 669	98	128 767	
Efterställda skulder	42 000	0	42 000	
Totalt	4 789 002	13 140	4 802 143	0

Koncernens noter 17: Värdepapperslån	31.12.2017		31.12.2016	
	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde
Som kan säljas				
Statsobligationer	13 514	13 500	12 165	12 000
Totalt	13 514	13 500	12 165	12 000

Koncernens noter 18: Finansiella tillgångars och skulders verkliga och bokförda värden

	31.12.2017		31.12.2016	
	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Kontanta medel	493 015	493 015	96 964	96 964
Fordringar på kreditinstitut	25 737	25 744	31 214	31 230
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 724 854	3 920 481	3 492 232	3 724 304
Skuldebrev	1 324 758	1 331 449	1 481 538	1 490 490
Aktier och andelar	30 965	30 885	30 605	30 525
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	5	18	3	14
Derivatkontrakt	999	999	1 278	1 278
Finansiella skulder				
Skulder till kreditinstitut	10 109	10 111	25 006	25 033
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 047 522	5 141 470	4 583 846	4 630 482
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0	0	11 000	11 002
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	6 260	6 260	11 523	11 523
Efterställda skulder	50 000	50 273	42 000	42 259

Inom koncernen S-Banken tillämpas ett förfarande där finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen enligt avräkningsdagen, med undantag av finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. I fråga om finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen tillämpas ett förfarande där de upptas i balansräkningen enligt handelsdagen. När poster som ingår i finansiella tillgångar och skulder för första gången upptas i bokföringen används verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Finansiella tillgångar och skulder indelas i samband med den ursprungliga bokföringen i finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, i investeringar som hålls till förfall, i finansiella tillgångar som kan säljas, i lånefordringar och kundfordringar samt i övriga finansiella skulder. Finansiella tillgångar och skulder värderas utgående från klassificeringen antingen till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

De finansiella instrumentens verkliga värde fastställs enligt de noterade priserna på den aktiva marknaden eller med värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Bankcertifikatens, företagscertifikatens och derivatkontraktens (exkl. futurer) verkliga värden fastställs genom att framtida kassaflöden diskonteras till nuläget med bokslutsdagens marknadsräntor. Obligationslån, andelar i placeringsfonder och futurer värderas till marknadspriser. Finansiella tillgångar som ska värderas till verkligt värde värderas med hjälp av köpkurser och finansiella skulder med hjälp av säljkurser.

31.12.2017				
Finansiella instrument värderade till verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel	0	0	0	0
Finansiella tillgångar som kan säljas	1 038 824	323 510	0	1 362 334
Tillgångar i form av derivat	0	999	0	999
Skulder i form av derivat	0	6 260	0	6 260

31.12.2016				
Finansiella instrument värderade till verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel	1 287	0	0	1 287
Finansiella tillgångar som kan säljas	1 164 634	355 933	0	1 520 566
Tillgångar i form av derivat	0	1 278	0	1 278
Skulder i form av derivat	0	10 791	0	10 791

Finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till verkligt värde indelas i tre klasser enligt definitionen av verkligt värde. Verkliga värden på nivå 1 fastställs genom att använda noterade icke korrigerade priser för identiska finansiella tillgångar och skulder på aktiva marknader. Verkliga värden på nivå 2 fastställs med hjälp av allmänt godkända värderingsmodeller, vars indata till betydande del bygger på observerade marknadspriser. Marknadspriserna på nivå 3 bygger på indata för tillgången eller skulden i fråga som inte bygger på observerbara marknadsdata, utan till betydande del på ledningens uppskattningar.

Koncernens noter 19: Eget kapital	31.12.2017	31.12.2016
Aktiekapital 1.1	82 880	82 880
Aktiekapital 31.12	82 880	82 880
Fonden för verkligt värde 1.1	11 359	7 042
Ökning (+)/minskning (-)	232	4 317
Fonden för verkligt värde 31.12	11 590	11 359
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 1.1	243 813	243 813
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 31.12	243 813	243 813
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	63 262	44 858
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	12 352	18 404
Minoritetsandel	169	114
Eget kapital totalt	414 066	401 428

5.7 NOTER TILL KONCERNENS RESULTATRÄKNING

Noterna till resultaträkningen anges i tusental euro.

Koncernens noter 20: Specifikation av ränteintäkter och räntekostnader per post i balansräkningen	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	-98	-51
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	69 306	61 663
Skuldebrev	11 567	16 260
Derivatkontrakt	400	0
Totalt	81 175	77 872
Ränteintäkter från nedskrivna lånefordringar och kundfordringar	1 757	1 962
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	365	302
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	3 603	3 274
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	3 177	4 294
Efterställda skulder	731	608
Övriga räntekostnader	33	1
Totalt	7 910	8 479
Koncernens noter 21: Intäkter från egetkapitalinstrument	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Investeringar klassificerade som finansiella tillgångar som innehas för handel	19	9
Utdelning från ägarintresseföretag	40	0
	58	9

Koncernens noter 22: Provisionsintäkter och -kostnader	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Provisionsintäkter		
Utlåningsprovisioner	25 455	20 811
Inlåningsprovisioner	3 686	3 857
Betalningsförmedlingsprovisioner	8 386	7 366
Fondandelsprovisioner	51 444	44 884
Förvaltningsprovisioner	1 402	1 171
Avgifter för juridiska tjänster	210	1 423
Courtage	7 674	6 553
Provisioner för förmedling av försäkringar	521	904
Garantiprovisioner	-107	182
Övriga provisioner	1 940	1 593
Totalt	100 612	88 745
Provisionskostnader		
Utbetalda expeditonsavgifter	38	33
Övriga	41 375	35 338
Totalt	41 413	35 372

Koncernens noter 23: Nettointäkter från värdepappershandel**1.1.–31.12.2017**

	Reavinster och -förluster (netto)	Förändringar av verkligt värde (netto)	Totalt
Skuldebrev	-139	-29	-168
Aktier och andelar	153	15	168
Derivatinstrument	-1 162	601	-561
Summa nettointäkter från värdepappershandel	-1 148	587	-561
Nettointäkter från valutaverksamhet	0	166	166
Summa resultatpost	-1 148	753	-395

1.1.–31.12.2016

	Reavinster och -förluster (netto)	Förändringar av verkligt värde (netto)	Totalt
Skuldebrev	129	-852	-723
Aktier och andelar	-18	-7	-25
Derivatinstrument	-790	1 568	778
Summa nettointäkter från värdepappershandel	-679	709	30
Nettointäkter från valutaverksamhet	0	-30	-30
Summa resultatpost	-679	678	0

Koncernens noter 24: Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas**1.1.–31.12.2017****1.1.–31.12.2016**

Nettointäkter från avyttring av finansiella tillgångar	6 318	22 524
Övriga intäkter från och kostnader för finansiella tillgångar som kan säljas	492	53
	6 809	22 577

Koncernens noter 25: Nettoresultat av säkringsredovisning**1.1.–31.12.2017****1.1.–31.12.2016**

Nettoresultat av säkringsinstrument	3 657	-993
Nettoresultat av säkringsobjekt	-4 024	448
	-367	-545

Koncernens noter 26: Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Hysesintäkter	0	321
Hyeskostnader	0	-112
	0	209

Koy Lempäälän Terminaali och Koy Limingan terminaali såldes till en ägare utanför koncernen under 2016.

Koncernens noter 27: Övriga rörelseintäkter	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Övriga intäkter	15 728	15 458

Koncernens noter 28: Övriga rörelsekostnader	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Hyeskostnader	4 560	5 325
Övriga kostnader	1 422	1 404
Totalt	5 982	6 729

Avgifter till Verket för finansiell stabilitet	314	271
Stabilitetsavgift	449	314
Avgift till insättningsgarantifonden	4 052	3 535
Förvaltningsavgift	31	0
Totalt	4 533	3 849

Insättningsgarantifonden krediterade insättningsgarantiavgiften som betalas till Stabilitetsfonden och stabilitetsavgiften som ersatte bankskatten. Bankens resultat har inte påverkats av detta. Medlen som betalats till den gamla Insättningsgarantifonden samt bankskatten som betalats under tidigare år uppskattas räcka till de avgifter som Verket för finansiell stabilitet debiterar fram till 2020.

Koncernens noter 29: Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar		
	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Avskrivningar enligt plan		
Immateriella tillgångar	7 912	8 127
Materiella tillgångar	271	242
Totalt	8 183	8 369
Summa resultatpost	8 183	8 439

Koncernens noter 30: Nedskrivningar av krediter, andra åtaganden och övriga finansiella tillgångar					
	1.1.–31.12.2017				
	Individuella realiserade kreditförluster brutto	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Resultatförda
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	11 214	485	3 762	8 898	6 563
	1.1.–31.12.2016				
	Individuella realiserade kreditförluster brutto	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Resultatförda
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	10 595	368	3 253	11 207	3 009

5.8 NOTER OM SÄKERHETER OCH ANSVARFÖRBINDELSER

Noterna om säkerheter och ansvarsförbindelser anges i tusental euro.

Koncernens noter 31: Ställda säkerheter	Andra säkerheter	
	31.12.2017	31.12.2016
Balanspost		
För egen skuld		
Skulder till kreditinstitut	165 660	174 000
Derivatkontrakt	10 687	11 737
Summa säkerheter för egen räkning	176 347	185 737
För egen räkning av andra skäl	261	136
För andras räkning	36	31

Koncernens noter 32: Pensionsåtaganden

Personalens lagstadgade pensionsskydd har ordnats genom Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo och Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen.

Koncernens noter 33: Finansiell leasing och andra hyresåtaganden	31.12.2017	31.12.2016
Under 1 år	2 163	1 573
Över 1 år och under 5 år	1 208	642
Totalt	3 371	2 216

Leasing- och andra hyresåtaganden avser lokalhyra, fordon och telefoner. Avtalen kan inte hävas under pågående avtalsperiod.

Koncernens noter 34: Åtaganden utanför balansräkningen	31.12.2017	31.12.2016
Garantier	24 881	20 915
Outnyttjade kreditmöjligheter	1 553 624	1 140 576
Totalt	1 578 505	1 161 491

Koncernens noter 35: Förmedlingsfordringar och -skulder	31.12.2017	31.12.2016
Sparmedel i enlighet med LS-lagen	163	174
Övriga förmedlingsfordringar och -skulder		
Köp från förmedlare	15 774	6 267
Förmedlingsskuld till kunder	4 348	13 372
Totalt	20 285	19 814

5.9 NOTER OM PERSONALEN OCH FÖRVALTNINGS- OCH TILLSYNSORGANENS LEDAMÖTER

Koncernens noter 36: Personal och ledning	2017		2016	
	Medelantal	Antal vid räkenskapsperiodens slut	Medelantal	Antal vid räkenskapsperiodens slut
Fast heltidsanställda	540	553	535	529
Fast deltidanställda	63	53	75	74
Visstidsanställda	59	50	66	63
Totalt	662	656	676	666

	2017	2016
Löner och arvoden till koncernledningen (1 000 €)		
Koncernbolag/verkställande direktören och dennes ställföreträdare	914	939
Koncernbolag/styrelsen	50	67
Pensionsavsättningar till koncernledningen (1 000 €)		
Koncernbolag/verkställande direktören och dennes ställföreträdare	63	60

De krediter som beviljats verkställande direktören, dennes ställföreträdare och styrelsen meddelas i noterna gällande kreditgivning till närmaste kretsen.

5.10 NÄRSTÅENDETRANSAKTIONER

Koncernens noter 37: Lån och övriga finansiella fordringar på närstående till kreditinstitutet, investeringar i sådana företag samt garantier och säkerheter ställda för deras räkning för återbetalning av lån från tredje part (1 000 €)	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	
	31.12.2017	31.12.2016
Närstående relation		
Ledning	1 146	1 677
Ledning i holdingföretag	1 504	2 930
Släktskap	19	186
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens slut	-1	-2
Totalt	2 669	4 793

I villkoren för kortkrediter till företagets närstående iaktas samma sedvanliga principer och allmänna villkor som vid kreditgivning till allmänheten.

5.11 DOTTER- OCH INTRESSEBOLAG

Koncernens noter 38: Dotter- och intressebolag	Hemort	Ägarandel
S-Asiakaspalvelu Oy	Helsingfors	100 %
FIM Kapitalförvaltning Ab	Helsingfors	100 %
FIM Kapitalfonder Ab	Helsingfors	100 %
FIM Fastighet Ab	Helsingfors	80 %
FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy	Helsingfors	100 %

Dotterbolagen har konsoliderats i koncernen med hjälp av förvärvsmetoden.

Intressebolag	Hemort	Ägarandel
S-Crosskey Ab	Mariehamn	40 %
Asian PRO Oy	Helsingfors	40 %

Intressebolagen har konsoliderats i koncernen med hjälp av kapitalandelsmetoden.

5.12 ÖVRIGA NOTER

Koncernens noter 39: Upplysningar om notariatverksamhet och summa kundmedel som förvaltas (1 000 €)	31.12.2017	31.12.2016
Förvalt kapital	6 891 668	6 152 556
Tillgångar i kapitalförvaltning	861 831	763 000
Tillgångar i placeringsfonder	6 029 836	5 389 556
Tillgångar i konsultativ kapitalförvaltning	33 627	25 243

Beloppet av förvaltade tillgångar (6 264 184 tusen EUR) som redovisades i bokslutet per 31.12.2016 har korrigerats i föreliggande bokslut. Korrigeringen gäller tillgångar i kapitalförvaltning.

5.13 NOTER OM REVISORSARVODEN

Koncernens noter 40: Noter om revisorsarvoden (1 000 €)	31.12.2017	31.12.2016
Revision	345	304
Skatterådgivning	8	6
Övriga tjänster	94	5
Totalt	447	315

6 S-BANKEN AB:S BOKSLUT

6.1 BALANSRÄKNING

1000 EUR

AKTIVA	Not	31.12.2017	31.12.2016
Kontanta medel	18	493 015	96 964
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	3,15,16,18	860 478	930 242
Övriga		860 478	930 242
Fordringar på kreditinstitut	1,15,16,18	24 855	29 823
På anfordran betalbara		13 941	18 072
Övriga		10 914	11 751
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	2,15,16,18	3 724 718	3 492 096
På anfordran betalbara		2 977	2 998
Övriga		3 721 741	3 489 098
Skuldebrev	3,15,16,18	464 280	551 296
Övriga		464 280	551 296
Aktier och andelar	4,16,18	30 909	30 551
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	4,16,18	3	3
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	4,16,18	29 942	29 942
Derivatkontrakt	5,15,16,18	999	1 278
Immateriella tillgångar	6,16	38 393	42 528
Materiella tillgångar	6,16	73	305
Övriga materiella tillgångar		73	305
Övriga tillgångar	7	4 629	3 884
Resultatregleringar och förskottsbetalningar	8	19 744	16 674
Uppskjutna skattefordringar	9	0	0
AKTIVA SAMMANLAGT		5 692 039	5 225 586

PASSIVA	Not	31.12.2017	31.12.2016
FRÄMMANDE KAPITAL			
Skulder till kreditinstitut	15,16,18	10 109	25 006
Kreditinstitut		10 109	25 006
På anfordran betalbara		109	6
Övriga		10 000	25 000
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	15,16,18	5 072 073	4 606 526
Inlåning		5 030 316	4 569 639
På anfordran betalbara		5 024 541	4 551 947
Övriga		5 775	17 693
Övriga skulder		41 757	36 887
På anfordran betalbara		39 747	30 513
Övriga		2 010	6 374
Skuldebrev emitterade till allmänheten	10,15,16,18	0	11 000
Obligationslån		0	11 000
Övriga			
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	5,15,16,18	6 260	11 523
Övriga skulder	12,16	111 700	97 238
Övriga skulder		111 700	97 238
Resultatregleringar och erhållna förskott	13,16	12 846	16 166
Efterställda skulder	14,15,16,18	50 000	42 000
Övriga		50 000	42 000
Uppskjutna skatteskulder	9	0	0
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT		5 262 988	4 809 461
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER			
Avskrivningsdifferens		5 916	5 686
Skattemässiga reserver		33 341	21 057
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER TOTALT		39 257	26 743
EGET KAPITAL			
Aktiekapital	19,20,21	82 880	82 880
Övriga bundna fonder	19	14 488	14 198
Fond för verkligt värde (tillgångar som kan säljas)			
Värdering till verkligt värde		14 488	14 198
Fria fonder	19	243 832	243 832
Fonden för inbetalt fritt eget kapital		243 832	243 832
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	19	48 471	39 331
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	19	122	9 140
TOTALT EGET KAPITAL	19	389 794	389 382
PASSIVA SAMMANLAGT		5 692 039	5 225 586
FÖRBINDELSER UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN			
	36		
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kund		175 662	201 294
Övriga		1 410 963	968 317

6.2 RESULTATRÄKNING

1 000 EUR	Liite	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Ränteintäkter	22	81 204	78 081
Räntekostnader	22	-7 880	-8 493
RÄNTENETTO		73 324	69 588
Intäkter från egetkapitalinstrument	23	58	998
Motpart inom samma koncern		0	998
Ägarintresseföretag		40	0
Övriga företag		19	0
Provisionsintäkter	24	54 605	42 772
Provisionskostnader	24	-9 201	-7 495
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	25	-395	25
Nettointäkter från värdepappershandel		-561	49
Nettointäkter från valutaverksamhet		166	-25
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	26	6 809	22 570
Nettoresultat av säkringsredovisning	27	367	-545
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	28	0	114
Övriga rörelseintäkter	29	16 373	17 146
Förvaltningskostnader		-103 187	-99 619
Personalkostnader		-37 716	-31 524
Löner och arvoden		-30 443	-25 273
Lönebikostnader		-7 273	-6 250
Pensionskostnader		-6 003	-4 637
Övriga lönebikostnader		-1 269	-1 614
Övriga administrationskostnader		-65 470	-68 096
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	31	-12 426	-8 497
Övriga rörelsekostnader	30	-5 217	-13 156
Nedskrivningar av krediter och andra fordringar	32	-6 563	-2 559
RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)		13 814	21 342
Bokslutsdispositioner		-12 513	-8 060
Inkomstskatt		-1 178	-4 143
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)		122	9 140

6.3 FINANSIERINGSANALYS

S-BANKEN AB, MN €	2017	2016
KASSAFLÖDET I VERKSAMHETEN		
Räkenskapsperiodens resultat	14	9
Justeringar i räkenskapsperiodens resultat	13	14
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-239	-623
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-234	-629
Övriga tillgångar	-5	6
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	445	403
Skulder till kreditinstitut	-15	13
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	466	418
Övriga skulder	-5	-28
Kassaflödet i verksamheten sammanlagt (A)	234	-197
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-8	-7
Investeringarnas kassaflöde sammanlagt (B)	-8	-25
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE		
Efterställda skulder, minskning	8	-1
Finansieringens kassaflöde sammanlagt (C)	8	-1
NETTOFÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL (A+B+C)	234	-223
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	1 631	1 854
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	1 865	1 631
Ränteintäkter	78	74
Räntekostnader	-8	-9
JUSTERINGAR I PERIODENS VINST		
Nettoresultat av säkringsredovisning	0	1
Avskrivningar enligt plan	12	8
Nedskrivningar av krediter och andra fordringar	1	1
Poster utan betalningstransaktioner och övriga justeringar	0	5
Justeringar sammanlagt	13	14
LIKVIDA MEDEL		
Kontanta medel	493	97
Skuldebrev	1 322	1 482
Aktier och andelar	25	23
Fordringar på kreditinstitut	25	30
Likvida medel sammanlagt	1 865	1 631

6.4 REDOVISNINGSPRINCIPER

S-Banken Ab är moderbolag i S-Banken-koncernen. S-Banken är en inlåningsbank som bedriver kreditinstitutsverksamhet enligt kreditinstitutslagen (610/2014). Banken och koncernbolagen tillhandahåller även sådana investerings-tjänster som avses i 1 kap. 11 § i lagen om investerings-tjänster (747/2012). Banken svarar i egenskap av moderbolag för uppgifter som hanteras centralt för de bolag som ingår i koncernen, bland annat administration, styrning och övervakning av koncernen.

S-Bankens huvudkontor finns på Flemingsgatan 34, 00510 Helsingfors. Handelslagen i S-gruppen och LokalTapiola-gruppens regionbolag sköter i egenskap av ombud kundservice på handelslagens verksamhetsställen utgående från ombudsavtal.

Den 1 augusti 2013 förvärvade S-Banken Ab 51 procent av FIM Abp:s aktiestock och bestämmanderätt och den 1 juni 2016 återstående 49 procent. FIM Abp fusionerades med S-Banken Ab den 30 november 2016. S-Banken sålde sitt innehav i Koy Lempäälän Terminaali och Koy Limingan terminaali den 1 mars 2016.

I S-Banken Ab:s resultaträkning och balansräkning upptas inga uppskjutna skatteskulder eller -fordringar. De viktigaste uppskjutna skatteskulderna eller -fordringarna anges i noterna i samband med specificeringen av skatterna.

Till övriga delar hänvisas till principerna för upprättandet av koncernens bokslut.

6.5 NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Noterna till balansräkningen anges i tusental euro.

S-Banken Ab:s noter 1: Fordringar på kreditinstitut	31.12.2017		
	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt
Inhemska kreditinstitut	1 742	10 479	12 221
Utländska kreditinstitut	12 199	436	12 635
Summa fordringar på kreditinstitut	13 941	10 914	24 855

	31.12.2016		
	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt
Inhemska kreditinstitut	8 146	11 751	19 897
Utländska kreditinstitut	9 926	0	9 926
Summa fordringar på kreditinstitut	18 072	11 751	29 823

S-Banken Ab:s noter 2: Fordringar på allmänhet och offentlig sektor	31.12.2017	31.12.2016
Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	648 465	657 959
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	110 245	57 458
Hushåll	2 957 447	2 766 236
Hushållens ideella organisationer	5 279	7 876
Utlandet	3 282	2 567
Summa fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 724 718	3 492 096

Kreditförlustreserveringar som görs för posten Fordringar på allmänheten och den offentliga sektorn uppgår till sammanlagt 33 341 t €.

Nedskrivningar vid årets början	3 620	2 912
Individuella nedskrivningar som redovisats under perioden	485	368
Gruppvisa nedskrivningar som redovisats under perioden	3 762	3 253
Gruppvisa nedskrivningar som återförts under perioden	-3 620	-2 912
Nedskrivningar vid årets slut	4 247	3 620
Kreditförlusternas belopp vid räkenskapsperiodens slut	6 563	2 559
Oreglerade fordringar vid räkenskapsperiodens slut	14 267	12 419

	Onoterade	Totalt
Emitterade av offentlig sektor		
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Kommuncertifikat	155 940	155 940
Statsobligationer	36 451	36 451
Obligationer emitterade av andra offentliga organ	30 065	30 065
Övriga skuldebrev	108 010	108 010
Summa skuldebrev emitterade av offentlig sektor	330 466	330 466
Skuldebrev exkl. offentlig sektor		
Finansiella tillgångar som innehas för handel		
Obligationer emitterade av banker	0	0
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Bankcertifikat	4 503	4 503
Företagscertifikat	44 442	44 442
Obligationer emitterade av banker	686 306	686 306
Övriga skuldebrev	259 042	259 042
Summa skuldebrev exkl. offentlig sektor	994 293	994 293
Summa skuldebrev	1 324 758	1 324 758
- varav belåningsbara i centralbanker	860 478	860 478
- varav skuldebrev som inte löper med ränta	11 670	11 670

	31.12.2016	
	Onoterade	Totalt
Emitterade av offentlig sektor		
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Kommuncertifikat	115 554	115 554
Statsobligationer	23 411	23 411
Obligationer emitterade av andra offentliga organ	47 217	47 217
Övriga skuldebrev	81 182	81 182
Summa skuldebrev emitterade av offentlig sektor	267 365	267 365
Skuldebrev exkl. offentlig sektor		
Finansiella tillgångar som innehas för handel		
Obligationer emitterade av banker	240	240
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Företagscertifikat	27 022	27 022
Obligationer emitterade av banker	850 697	850 697
Övriga skuldebrev	336 214	336 214
Summa skuldebrev exkl. offentlig sektor	1 214 173	1 214 173
Summa skuldebrev	1 481 538	1 481 538
- varav belåningsbara i centralbanker	930 242	930 242
- varav skuldebrev som inte löper med ränta	6 830	6 830

S-Banken Ab:s noter 4: Aktier och andelar**31.12.2017**

	Publikt noterade	Övriga	Totalt
Aktier och andelar			
Finansiella tillgångar som innehas för handel	0	0	0
Finansiella tillgångar som kan säljas	30 706	203	30 909
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	0	29 942	29 942
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	3	3
Totalt	30 706	30 148	60 854
- varav i kreditinstitut	0	0	0

31.12.2016

	Publikt noterade	Övriga	Totalt
Aktier och andelar			
Finansiella tillgångar som innehas för handel	555	0	555
Finansiella tillgångar som kan säljas	29 793	203	29 996
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	0	29 942	29 942
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	3	3
Totalt	30 348	30 148	60 496
- varav i kreditinstitut	0	0	0

	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Säkringsinstrument			
Räntederivat			
Ränteswapavtal	541 200	157	-4 591
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år,	135 000		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	284 000		
tusen euro en löptid på över 5 år.	122 200		
Övriga derivatinstrument			
Räntederivat			
Optionskontrakt, köpta	200 000	406	0
Optionskontrakt, utfärdade	150 000	0	-828
Ränteswapavtal	160 000	18	-422
Aktiederivat			
Optionskontrakt, köpta	0	0	0
Optionskontrakt, utfärdade	0	0	0
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som inte ingår i säkringsredovisningen har			
tusen euro en löptid på under 1 år,	150 000		
tusen euro en löptid på 1–5 år och	330 000		
tusen euro en löptid på över 5 år.	30 000		

				31.12.2016		
				Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Säkringsinstrument						
Räntederivat						
	Ränteswapavtal		456 200	0	-8 284	
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som ingår i säkringsredovisningen har						
	tusen euro en löptid på under 1 år,		95 000			
	tusen euro en löptid på 1–5 år och		305 000			
	tusen euro en löptid på över 5 år.		56 200			
Övriga derivatinstrument						
Räntederivat						
	Optionskontrakt, köpta		200 000	382	0	
	Optionskontrakt, utfärdade		200 000	0	-1 528	
	Ränteswapavtal		45 000	6	-89	
Aktiederivat						
	Optionskontrakt, köpta		3 723	236	0	
	Optionskontrakt, utfärdade		3 723	0	-236	
Av det nominella värdet på de derivatansvarsförbindelser som inte ingår i säkringsredovisningen har						
	tusen euro en löptid på under 1 år,		3 723			
	tusen euro en löptid på 1–5 år och		220 000			
	tusen euro en löptid på över 5 år.		225 000			

S-Banken Ab:s noter 6: Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden

Förändringar i immateriella tillgångar 2016	IT-program och licensavgifter	Förskott	Goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2016	57 793	360	4 000	62 154
Ökning	765	6 963	13 628	21 356
Överföringar mellan posterna	90	-106	0	-17
Anskaffningsvärde 31.12.2016	58 648	7 217	17 628	83 494
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2016	-31 143		-1 333	-32 476
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	-169		0	-169
Avskrivningar	-7 159		-1 161	-8 320
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2016	-38 471		-2 495	-40 966
Bokfört värde 1.1.2016	26 650	360	2 667	29 677
Bokfört värde 31.12.2016	20 177	7 217	15 134	42 528

Förändringar i immateriella tillgångar 2017	IT-program och licensavgifter	Förskott	Goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2017	58 648	7 217	17 628	83 494
Ökning	3 114	4 944	0	8 058
Överföringar mellan posterna	5 525	-5 525	0	0
Anskaffningsvärde 31.12.2017	67 288	6 636	17 628	91 552
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2017	-38 471		-2 495	-40 966
Avskrivningar	-7 057		-5 136	-12 193
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2017	-45 528		-7 630	-53 159
Bokfört värde 1.1.2017	20 177	7 217	15 134	42 528
Bokfört värde 31.12.2017	21 759	6 636	9 998	38 393

Förändringar i materiella tillgångar 2016	Maskiner och inventarier	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2016	533	533
Ökning	176	176
Överföringar mellan posterna	17	17
Anskaffningsvärde 31.12.2016	726	726
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2016	-240	-240
Avskrivningar	-3	-3
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2016	-177	-177
	-420	-420
Bokfört värde 1.1.2016	293	293
Bokfört värde 31.12.2016	305	305

Förändringar i materiella tillgångar 2017	Maskiner och inventarier	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2017	726	726
Anskaffningsvärde 31.12.2017	726	726
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2017	-420	-420
Avskrivningar	-232	-232
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2017	-653	-653
Bokfört värde 1.1.2017	305	305
Bokfört värde 31.12.2017	73	73

S-Banken Ab:s noter 7: Övriga tillgångar	31.12.2017	31.12.2016
Betalningsförmedlingsfordringar	1	23
Kundfordringar för sålda värdepapper	27	573
Värdepappersföretag	8	32
Övriga	19	541
Övriga	4 601	3 289
Totalt	4 629	3 884
varav från koncernen	211	72

S-Banken Ab:s noter 8: Resultatregleringar och förskottsbetalningar	31.12.2017	31.12.2016
Räntefordringar	12 452	13 230
Övriga upplupna intäkter	7 292	3 444
Totalt	19 744	16 674

varav från koncernen 655 1 101

S-Banken Ab:s noter 9: Uppskjutna skattefordringar och -skulder	31.12.2017	31.12.2016
Uppskjutna skattefordringar för fastställda förluster	12	12
Uppskjuten skatteskuld för fonden för verkligt värde	2 898	2 840
Uppskjuten skatteskuld för bokslutsdispositioner	7 851	5 349

S-Banken Ab:s noter 10: Skuldebrev som kreditinstitut emitterat till allmänheten	31.12.2017		31.12.2016	
	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde
Bankcertifikat	0	0	11 000	10 992
Totalt	0	0	11 000	10 992

S-Banken Ab:s noter 11: Övriga skulder som innehas för handel	31.12.2017	31.12.2016
Uppkommit vid blankning av aktier	0	732
Totalt	0	732

S-Banken Ab:s noter 12: Övriga skulder	31.12.2017	31.12.2016
Betalningsförmedlingsskulder	100 492	88 655
Leverantörsskulder för köpta värdepapper	0	87
Övriga	11 209	8 496
Totalt	111 700	97 238
varav till koncernen	0	80

S-Banken Ab:s noter 13: Resultatregleringar och erhållna förskott	31.12.2017	31.12.2016
Ränteskulder	445	459
Resultatregleringar	12 401	15 707
Erhållna förskott	0	0
Totalt	12 846	16 166
varav till koncernen	7	37

S-Banken Ab:s noter 14: Efterställda skulder	31.12.2017			
	Bokfört värde*	Nominellt värde	Ränta	Förfallodag
Debentur I/2015	16 020	16 000	Euribor 12 mån. + 1,5 %	1.12.2025
Debentur I/2016	26 239	26 000	Euribor 12 mån. + 1,8 %	30.6.2026
Debentur I/2017	8 005	8 000	Euribor 12 mån. + 1,8 %	18.12.2027

Villkor för lånen med debenturlånevillkor:

Emittenten förbehåller sig rätten att återköpa en del av lånet före förfallodagen. Emittenten eller ett företag som hör till emittentens koncern kan endast i begränsad utsträckning lösa in ett lån innan lånetiden går ut utan Finansinspektionens tillstånd. En förutsättning för inlösen är att lånen inom kort tid säljs till en ny placerare. Skuldebrevets innehavare har inte rätt att kräva att lånet återbetalas i förtid.

Lånen med debenturlånevillkor är efterställda bankens övriga skuldförbindelser. Vid beräkningen av kapitaltäckningen har lånen med debenturlånevillkor grupperats i supplementärkapitalet (Tier II) i enlighet med CRR.

*) inklusive upplupna räntor

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper	Debentur I/2015	Debentur I/2016	Debentur I/2017
Emittent	S-Banken Ab	S-Banken Ab	S-Banken Ab
Individuell kod	FI4000185418	FI4000210877	FI4000292735
Lagstiftning som tillämpas på instrumentet	Finlands lag	Finlands lag	Finlands lag
Reglering			
Regler för kapitaltäckning under övergångsperioden	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)
Regler för kapitaltäckning efter övergångsperioden	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)
Kan användas på enskilda företags nivå eller på basis av konsolidering/ underkonsolideringsnivå/på enskilda företags nivå och på basis av konsolidering/ underkonsolideringsgruppens nivå	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering
Instrumentslag			
Belopp som upptagits i lagstadgat kapital mn euro (på den sista rapporteringsdagen)	16	26	8
Instrumentets nominella belopp mn euro	16	26	8
Emissionspris	100 %	100 %	100 %
Inlösenpris	100 %	100 %	100 %
Bokföringsmässig klassificering	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar	Anskaffningsutgift periodiserad enligt ansvar
Ursprunglig emissionsdag	1.12.2015	30.6.2016	18.12.2017
Utan eller med förfallodag	Med förfallodag	Med förfallodag	Med förfallodag
Ursprunglig maturitet	1.12.2025	30.6.2026	18.12.2027
Inlösen av emittenten kräver förhandsgodkännande av myndighet	ja	ja	ja

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper	Debentur I/2015	Debentur I/2016	Debentur I/2017
Eventuell återinlösendag, villkorliga återinlösendagar och inlösenbelopp	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 1.12, första gången 1.12.2021 och sista gången 1.12.2025. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala debenturen före förfallodagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tillstånd för tidigare återbetalning.	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 30.6, första gången 30.6.2022 och sista gången 30.6.2026. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala debenturen före förfallodagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tillstånd för tidigare återbetalning.	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 18.12, första gången 18.12.2022 och sista gången 18.12.2027. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala debenturen före förfallodagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tillstånd för tidigare återbetalning.
Eventuella senare återinlösendagar	se punkten ovan	se punkten ovan	se punkten ovan

Kuponger/Utdelning

Fast eller rörlig utdelning/kupong	rörlig kupong	rörlig kupong	rörlig kupong
Ränta på kupongen och relaterade index	Euribor 12 mån. + 1,5 % per annum	Euribor 12 mån. + 1,8 % per annum	Euribor 12 mån. + 1,8 % per annum
Dividend stopper-klausul	nej	nej	nej
Helt behovsprövad, delvis behovsprövad eller obligatorisk (när det gäller tajmningen)	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk
Helt behovsprövad, delvis behovsprövad eller obligatorisk (när det gäller beloppet)	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk
Step-up-villkor eller annat inlösenincitament	nej	nej	nej
Icke-kumulativ eller kumulativ	icke-kumulativ	icke-kumulativ	icke-kumulativ
Bytbar eller bunden	bunden	bunden	bunden
Vilka faktorer inverkar på bytet om instrumentet är bytbart?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska instrumentet bytas helt och hållet eller delvis om det är bytbart?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Vilken är växelkursen om instrumentet ska bytas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Är bytet obligatoriskt eller valfritt om instrumentet kan bytas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Specificera mot ett hardant instrument instrumentet kan bytas om det är utbytbar.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Specificera mot vilken emittents instrument instrumentet kan bytas om det är utbytbar.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper	Debentur I/2015	Debentur I/2016	Debentur I/2017
Egenskaper för sänkning av bokföringsvärdet	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Vilka faktorer utlöser sänkningen av bokföringsvärdet om det kan sänkas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska bokföringsvärdet sänkas helt eller delvis om en sänkning är möjlig?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska bokföringsvärdet sänkas permanent eller temporärt om en sänkning är möjlig?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Beskriv mekanismen för en höjning av bokföringsvärdet om sänkningen är temporär.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Hierarkisk ställning vid likvidation (specificera instrumentslaget, som har omedelbart bättre företrädesrätt).	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.
Egenskaper som inte uppfyller kraven	nej	nej	nej
Precisera eventuella egenskaper som inte uppfyller kraven	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte

S-Banken Ab:s noter 15: Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder

31.12.2017

	0-3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	5-10 år	Över 10 år	Totalt
Kontanta medel	493 015	0	0	0	0	493 015
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	78 145	106 183	545 533	130 617	0	860 478
Fordringar på kreditinstitut	24 855	0	0	0	0	24 855
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	175 957	385 907	1 270 092	1 892 761	1	3 724 718
Skuldebrev	168 476	77 916	193 268	24 621	0	464 280
Derivatinstrument (tillgångar)	0	85	843	71	0	999
Finansiella tillgångar totalt	940 449	570 091	2 009 736	2 048 070	1	5 568 346
Skulder till kreditinstitut	10 109	0	0	0	0	10 109
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 067 783	2 059	2 231	0	0	5 072 073
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0	0	0	0	0	0
Efterställda skulder	0	0	16 800	33 200	0	50 000
Derivatinstrument (skulder)	92	390	4 962	816	0	6 260
Finansiella skulder totalt	5 077 985	2 449	23 993	34 016	0	5 138 442

31.12.2016

	0-3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	5-10 år	Över 10 år	Totalt
Kontanta medel	96 964	0	0	0	0	96 964
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	15 073	23 650	814 641	76 878	0	930 242
Fordringar på kreditinstitut	29 823	0	0	0	0	29 823
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	215 200	322 487	1 249 436	621 477	1 083 495	3 492 095
Skuldebrev	137 274	88 472	298 292	27 257	0	551 296
Derivatinstrument (tillgångar)	0	236	1 035	6	0	1 278
Finansiella tillgångar totalt	494 335	434 845	2 363 405	725 618	1 083 495	5 101 698
Skulder till kreditinstitut	5 006	20 000	0	0	0	25 006
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	4 595 942	7 726	2 859	0	0	4 606 526
Skuldebrev emitterade till allmänheten	10 000	1 000	0	0	0	11 000
Efterställda skulder	0	0	8 400	33 600	0	42 000
Derivatinstrument (skulder)	732	998	7 194	2 019	580	11 523
Finansiella skulder totalt	4 611 681	29 724	18 452	35 619	580	4 696 056

S-Banken Ab:s noter 16: Specifikation av balansposter i inhemsk och utländsk valuta och i poster gentemot företag inom samma koncern

31.12.2017

	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Totalt	Motpart inom samma koncern	Ägarandel i företag
Balanspost					
Fordringar på kreditinstitut	17 759	7 096	24 855	0	
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 724 718	0	3 724 718	0	
Skuldebrev	1 324 758	0	1 324 758	0	
Derivatkontrakt	999	0	999	0	
Aktier och andelar	60 854	0	60 854	29 942	3
Immateriella tillgångar	38 393	0	38 393	0	
Materiella tillgångar	73	0	73	0	
Övriga tillgångar (inkl. kontanta medel)	517 388	0	517 388	866	
Totalt	5 684 943	7 096	5 692 039	30 808	3
Skulder till kreditinstitut	10 042	68	10 109	0	
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 069 015	3 058	5 072 073	24 548	
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0	0	0	0	
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	6 260	0	6 260	0	
Muut velat ja siirtovelat	124 516	31	124 546	7	
Efterställda skulder	50 000	0	50 000	0	
Totalt	5 259 832	3 156	5 262 988	24 555	0

31.12.2016

	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Totalt	Motpart inom samma koncern	Ägarandel i företag
Balanspost					
Fordringar på kreditinstitut	15 347	14 476	29 823	0	
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 492 096	0	3 492 096	0	
Skuldebrev	1 481 538	0	1 481 538	0	
Derivatkontrakt	1 278	0	1 278	0	
Aktier och andelar	60 495	0	60 496	29 942	3
Immateriella tillgångar	42 528	0	42 528	0	
Materiella tillgångar	305	0	305	0	
Övriga tillgångar (inkl. kontanta medel)	117 522	0	117 522	1 173	
Totalt	5 211 109	14 477	5 225 586	31 114	3
Skulder till kreditinstitut	25 006	0	25 006	0	
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	4 593 484	13 042	4 606 526	22 680	
Skuldebrev emitterade till allmänheten	11 000	0	11 000	0	
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	11 523	0	11 523	0	
Muut velat ja siirtovelat	113 306	98	113 405	118	
Efterställda skulder	42 000	0	42 000	0	
Totalt	4 796 320	13 140	4 809 461	22 798	0

S-Banken Ab:s noter 17: Värdepapperslån

31.12.2017

31.12.2016

	31.12.2017		31.12.2016	
	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde
Som kan säljas				
Statsobligationer	13 514	13 500	12 165	12 000
Totalt	13 514	13 500	12 165	12 000

S-Banken Ab:s noter 18: Finansiella tillgångars och skulders verkliga och bokförda värden samt hierarki för verkliga värden

	31.12.2017		31.12.2016	
	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Kontanta medel	493 015	493 015	96 964	96 964
Fordringar på kreditinstitut	24 855	24 862	29 823	29 840
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 724 718	3 920 345	3 492 096	3 724 169
Skuldebrev	1 324 758	1 331 449	1 481 538	1 490 490
Aktier och andelar	30 909	30 829	30 551	30 471
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	3	16	3	12
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	29 942	46 438	29 942	46 438
Derivatkontrakt	999	999	1 278	1 278
Finansiella skulder				
Skulder till kreditinstitut	10 109	10 111	25 006	25 033
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 072 073	5 166 021	4 606 526	4 653 162
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0	0	11 000	11 002
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	6 260	6 260	11 523	11 523
Efterställda skulder	50 000	50 273	42 000	42 259

Inom koncernen S-Banken tillämpas ett förfarande där finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen enligt avräkningsdagen, med undantag av finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. I fråga om finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen tillämpas ett förfarande där de upptas i balansräkningen enligt handelsdagen. När poster som ingår i finansiella tillgångar och skulder för första gången upptas i bokföringen används verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Finansiella tillgångar och skulder indelas i samband med den ursprungliga bokföringen i finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, i investeringar som hålls till förfall, i finansiella tillgångar som kan säljas, i lånefordringar och kundfordringar samt i övriga finansiella skulder. Finansiella tillgångar och skulder värderas utgående från klassificeringen antingen till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

De finansiella instrumentens verkliga värde fastställs enligt de noterade priserna på den aktiva marknaden eller med värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Bankcertifikatens, företagscertifikatens och derivatkontraktens (exkl. futurer) verkliga värden fastställs genom att framtida kassaflöden diskonteras till nuläget med bokslutsdagens marknadsräntor. Obligationsslån, andelar i placeringsfonder och futurer värderas till marknadspriser. Finansiella tillgångar som ska värderas till verkligt värde värderas med hjälp av köpkurser och finansiella skulder med hjälp av säljkurser.

31.12.2017				
Finansiella instrument värderade till verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel	0	0	0	0
Finansiella tillgångar som kan säljas	1 038 824	323 454	0	1 362 278
Tillgångar i form av derivat	0	999	0	999
Skulder i form av derivat	0	6 260	0	6 260
31.12.2016				
Finansiella instrument värderade till verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel	1 287	0	0	1 287
Finansiella tillgångar som kan säljas	1 164 634	355 933	0	1 520 566
Tillgångar i form av derivat	0	1 278	0	1 278
Skulder i form av derivat	0	10 791	0	10 791

Finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till verkligt värde indelas i tre klasser enligt definitionen av verkligt värde. Verkliga värden på nivå 1 fastställs genom att använda noterade icke korrigerade priser för identiska finansiella tillgångar och skulder på aktiva marknader. Verkliga värden på nivå 2 fastställs med hjälp av allmänt godkända värderingsmodeller, vars indata till betydande del bygger på observerade marknadspriser. Marknadspriserna på nivå 3 bygger på indata för tillgången eller skulden i fråga som inte bygger på observerbara marknadsdata, utan till betydande del på ledningens uppskattningar.

S-Pankki Oy:n liitetieto 19: Oman pääoman erät	31.12.2017	31.12.2016
Aktiekapital 1.1	82 880	82 880
Aktiekapital 31.12	82 880	82 880
Fonden för verkligt värde 1.1	14 198	8 791
Ökning (+)/minskning (-)	290	5 407
Fonden för verkligt värde 31.12	14 488	14 198
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 1.1	243 832	243 832
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 31.12	243 832	243 832
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 1.1	48 471	39 331
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 31.12	122	9 140
Eget kapital totalt	389 794	389 382

S-Banken Ab:s noter 20: Aktiekapital

---

6 702 892 st., tot. 82 880 200 euro.

Inga aktieslag som berättigar till olika röstetal eller utdelning av olika storlek.

S-Banken Ab:s noter 21: Aktieägare och aktieinnehavets fördelning

---

Ägare	Ägarandel
Centrallaget för handelslagen i Finland	37,5 %
LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag	10,0 %
Helsingfors Handelslag Elanto	7,5 %
LokalTapiola Ömsesidigt Livförsäkringsbolag	3,5 %
Osuuskauppa Hämeenmaa	2,9 %
Pirkanmaan Osuuskauppa	2,7 %
Osuuskauppa Keskimaa	2,5 %
Osuuskauppa Arina	2,5 %
Turun Osuuskauppa	2,2 %
Osuuskauppa PeeÄssä	2,2 %
Handelslaget KPO	2,1 %
Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa	1,8 %
Kymen Seudun Osuuskauppa	1,8 %
Suur-Seudun Osuuskauppa SSO	1,7 %
Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo	1,5 %
Osuuskauppa Suur-Savo	1,4 %
Pohjois-Karjalan Osuuskauppa	1,2 %
Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslag	1,1 %
Satakunnan Osuuskauppa	1,1 %
LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö	1,0 %
Etelä-Karjalan Osuuskauppa	1,0 %
LähiTapiola Pääkaupunkiseutu Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,9 %
LähiTapiola Vellamo Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,8 %
Osuuskauppa Maakunta	0,7 %
LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,7 %
LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,6 %
Osuuskauppa Keula	0,6 %
LähiTapiola Itä Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,6 %
LähiTapiola Uusimaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,5 %
LähiTapiola Pirkanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,5 %

S-Banken Ab:s noter 21: Aktieägare och aktieinnehavets fördelning

---

Ägare	Ägarandel
LähiTapiola Keski-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,5 %
LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,4 %
LähiTapiola Lännen Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,4 %
LähiTapiola Kaakkois-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,4 %
LähiTapiola Etelä Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,4 %
LähiTapiola Loimi-Häme Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,4 %
LähiTapiola Pohjanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,4 %
LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,4 %
LähiTapiola Savo Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,3 %
LähiTapiola Satakunta Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,3 %
Koillismaan Osuuskauppa	0,3 %
LähiTapiola Kainuu-Koillismaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,3 %
Jukolan Osuuskauppa	0,2 %
LokalTapiola Sydskusten Ömsesidigt Försäkringsbolag	0,1 %
Totalt	100,0 %

6.6 NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Noterna till resultaträkningen anges i tusental euro.

S-Banken Ab:s noter 22: Specifikation av ränteintäkter och räntekostnader per post i balansräkningen	1.1. – 31.12.2017	1.1. – 31.12.2016
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	-98	-52
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	69 335	61 873
Skuldebrev	11 567	16 260
Derivatkontrakt	400	0
Övriga ränteintäkter	0	-1
Totalt	81 204	78 081
varav koncerninterna	29	210
Ränteintäkter från nedskrivna lånefordringar och kundfordringar	1 757	1 962
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	365	302
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	3 603	3 281
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	3 177	4 294
Efterställda skulder	731	608
Övriga räntekostnader	3	9
Totalt	7 880	8 493
varav koncerninterna	0	7
S-Banken Ab:s noter 23: Intäkter från egetkapitalinstrument	1.1. – 31.12.2017	1.1. – 31.12.2016
Investeringar klassificerade som finansiella tillgångar som innehas för handel	19	0
Utdelning från motpart inom samma koncern	0	998
Utdelning från ägarintresseföretag	40	0
	58	998

S-Banken Ab:s noter 24: Provisionsintäkter och -kostnader	1.1. – 31.12.2017	1.1. – 31.12.2016
Provisionsintäkter		
Utlåningsprovisioner	25 455	20 811
Inlåningsprovisioner	3 686	3 857
Betalningsförmedlingsprovisioner	8 387	7 635
Förvaltningsprovisioner	13	0
Avgifter för juridiska tjänster	210	1 423
Courtage	7 850	5 237
Provisioner för förmedling av försäkringar	521	40
Garantiprovisioner	-107	182
Övriga provisioner	8 590	3 586
Totalt	54 605	42 772
varav koncerninterna	6 827	2 312
Provisionskostnader		
Utbetalda expeditionsavgifter	38	33
Övriga	9 163	7 462
Totalt	9 201	7 495
varav koncerninterna	197	555

S-Banken Ab:s noter 25: Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet**1.1. – 31.12.2017**

	Reavinster och -förluster (netto)	Förändringar av verkligt värde (netto)	Totalt
Skuldebrev	-139	-29	-168
Aktier och andelar	153	15	168
Derivatinstrument	-1 162	601	-561
Summa nettointäkter från värdepappershandel	-1 148	587	-561
Nettointäkter från valutaverksamhet	0	166	166
Summa resultatpost	-1 148	753	-395

1.1. – 31.12.2016

	Reavinster och -förluster (netto)	Förändringar av verkligt värde (netto)	Totalt
Skuldebrev	129	-829	-700
Aktier och andelar	-9	-20	-29
Derivatinstrument	-790	1 568	778
Summa nettointäkter från värdepappershandel	-670	719	49
Nettointäkter från valutaverksamhet	0	-25	-25
Summa resultatpost	-670	694	25

S-Banken Ab:s noter 26: Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas**1.1. – 31.12.2017****1.1. – 31.12.2016**

Nettointäkter från avyttring av finansiella tillgångar	6 317	22 517
Övriga intäkter från och kostnader för finansiella tillgångar som kan säljas	492	53
Totalt	6 809	22 570

S-Banken Ab:s noter 27: Nettoresultat av säkringsredovisning**1.1. – 31.12.2017****1.1. – 31.12.2016**

Nettoresultat av säkringsinstrument	3 657	-993
Nettoresultat av säkringsobjekt	-4 024	448
Totalt	-367	-545

S-Banken Ab:s noter 28: Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	1.1. – 31.12.2017	1.1. – 31.12.2016
Hysesintäkter	0	321
Hyeskostnader	0	-207
	0	114

Koy Lempäälän terminaali och Koy Limingan terminaali såldes under 2016.

S-Banken Ab:s noter 29: Övriga rörelseintäkter	1.1. – 31.12.2017	1.1. – 31.12.2016
Övriga intäkter	16 373	17 146
varav koncerninterna	2 348	2 586

S-Banken Ab:s noter 30: Övriga rörelsekostnader	1.1. – 31.12.2017	1.1. – 31.12.2016
Hyeskostnader	4 073	3 591
Fusionsförluster	0	8 591
Övriga kostnader	1 143	973
Totalt	5 217	13 156

Avgifter till Verket för finansiell stabilitet

Stabilitetsavgift	449	314
Avgift till insättningsgarantifonden	4 052	3 535
Förvaltningsavgift	31	0
Totalt	4 533	3 849

Insättningsgarantifonden krediterade insättningsgarantiavgiften som betalas till Stabilitetsfonden och stabilitetsavgiften som ersatte bankskatten. Bankens resultat har inte påverkats av detta. Medlen som betalats till den gamla Insättningsgarantifonden samt bankskatten som betalats under tidigare år uppskattas räcka till de avgifter som Verket för finansiell stabilitet debiterar fram till 2020.

S-Banken Ab:s noter 31: Avskrivningar och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	1.1. – 31.12.2017	1.1. – 31.12.2016
---	--------------------------	--------------------------

Avskrivningar enligt plan

Immateriella tillgångar	12 193	8 320
Materiella tillgångar	232	177
Totalt	12 426	8 497

Det finns inga nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

S-Banken Ab:s noter 32: Nedskrivningar av krediter, andra åtaganden och övriga finansiella tillgångar	1.1. – 31.12.2017
--	--------------------------

	Individuella realiserade kreditförluster brutto	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Totalt
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	11 214	485	3 762	8 898	6 563

1.1.–31.12.2016

	Individuella realiserade kreditförluster brutto	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Totalt
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	10 145	368	3 253	11 207	2 559

6.7 NOTER OM SÄKERHETER OCH ANSVARFÖRBINDELSER

Noterna om säkerheter och ansvarsförbindelser anges i tusental euro.

S-Banken Ab:s noter 33: Ställda säkerheter	Andra säkerheter	
	31.12.2017	31.12.2016
Balanspost		
För egen skuld		
Skulder till kreditinstitut	165 660	174 000
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	10 687	11 737
Derivatkontrakt	10 687	11 737
För andras räkning	24	26

S-Banken Ab:s noter 34: Pensionsåtaganden

Personalens lagstadgade pensionsskydd har ordnats genom Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo.

S-Banken Ab:s noter 35: Finansiell leasing och andra hyresåtaganden	31.12.2017	31.12.2016
Under 1 år	1 984	1 455
Över 1 år och under 5 år	1 204	616
Totalt	3 188	2 070

S-Banken Ab:s noter 36: Åtaganden utanför balansräkningen	31.12.2017	31.12.2016
Garantier	24 881	20 915
Outnyttjade kreditmöjligheter	1 561 744	1 148 696
Totalt	1 586 625	1 169 611

S-Banken Ab:s noter 37: Förmedlingsfordringar och -skulder	31.12.2017	31.12.2016
Sparmedel i enlighet med LS-lagen	163	174
Övriga förmedlingsfordringar och -skulder		
Köp från förmedlare	15 774	6 267
Förmedlingsskuld till kunder	4 348	13 372
Totalt	20 285	19 814

6.8 NOTER OM PERSONALEN OCH FÖRVALTNINGS- OCH TILLSYNSORGANENS LEDAMÖTER

S-Banken Ab:s noter 38: Personal och ledning	2017		2016	
	Medelantal	Antal vid räkenskapsperiodens slut	Medelantal	Antal vid räkenskapsperiodens slut
Fast heltidsanställda	445	462	381	388
Fast deltidsanställda	33	32	35	32
Visstidsanställda	43	32	45	46
Totalt	521	526	460	466

	2017	2016
Löner och arvoden till ledningen (1 000 €)		
Verkställande direktören och dennes ställföreträdare	528	483
Styrelsen	30	30

Pensionsavsättningar till ledningen (1 000 €)

Verkställande direktören och dennes ställföreträdare	42	40
--	----	----

De krediter som beviljats verkställande direktören, dennes ställföreträdare och styrelsen meddelas i noterna gällande kreditgivning till närmaste kretsen.

6.9 NÄRSTÅENDETRANSAKTIONER

Noterna om närståendetransaktioner anges i tusental euro.

S-Banken Ab:s noter 39: Lån och övriga finansiella fordringar på närstående till kreditinstitutet, investeringar i sådana företag samt garantier och säkerheter ställda för deras räkning för återbetalning av lån från tredje part	31.12.2017	31.12.2016
	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
Närståenderelation		
Ledning	1 146	1 677
Ledning i holdingföretag	1 504	2 930
Släktskap	19	186
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens slut	-1	-2
Totalt	2 668	4 791

I villkoren för kortkrediter till företagets närstående iakttas samma sedvanliga principer och allmänna villkor som vid kreditgivning till allmänheten.

6.10 NOTER OM AKTIEINNEHAV

S-Banken Ab:s noter 40: Innehav i andra företag

S-Asiakaspalvelu Oy, hemort Helsingfors

Ägarandel 100 %

Eget kapital (1 000 €) 1 119

Räkenskapsperiodens resultat (1 000 €) 450

FIM Kapitalfonder Ab

Ägarandel 100 %

Eget kapital (1 000 €) 8 740

Räkenskapsperiodens resultat (1 000 €) -185

FIM Kapitalförvaltning Ab

Ägarandel 100 %

Eget kapital (1 000 €) 14 511

Räkenskapsperiodens resultat (1 000 €) 416

S-Crosskey Ab, hemort Mariehamn

Ägarandel 40 %

Eget kapital (1 000 €) 32

Räkenskapsperiodens resultat (1 000 €) 1

6.11 ÖVRIGA NOTER

S-Banken Ab:s noter 41: Upplysningar om notariatverksamhet och summa kundmedel som förvaltas (1 000 €)	31.12.2017	31.12.2016
Tillgångar i konsultativ kapitalförvaltning	33 627	25 243

6.12 NOTER OM REVISORSARVODEN

Noter om revisorsarvoden (1 000 €)	31.12.2017	31.12.2016
Revision	174	152
Skatterådgivning	8	6
Övriga tjänster	94	5
Totalt	276	163

S-Banken

S-BANKEN.FI